TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

99'uncu Birleşim
2 Mayıs 2010 Pazar

(Bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**1025**
II. - GELEN KÂĞITLAR	**1026**
III. - YOKLAMALAR	**1091,1102,1120,1126**
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	**1028**
A) ÖNERGELER	*1028*
1.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Durdu'nun, Adalet Komisyonu üyeliğinden istifa ettiğine ilişkin önergesi (4/207)	1028
B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	*1028:1033*
1.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, eğitim sisteminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/705)	1028:1030

Sayfa

2.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, Şırnak'ta güvenlik güçlerine yönelik yaşam hakkı ihlali iddialarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/706) 1030:1031

3.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, yeşil kart uygulamasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/707) 1031:1033

V.- ÖNERİLER **1033**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *1033:1042*

1.- (10/411) esas numaralı Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 2/5/2010 Pazar günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin MHP Grubu önerisi 1033:1042

VI.- AÇIKLAMALAR **1042,1057**

1.- Antalya Milletvekili Atila Emek'in, son günlerde 6 askerini terör saldırılarına şehit vermiş bir milletin Meclisinde oturum açılırken bu konunun dile getirilmemesini bir eksiklik kabul ettiğine ve şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması 1042

2.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı'nın, MHP grup önerisine ilişkin açıklaması 1042

3.- İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın, millet evlatlarının vatan uğruna şehit düştüklerine, Hükûmetin sınır ötesi harekât tezkeresine göre gereğini yapmasına ve Meclisin her bir şehit için saygı duruşunda bulunmasına ilişkin açıklaması 1042:1043

4.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, MHP grup önerisine ilişkin açıklaması 1043

5.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, son günlerde meydana gelen terör olaylarını kınadıklarına; şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması 1043

6.- Muğla Milletvekili Mehmet Nil Hıdır'ın, son günlerde meydana gelen terör olaylarını kınadıklarına; şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması 1043:1044

7.- Konya Milletvekili Ayşe Türkmenoğlu'nun, son günlerde meydana gelen terör olaylarını kınadıklarına; şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması 1044

Sayfa

8.- Kâtip Üye ve Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, bazı milletvekillerinin ismini zikrederek önergeleri eksik okuduğuna, Anayasa oylamaları gibi ciddi bir konuda Başkanlık Divanında görev almasının uygun olmadığına dair ifadelerine ilişkin açıklaması 1057

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 1044

1.- TBMM Başkan Vekili Nevzat Pakdil'in, son günlerde artan terör olaylarına ve bu terör olaylarında şehit olanlara Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediğine ve İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın Genel Kurulda her bir şehit için saygı duruşunda bulunulması önerisinin Başkanlık Divanınca kararlaştırılması gerektiğine ilişkin konuşması 1044

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 1045,1058,1092,1102, 1120,1126

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ *1045:1049,1058:1091, 1092:1102,1102:1119, 1120:1126,1126:1136*

1.- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96) 1045

2.- Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (S. Sayısı: 321) 1045

3.- Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı: 458) 1045

4.- Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/811, 2/633) (S. Sayısı: 496) 1046

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1'inci Ek) 1046:1049,1058:1091, 1092:1102,1102:1119, 1120:1126,1126:1136

Sayfa

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER **1049**

1.- TBMM Başkanı olarak, daha önce görevlendirilmiş Başkan Vekillerine rağmen, bu teklifin görüşmelerindeki oturumları yönetmesi; oylamalarda uygulanan usullerin gizli oylama esaslarına uygun olmadığı hâlde ikinci görüşme oylamalarında da aynı şekilde uygulamaya devam edeceğini ifade etmesi nedeniyle Oturum Başkanının tutumu hakkında 1049:1057

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **1137**

1.- Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, personel reformuna ve araştırmacıların sorunlarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/13310) 1137:1139

2.- Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan'ın, IMF ile görüşmelere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın cevabı (7/13414) 1140:1142

3.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, toplum yararına çalışma programı kapsamında çalıştırılan bazı işçilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer'in cevabı (7/13481) 1143:1144

4.- Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın, Kuruçaşile'deki ağaç kesimi ve seyrekleştirmesine ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/13559) 1145:1146

5.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, istisnai memuriyet kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/13627) 1147:1148

6.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Van'da serbest bölge kurulması ve sınır ticaretine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/13690) 1149:1151

7.- İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın, tasarruf tedbirlerine ve Ata uçağının kullanımına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/13766) 1152:1154

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Adana Milletvekili Kürşat Atılgan'ın (6/1939) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sözlü sorunun geri verildiği bildirildi.

Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 26 milletvekilinin, eski hükümlülerin istihdamındaki sorunların (10/702),

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 20 milletvekilinin, tekstil sektörünün sorunlarının (10/703),

Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, bazı lise ve üniversitelerde bir kısım öğrencilerin yaşadığı iddia edilen olayların (10/704),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla birer Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerini alacağı ve ön görüşmelerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nevzat Pakdil, vefat eden Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'a rahmet, ailesine, sevenlerine, yakınlarına ve yargı camiasına başsağlığı dileyen bir konuşma yaptı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu, Ankara Milletvekili Hakkı Suha Okay ve İzmir Milletvekili Kemal Anadol'un, bazı yabancı firmaların Türkiye'de rüşvet dağıttığı iddiaları karşısında gerekeni yapmadığı iddiasıyla Başbakan Recep Tayyip Erdoğan hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesinin (11/11) görüşmeleri tamamlandı; gündeme alınmasının kabul edilmediği açıklandı.

İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli'nin, konuşmasında, söylemediği bazı ifadeleri kendisine affetmesine,

Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker, İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun, konuşmasında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığıyla ilgili değindiği bazı hususlara,

İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu, Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in, yaptığı açıklamada, kendisine yönelik olarak yaptığı eleştirilerin doğru olmadığına, Meclisi yanılttığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 2 Mayıs 2010 Pazar günü saat 12.00'de toplanmak üzere birleşime 17.36'da son verildi.

Nevzat PAKDİL
Başkan Vekili

Gülşen ORHAN	*Yusuf COŞKUN*
Van	Bingöl
Kâtip Üye	Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

2 Mayıs 2010 Pazar

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 Milletvekilinin, eğitim sisteminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/705) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.03.2010)

2.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 Milletvekilinin, Şırnak'ta güvenlik güçlerine yönelik yaşam hakkı ihlali iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/706) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2010)

3.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 Milletvekilinin, yeşil kart uygulamasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/707) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2010)

Süresi İçinde Cevaplanmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis'in, 16 Mart 1978'de gerçekleşen bir olaya ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/13312)

2.- Muş Milletvekili M. Nuri Yaman'ın, Malazgirt ilçesinde kentsel dönüşüm projesi uygulanmasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/13313)

3.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Ardahan-Göle'de bir öğretmenin öldürülmesi olayına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/13315)

4.- Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın, THY'nın futbol kulüpleriyle yaptığı sponsorluk anlaşmalarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/13316)

5.- Bursa Milletvekili Abdullah Özer'in, Avrupa Futbol Şampiyonası için hazırlanan görsel çalışmaya ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/13319)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Özyürek'in, Ermeni tasarısına ve ABD ile ilişkilere ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/13321)

7.- Samsun Milletvekili Osman Çakır'ın, TBMM heyetinin İsveç ziyaretine ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13337)

8.- Bursa Milletvekili Onur Öymen'in, KKTC Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili basında çıkan bir iddiaya ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13338)

9.- Van Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, şüpheli bir ölüm olayına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13343)

10.- Van Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Ardahan-Göle'de işlenen bir cinayetin zanlısına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13344)

11.- Batman Milletvekili Ayla Akat Ata'nın, Diyarbakır-Hazro Kaymakamı hakkındaki bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13345)

12.- Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın, çipli pasaport sistemine geçilmesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13346)

13.- İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun, Batman Beşiri Belediyesinde iş akitleri feshedilen işçilere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13347)

14.- Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis'in, İstanbul'da kaybolan bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13348)

15.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, sivil toplum kuruluşlarına yapılan yardımlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13349)

16.- Manisa Milletvekili Şahin Mengü'nün, Keçiören Belediyesinin toplatılan takvimlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13351)

17.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın, bir arazinin imar durumunda yapılan değişikliğe ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13352)

18.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in, İstanbul'daki bir lisenin önündeki trafik güvenliğine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13353)

19.- Bursa Milletvekili Onur Öymen'in, Türkiye'de kaçak çalışan yabancılara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13354)

20.- Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan'ın, TRT'nin silah yüklü kamyon haberine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13355)

21.- Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün, Danıştay saldırısıyla ilgili açıklamasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/13356)

22.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Resim ve Heykel Müzesindeki kayıp eserlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/13357)

23.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, yayınlanacak bir kitap için yapılan bandrol talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/13358)

24.- Batman Milletvekili Bengi Yıldız'ın, okul sayılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13362)

25.- Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin, Adıyaman'daki öğretmenlerin ek ders ücretlerinin ödenmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13363)

26.- Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin, yurt dışında lise eğitimini tamamlayanların üniversitelere sınavsız gireceği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/13369)

27.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, sivil toplum kuruluşlarına bütçeden yapılan yardımlara ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/13378)

2 Mayıs 2010 Pazar

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Harun TÜFEKCİ (Konya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Komisyondan istifa önergesi vardır, okutuyorum:

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Durdu'nun, Adalet Komisyonu üyeliğinden istifa ettiğine ilişkin önergesi (4/207)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Üyesi olduğum Adalet Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim. 23.04.2010

Mahmut Durdu

Gaziantep

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, eğitim sisteminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/705)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'de eğitim fakültelerinden mezun olan öğrencilerin istihdamına yönelik Millî Eğitim Bakanlığının politikalarının irdelenmesi ve eğitim sistemindeki sıkıntıları, eğitim sisteminin eksikliklerini ve ihtiyaçlarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98. İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Selahattin Demirtaş (Diyarbakır)

2) Gültan Kışanak (Diyarbakır)

3) Ayla Akat Ata (Batman)

4) Bengi Yıldız (Batman)

5) Akın Birdal (Diyarbakır)

6) Emine Ayna (Mardin)
7) Fatma Kurtulan (Van)
8) Hasip Kaplan (Şırnak)
9) Hamit Geylani (Hakkâri)
10) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
11) M. Nuri Yaman (Muş)
12) Mehmet Nezir Karabaş (Bitlis)
13) Mehmet Ufuk Uras (İstanbul)
14) Osman Özçelik (Siirt)
15) Özdal Üçer (Van)
16) Pervin Buldan (Iğdır)
17) Sebahat Tuncel (İstanbul)
18) Sevahir Bayındır (Şırnak)
19) Sırrı Sakık (Muş)
20) Şerafettin Halis (Tunceli)

Gerekçe:

Nüfus olarak gelişmekte olan Türkiye'de 141 tane üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerin 97'si devlet üniversitesi, 44'ü ise vakıf üniversiteleridir. Yeni açılan vakıf üniversiteleriyle bu sayı gün geçtikçe artmaktadır. Üniversitelerden mezun olan öğretmen adayları da bu orantıda artmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2009 iç denetim raporuna göre Türkiye'de 133 bin öğretmen açığı bulunmaktadır ki bu sayı bağımsız kurum ve kuruluşlara göre 250 binin üzerindedir. Öğretmen ihtiyacının yüksek olduğu ülkemizde, eğitim sistemine ve eğitim emekçilerine gereken önem verilmemiştir. İşsizlik ve yoksulluğun sürekli artması geniş halk kitlelerini etkilediği kadar eğitim sistemini ve bileşenlerini de etkilemiştir. Toplumun en etkili yapılarından biri olan eğitim sistemi mali politikaların kurbanı yapılmakta ve çocuklarımızın eğitimi aksatılmaktadır.

Üniversiteyi bin bir zorluk ile bitiren öğretmen adayları, mezuniyetle birlikte birçok sıkıntıyla karşılaşmakta ve geleceklerine dair bir fikir bile üretememektedirler. Ekonomik krizle her zaman boğuşan öğretmen adayları, mesleklerinin dışındaki işlerle geçimlerini sağlamaya çalışmaktadırlar. Türkiye'de eğitim sistemi ile ilgili sorunlar gün geçtikçe artmasına rağmen eğitime ayrılan ödenek ise istenilen düzeye çıkarılmamakta ve eğitim hükümet politikalarına kurban edilmektedir. Bu durum Türkiye istatistik kurumunun (TÜİK) verilerine göre de şöyledir: 6 yaş ve üstü Türkiye nüfusunu oluşturan 64 milyon 241 bin 226 kişinin 4 milyon 930 bin 12'si hala okuma yazma bilmemektedir. Bu sayı okuma yazma öğrenecek yaştakilerin % 7.68'ine denk gelmektedir. Okuma yazma bilmeyenlerin içinde kadınların oranı % 79.98'dir. İlköğretimde öğrencilerin 24 kişilik sınıflarda normal eğitim görebilmeleri için gerekli olan derslik sayısı ise 125 bin 853'tür. Ancak 2009 yılında 27 milyar 883 milyon TL olan eğitim bütçesi, artan okul, derslik, öğretmen ihtiyacı ve öğrenci sayısına rağmen, 2010 yılı için sadece 28 milyar 237 milyon 412 bin TL olarak öngörülmüştür. Bu verilerden de anlaşılmaktadır ki Türkiye'de eğitime gerekli önem verilmemekte ve eğitim sistemi toplumun ihtiyaçlarına cevap olamamaktadır.

Eğitim süreci, yeterli öğretmen olmadığından aksamakta, nitelik düşmekte ve artan sınıf mevcutları, öğretmenlerin iş yükünü de arttırmaktadır. Milli eğitim bakanlığı da öğretmenlerin mağduriyetinden faydalanarak sözleşmeli ve ücretli öğretmen uygulamasını başlatmıştır. Özellikle ücretli öğretmen uygulamasıyla eğitim emekçilerini rencide etmektedir.

Bir kadrolu öğretmenin yaptığı her türlü çalışmayı yapan ücretli öğretmen adeta üvey evlat muamelesi görmektedir. Eğitimi ticarileştiren bu uygulamanın psikolojik yansımaları da vahimdir. Bu durum Türkiye'de atanamayan öğretmenlerin sorunu olmaktan çok hükümetlerin kamburu olmaya başlamıştır. Hükümetler de bu soruna çözüm bulmakla yükümlüdür.

Türkiye'de eğitim sistemine ayrılması gereken ödeneklerin, eğitimdeki ihtiyaçların göz önünde bulundurularak hesaplanmasının sağlanması ve eğitim sisteminin ekonomik merkezli sıkıntılarının giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması aciliyet arz etmektedir. Ataması yapılmayan öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik Milli Eğitim Bakanlığının, bir an önce gerekli çalışmaları yapması gerekmektedir.

2.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, Şırnak'ta güvenlik güçlerine yönelik yaşam hakkı ihlali iddialarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/706)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son aylarda Şırnak ilinde güvenlik güçlerinin yol açtığı yaşam hakkı ihlallerinin araştırılması ve başka hak ihlallerinin yaşanmaması için Anayasanın 98. İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Selahattin Demirtaş (Diyarbakır)
2) Gültan Kışanak (Diyarbakır)
3) Ayla Akat Ata (Batman)
4) Bengi Yıldız (Batman)
5) Akın Birdal (Diyarbakır)
6) Emine Ayna (Mardin)
7) Fatma Kurtulan (Van)
8) Hasip Kaplan (Şırnak)
9) Hamit Geylani (Hakkâri)
10) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
11) M. Nuri Yaman (Muş)
12) Mehmet Nezir Karabaş (Bitlis)
13) Mehmet Ufuk Uras (İstanbul)
14) Osman Özçelik (Siirt)
15) Özdal Üçer (Van)
16) Pervin Buldan (Iğdır)
17) Sebahat Tuncel (İstanbul)
18) Sevahir Bayındır (Şırnak)
19) Sırrı Sakık (Muş)
20) Şerafettin Halis (Tunceli)

Gerekçe:

İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesinin 2009 yılı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi hak ihlalleri raporu incelendiğinde, çok çarpıcı tablolar göze çarpmaktadır. Özellikle bir yıl içerisinde gerçekleştirilen faili meçhul cinayet, yargısız infaz, silah kullanma yetkisinin ihlali sonucunda, 91 kişinin yaşamını yitirdiği, 78 kişinin ise yaralandığı belirtilmiştir. 2010 yılının ilk üç ayında yaşanan hak ihlalleri de bu rapora eklendiğinde ortaya çıkacak tablo daha vahim olacaktır.

Yaşam hakkı kişinin en kutsal hakkı olduğu BM insan hakları evrensel bildirgesi, Avrupa insan hakları sözleşmesi ve ulusal yasalar tarafından koruma altına alındığı ve bu hakkın korunması, ihlale uğradığında faillerin ortaya çıkarılması ve hakkaniyete uygun cezalar verilmesi devletin bir yükümlülüğü altında olduğu bilinmektedir.

Şırnak'ta son iki ay içerisinde güvenlik güçleri tarafından, kaçakçılık yaptıkları gerekçesi ile Hecer Uslu ve Kerim Gün isimli vatandaşlar, açılan ateş sonucu yaşamlarını kaybetmişlerdir. Bu olaylardan ilki; 07.02.2010 tarihinde saat 23.00 sıralarında Şırnak'ın Uludere ilçesi Ortasu köyünden Ortabağ Köyüne giden 73 M 00 49 plakalı minibüsün, Şırnak Hakkari karayolu üzerinde askerler tarafından dur ihtarı verilmeden tarandığı olaydır. Olay sırasında araç şoförü Hecer Uslu'nun ağır yaralandığı ve hastaneye kaldırıldığı sırada aşırı kan kaybı nedeniyle hayatını kaybettiği belirtilmektedir.

Diğer olay ise, 11.03.2010 tarihlerinde, Şırnak'ın Uludere ilçesi'nin Yemişli Köyü'nde askerler tarafından döşendiği iddia edilen mayının patlaması sonucu Zahir Ap adlı çocuk yaşamını yitirmiş, Nuh Ağın ile Hamza Encü çocuklar da ağır yaralanmıştır. Patlamadan sonra olayın meydana geldiği bölgenin, askerler tarafından top atışına tutulduğu belirtilmektedir. Konuya ilişkin, patlamadan önce tankların olayın yaşandığı bölgede konumlandırıldığı, yaşanan patlamanın tankların güvenliği için bırakılan mayınlardan kaynaklı olabileceği ileri sürülmüştür.

Yine diğer bir olay ise, 12.03.2010 tarihinde saat 18.30 sularında Şırnak Uludere ilçesine bağlı Şenoba beldesinde 7 kişilik bir ailenin Milli Askeri Tabura yakın mesafede minibüsten inerek, bir kayanın dibinde sigara paketini hazırladıkları esnada karakoldan aydınlatma fişeklerinin atıldığı olaydır. Olay esnasında, karakoldan sürekli aydınlatma fişeklerinin atıldığı ve grubun üzerine ateş açıldığı belirtilmektedir. Bu esnada grupta bulunan Kerim Gün adlı kişinin yaralandığı, yaralı halde bekletildiği ve sonrasında yaşamını yitirdiği belirtilmektedir.

Bu nedenle, son aylarda Şırnak ilinde güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirilen yaşam hakkı ihlallerinin araştırılması ve başka hak ihlallerinin yaşanmaması için Anayasa'nın 98. İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

3.- Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş ve 19 milletvekilinin, yeşil kart uygulamasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/707)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde uygulanan yeşil kart uygulamasında halkımızın yaşadığı sorunların ortaya çıkarılması, bu uygulamanın, yoksulluk oranları göz önünde bulundurularak yaygınlaştırılması için gereken önlemlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98. İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Selahattin Demirtaş (Diyarbakır)
2) Gültan Kışanak (Diyarbakır)
3) Ayla Akat Ata (Batman)
4) Bengi Yıldız (Batman)
5) Akın Birdal (Diyarbakır)

6) Emine Ayna (Mardin)
7) Fatma Kurtulan (Van)
8) Hasip Kaplan (Şırnak)
9) Hamit Geylani (Hakkâri)
10) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
11) M. Nuri Yaman (Muş)
12) Mehmet Nezir Karabaş (Bitlis)
13) Mehmet Ufuk Uras (İstanbul)
14) Osman Özçelik (Siirt)
15) Özdal Üçer (Van)
16) Pervin Buldan (Iğdır)
17) Sebahat Tuncel (İstanbul)
18) Sevahir Bayındır (Şırnak)
19) Sırrı Sakık (Muş)
20) Şerafettin Halis (Tunceli)

Gerekçe:

Ülkemiz cumhuriyet tarihi boyunca gelir uçurumunun ve yoksulluğun yüksek düzeyde olduğu bir ülke olmuş ve bu yoksulluk durumu ülkemize sosyal, siyasal ve ekonomik bir çok sorunu da beraberinde getirmiştir. İşsizlik almış olduğu boyut ve çalışanlar açısından da düşük ücret rejimi yoksulluğu daha da derinleştirmektedir.

Yoksul kesimlerin yaşamış oldukları sorunlar bir çok alanda kamuoyuna yansımış ancak bu sorunlardan sağlıkla ilgili sorunlar trajik noktalara varmış olup toplum vicdanını sarsan boyutlara ulaşmıştır. Bir sosyal devlet ilkesi olarak öngörülen, yoksul yurttaşlara ücretsiz sağlık hizmeti, ülkemizde de yeşil kart uygulamalarıyla faaliyete konmuştur.

Sosyal devlet hizmeti olarak, 1992 yılında başlayan yeşil kart uygulaması, sosyal güvenlik sistemi dışında kalan ve sağlık hizmetlerini karşılayacak durumda bulunmayan yoksul kesimlerin, sağlık güvencesi kapsamına alınmasını amaçlamaktadır. Toplumun önemli bir kesiminin sağlık hizmetlerinden faydalanmasında önemli bir uygulama olmasına karşın, bu güvencenin gelir tespiti esasına dayandırılması ciddi tartışmaları ve şüpheleri de beraberinde getirmektedir. Yeşil kart verilmesi sürecinde toplanan ve genelliklede birbirleriyle çelişen resmi ve gayri resmi bilgilerin hangisinin karar aşamasında etkili olduğu, yerel düzeydeki karar vericilerin kişisel kanaatlerine bırakıldığı endişeleri taşınmaktadır. Gelir tespiti şartının yarattığı böylesi bir durumda, başka etkenlerin de etkili olması kaçınılmaz hale gelmektedir.

Türkiye'de yoksulluğun varmış olduğu boyutlar ve sağlık sisteminin içine düştüğü ve düşürülmeye çalışıldığı güncel durum göz önüne alındığında, en temel insan haklarından biri olan sağlık hizmetleri ve ulaşılabilirliği aynı zamanda sosyal adaletin de kaynağını oluşturmaktadır. Yoksul vatandaşlarımız için uygulamaya konulan yeşil kart uygulaması yetersiz de olsa ülkemiz de üst boyutlarda olan sosyal adaletsizliği gidermeye yönelik bir çaba olarak algılanmaktadır. Bununla beraber yeşil kart uygulamalarında ortaya çıkan sorunlar halkın sağlık hizmetlerine ulaşımını önünde ciddi sorunlar oluşturmaktadır. Yeşil kartların yenilenmesinden, mal beyanlarında ortaya çıkan haksızlıklara, uzun kuyruklardan, zamanında verilmeyen yeşil kartlara kadar bir çok sorun toplumsal sağlığı tehdit etmektedir.

Aynı zamanda yeşil kart sahibi olmak ülkemizde bazı potansiyel tehditlerle de karşı karşıya olmakla eşdeğerdir Toplumsal muhalefetin en önemli ifade biçimi olan gösteri ve yürüyüşlere katılmak, devlet bürokratları ve yerel atanmışlar tarafından halk üzerinde bir tehdit gerekçesine dönüştürülmekte ve yeşil kartlarının iptal edilmesi durumuyla karşı karşıya bırakılmaktadır. Yoksul olan halkın böyle bir durumla karşı karşıya bırakılması temel insan haklarına da aykırı bir durumdur.

Ülkemiz 10 milyon dolayında yeşil kartlı vatandaş vardır. Bu sayı büyük bir rakam olmakla beraber, ülkemiz için yoksulluk oranı göz önüne alındığında yeterli değildir Bunun için yeşil kart uygulamasının ülkemizde revize edilerek halkın daha fazla sağlık hizmetlerinden faydalanacakları bir norma kavuşturulmalıdır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bilgilerinize sunulmuştur. Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- (10/411) esas numaralı Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 2/5/2010 Pazar günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin MHP Grubu önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu; 02.05.2010 Pazar günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisini, İçtüzüğün 19 uncu Maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Oktay Vural

İzmir

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Gündeminin, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler Kısmında yer alan 10/411 esas numaralı, "Son günlerde toplumumuzda meydana gelen şiddet, yaralama ve öldürme olaylarının artması toplumsal dokumuzun zedelenmesine yol açmakta, insanlarımızda infial duyguları yaratmaktadır. Bu nev'i olayların her geçen gün toplumun her kesimine yayılması ve artması bize neler oluyor sorusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla" Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 104 ve 105. Maddeleri Gereğince Meclis Araştırması önergelerinin görüşmelerinin Genel Kurulun 02.05.2010 Pazar günlü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde Yılmaz Tankut, Adana Milletvekili.

Sayın Tankut, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TANKUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda endişe verici boyut kazanan ve toplum yapımızı ciddi şekilde tehdit eder hâle gelen toplumsal cinnet ve şiddet olaylarının araştırılması için Milliyetçi Hareket Partisi olarak vermiş olduğumuz grup önerisinin lehinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün ne yazık ki ülke ve toplum olarak her manada çok tehlikeli badirelerden, çok ciddi bir dar geçitten geçmekteyiz. Bugün Türkiye sadece ekonomik, güvenlik, bölücülük, üretim, istihdam ve diğer temel konularda değil, toplum yapımızın ve gelecek nesillerimizin korunmasına ve devamına ilişkin hoşgörü, sabır, sempati, empati, millî ve manevi dokumuz ile temel toplumsal bağlarımız konularında da hızla kan kaybetmeye devam etmektedir ve maalesef, daha önce de buradan sık sık ifade ettiğimiz gibi, bölücü emellerin artık gizlenmediği, açıktan açığa kalkışma hareketlerini andıran olayların yaşandığı, ihanet provalarının yapıldığı, millî bayramlarımızda bile bölücü ihanet çetelerinin sözde marşlarının çalındığı, çok tarihî ve her bakımdan ibret verici bir musibet dönemini hep birlikte yaşamaktayız. Bugün bir yandan bölücü hainler polislerimizi, Mehmetçiklerimizi, güvenlik güçlerimizi ve masum vatandaşlarımızı katlederken, öbür yandan, ne acıdır ki, bu alana gizliden ya da açıktan daha fazla özgürlük verilmesi çabaları, bugünlerde görüşmekte olduğumuz yeni Anayasa değişikliği maskesi altında olanca hızıyla ve büyük bir gaflet anlayışıyla devam ettirilmektedir.

Buradan bir kez daha, vatanımızın ve milletimizin bölünmez bütünlüğü için fedakârca görev yapan, dün ve önceki günlerde bölücü hainlerce alçakça şehit edilen subaylarımıza, askerlerimize ve diğer polis ve masum vatandaşlarımıza Cenabı Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize sabır ve başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün AKP yönetimindeki Türkiye'de gerçekten de insanlarımız maalesef mutlu ve huzurlu değildir. Vatandaşlarımızın büyük bir kesimi yokluk ve açlıkla boğuşmakta ve geleceğinden endişe duymaktadır. Toplumumuzun hemen her kesimi çaresiz, huzursuz, umutsuz bir şekilde, baş başa bırakıldığı sıkıntılarla boğuşmaktadır. Bütün bu vahim gelişmeler neticesinde, bugün âdeta her taraftan kuşatılmış bir vaziyette insanlarımız umutsuz, hırpalanmış ve çaresiz bir şekilde kendi hayatlarını idame ettirmeye çalışmaktadır. Özellikle son yıllarda Türkiye'de toplum yapısını tehdit eden, istikbal adına derin kaygılar uyandıran bazı gelişmeleri de bugün ne yazık ki, hep birlikte ibretle izlemekteyiz. "Türkiye nereye gidiyor?" sorusunu sormamıza neden olabilecek kadar vahim gelişmeler günlük hayatımıza bir kâbus gibi çökmekte, toplum hayatımızı âdeta kemirmektedir. Hemen her gün bir ilimizde, ilçemizde, hatta köyümüzde cinayet, intihar, gasp, boşanma, aile içi şiddet, soygun, hırsızlık, kapkaç, tecavüz, talan, vurgun, hortumlama gibi hadiseler vahim boyutlar kazanarak yükselmektedir. Türk milletinin pek de alışık olmadığı bu tip çeşitli hadiseler, yine her gün basına yansımakta ve artık bütün bunlar sıradan bir hâle gelmiş bulunmaktadır. Çoğu ferdî bazda, bazen grup kimliği adı altında meydana gelen bu tür olayların sayıca ve zaman bakımından giderek yoğunluk kazanmış olması ise hadiseye çok ciddi bir sosyal boyut kazandırmış gözükmektedir.

Hatırlayınız, geçtiğimiz yıl Mardin'de bir düğün evinin basılarak 7'si çocuk 44 insanımızın katledilip onlarcasının yaralanması hadisesi uzun yıllar belleklerden silinecek gibi değildir. Adana'da eski bir astsubayın kendi ailesinden 8 kişiyi katletmesi, yine bir annenin 2 çocuğuyla birlikte evinde katledilmesi; Adana'nın Karataş ilçesinde, 1'i polis memuru olmak üzere, 8 kişiyi silahla vurup 4'ünü öldüren, 5'ini de yaralayan vatandaşın saçtığı dehşet hâlen canlılığını korumaktadır. Siirt'te ikiz çocuklarını zehirleyen, eşini boğan ve sonra intihar eden vatandaşın cinneti, Ankara'da bir polis memurunun eşini, çocuğunu, eşinin anne ve babasını öldürüp intihar etmesi hâlen hafızalardadır. İstanbul'da Gazi Mahallesi'nde 4 çocuğuyla birlikte toplam 5 kişiyi öldüren babanın cinneti de unutulmuş değildir. Yine, İstanbul Pendik'te cinnet geçiren bir kişinin 4 çocuğunu ve kardeşini katlettikten sonra intiharı da henüz unutulmamıştır. İzmir'de mart ayında bir annenin kız çocuğunu su dolu kovada boğarak intihara girişmesi, Aydın'da geçtiğimiz mart ayında eski eşini, kayınpederini ve kayınvalidesini sokak ortasında öldüren adamın cinneti, Çanakkale'de bir emekli yarbayın eşini ve 2 çocuğunu öldürüp intihar etmesi, İzmir'de bir kahvecinin ailesinden 3 kişiyi öldürmesi toplum belleğinde iz bırakan travmalardan sadece birkaç tanesidir.

Bugün ne yazık ki gençliğimiz büyük bir ahlak buhranı içerisinde nereye gittiğini bilemez bir vaziyette dolaşmakta ve amaçsız, ülküsüz bir şekilde toplumumuzun geleceğini âdeta tehdit eder bir vaziyette hayatını devam ettirmektedir. 1921 yılında şu anda kutlu çatısı altında bulunduğumuz bu gazi Meclis bile tehlikeye düştüğünde Kayseri Lisesinden 62 öğrenci Kurtuluş Savaşı'na giderek hepsi şehit olurken, seksen dokuz yıl sonra aynı topraklarda yaşayan gençlik nereye gidiyor diye hep birlikte düşünmemiz icap etmektedir. Peki, Türkiye bu hâle son iki yılda mı gelmiştir? Elbette ki hayır.

Değerli arkadaşlar, bakınız, iktidar partisinin İstanbul için hazırladığı bir araştırma, AKP'nin daha ilk hükûmet olduğu yıllarla birlikte suç sayısının nasıl patlama yaptığını göstermektedir. Bu aynı zamanda da çarpıcı bir itiraf raporudur. AKP tarafından hazırlanan Türkiye nüfusunun yedide 1'inin yaşadığı İstanbul'a ilişkin asayiş raporundaki rakamlar suç sayısının patlama yaptığını göstermeye yetmektedir. 2003 ve 2004 yıllarını kıyaslayan bu raporda İstanbul'daki kapkaç olayları bir önceki yıla oranla yüzde 60 fazlalaşmıştır. Bunun yanı sıra öldürmeye teşebbüs yüzde 100, kadın ticareti yüzde 98, rüşvet yüzde 90, mala ziyan verme yüzde 351, zimmet yüzde 400, aile fertlerine kötü muamele yüzde 300 ve müstehcenlik gibi diğer şeyler yüzde 363 oranında yükselmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğünce hazırlanan asayiş raporuna göre 2007 yılında bir önceki yıla göre mala karşı suçlarda yüzde 50 ile yüzde 170, şahsa karşı suçlarda ise yüzde 26 ile yüzde 160 oranında artışlar olmuştur.

Değerli arkadaşlar, rakamlar gerçekten ürkütücü bir boyut kazanmış olup artık Emniyet Genel Müdürlüğünün istatistiki verileri açıklamaktan vazgeçmiş olması ise var olan meselenin boyutunu gizlemeye kâfi gelmemektedir. Yaşanan hadiselerin çoğunluğunun büyük şehirlerde olması, bu kentlerin kozmopolit yapısına, ekonomik sıkıntılara, çalışma hayatının zorluğuna ve diğer nedenlere bağlanabilir ancak aile bağlarının, akrabalık bağlarının daha güçlü olduğu, bireysel ilişkilerinin daha sıcak olduğu en küçük yerleşim birimlerinde bile, Pervari örneğinde olduğu gibi vahşeti andıran olaylar yükselmektedir ki bu da bize sorunun lokal değil, genel, ulusal bir mesele hâline geldiğini çok açık bir şekilde anlatmaktadır. İşte bu sebepledir ki, bu yüce Meclisin değerli her üyesini ama elbette başta Hükûmeti ve iktidar partisinin milletvekillerini önemli ve tarihî bir görev beklemektedir. Bu meselenin her boyutuyla araştırılması, sebep-sonuç ilişkisinin analiz edilmesi ve ona göre gereken önlemlerin alınması bir mecburiyet olarak hepimizin önünde durmaktadır. Ama önce ülkeyi yönetenlerin kendisine bir çekidüzen vermesi icap etmektedir. Ülkeyi yönetenler, öncelikle, topluma sözleri ve fiilleriyle örnek olmalıdırlar. Bir ülkede dershane parasını ödeyemediği için cezaevine atılan bir anne varken, aynı annenin oğlu intihar ederken, ülkeyi yönetenler oğluna 3 milyon dolarlık geminin nasıl alındığını izah etmelidir ve etmek zorundadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; acaba ekonomik kriz teğet geçerken kaç kişi ölmüştür, kaç kişinin hayatı altüst olmuş, borçları yüzünden kaç insanımızın psikolojisi bozulmuş ve bunalıma girmiştir? Ülkemizde şu anda 13 milyon insanımız icra takibindedir ve borçsuz aile hemen hemen yok gibidir. Ev kirasını ödeyemeyen, dershane taksitine yetişemeyen, kredi borcunu bitiremeyen, harç parasını bulamayan milyonlarca insan çaresizlik içinde ne yapacağını bilememektedir. Bir yılda 100 binden fazla insan boşanmış, 20 binden fazla insan intihara teşebbüs etmiştir. Bugün, her 4 gencimizden 1'inin işsiz olduğu ülkemizde, bırakın vasıfsız iş gücünü, en iyi üniversitelerden mezun olan gençlerimiz bile işsiz gezmektedir. "Her okuyana iş mi bulacağız?" diyen Sayın Başbakan ise hâlen "Kriz bizi teğet geçti" diyebilmektedir. Gelir dağılımı altüst olmuş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tankut, konuşmanızı tamamlayınız lütfen.

Buyurun.

YILMAZ TANKUT (Devamla) – ...ve orta kesim artık neredeyse yok olmuştur. Yoksulluk oranı kırsal kesimlerde yüzde 30'ları aşmış, gerçek işsizlerin sayısı 6 milyonu aşmıştır. Ülkemizde yeni doğan her bebeğimiz 7 bin dolar civarında borçla doğmakta, ancak kriz bizi, değerli arkadaşlar, teğet geçmektedir! Bütün bu gerçeklere rağmen, AKP Hükûmeti hâlen kendi ekonomi politikasını başarılı bulabilmektedir. Yetkililere her yerde bunu söylemektedirler. Ama bir yalanı bağırıp, kavga ederek yüksek sesle söylemek o yalanı doğru yapmamaktadır. Başbakan Erdoğan'ın siyah güneş gözlüklerinin arkasından baktığı istikamette yeni ortaya çıkan milyarderler olmalı ki cinnet getiren, kendini öldüren, intihara teşebbüs eden, hatta kendisine bizzat intihar mektubu yazan insanları görmemektedir. Derdini söylemek isteyenleri, durmadan, bilindik üslubuyla azarlamaktadır. Sayın Başbakanın bilmediği çok şey var ama hiç fikrinin olmadığına emin olduğumuz iki terim vardır. Bunlardan birisi millet, diğeri ise teğettir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aleyhinde Samsun Milletvekili Ahmet Yeni.

Buyurun Sayın Yeni. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Yine Samsun'umuzda ki, benim kendi mahallemde de bir şehidimiz var; Piyade Teğmen Ahmet Altunoğlu. Ona da Allah'tan rahmet diliyorum ve babası Mehmet Altunoğlu'na da başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bizim gündemimiz, Meclisimizin gündemi daha önce belirlenmişti. Bu çerçevede Milliyetçi Hareket Partisinin de bugün bir önerisi var. Meclis gündemi belli olduğu için bu öneriye katılamadığımızı beyan etmek istiyorum.

Diğer taraftan, otuz iki yıl sonra, 1 Mayıs gününün İşçi Bayramı olarak Adalet ve Kalkınma Partisi İktidarı döneminde ilan edilmiş olması gerçekten bizi son derece mutlu etmiştir. Otuz iki yıl beklendi, birçok iktidar geldi geçti ama bu yine bize nasip oldu. O bakımdan son derece mutluyuz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sekiz yıldır neredeydiniz?

AHMET YENİ (Devamla) – Dün de bu Bayram'ın bir bayram şenliği içerisinde geçmiş olması bizi ayrıca mutlu etmiştir.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Biber gazını hastaneye attınız.

AHMET YENİ (Devamla) – Emeği geçen herkesi tebrik ediyorum, kutluyorum; Hükûmetimizi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunu, İstanbul Valisini, Emniyetini ve tüm sendika başkanlarını da tebrik ediyorum, kutluyorum. Orada ciddi güvenlik tedbirlerini hem sendikalar aldı hem de emniyet güçleri, güzel bir şekilde kutlanmış oldu. Bunu sahiplenmek isteyenler olabilir. Herkesin "Bizim katkımız var, emeğimiz var.", bazı partililerin "Zorla aldık, ettik." gibi ifadeleri olsa bile, bu bize nasip olmuştur, o bakımdan da son derece mutluyuz.

Ben, bu vesileyle, yine, İşçi Bayramı'mızı tebrik ediyor, hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Grup önerisinin lehinde Harun Öztürk, İzmir Milletvekili.

Sayın Öztürk, buyurun efendim.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve yüce milletimize başsağlığı ve sabır diliyorum.

Değerli milletvekilleri, terörle ilgili mücadeleyi bırakıp terör örgütüyle uzlaşma yollarının aranmakta olmasından duyduğum üzüntüyü belirtmek istiyorum. Yitirilen canlarda Türk Silahlı Kuvvetlerini terörist ilan etmeye kalkanların vebalinin büyük olduğunu ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, evet, Anayasa değişikliklerinin ikinci tur görüşmelerine bugün başlıyoruz. "AKP Anayasası" dediğimiz kadar, bu Anayasa bir "tombala anayasası" olarak da anılacağı için, tombaladan önergelerimize talihin gülüp gülmeyeceğini bilmediğimden, bu vesileyle görüşlerimi bir kez daha sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bu Anayasa değişikliği, milletin ihtiyaçlarından doğmamıştır. Değişikliğin içinde ne işsize iş, ne yoksula aş, ne esnafa siftah, ne memur ve emekliye zam, ne daha iyi sağlık, ne daha iyi eğitim, ne daha iyi güvenlik, ne teröre çözüm, ne de iddia edildiği gibi demokrasi vardır. Bu Anayasa değişikliği, kendisini mevcut anayasal düzene uyduramayan AKP'nin Anayasa'yı kendisine uydurma arzusundan doğmuştur. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının ifadesiyle, "AKP, yeni bir kapatma davası açılabileceğini hissetmiştir." Hissetmiş ve bir önceki kapatma davası sonrasında Sayın Kılıç'ın "Bu Anayasa'yla bir daha karşımıza gelme." uyarısını hatırlamıştır.

AKP, kapatılma korkusunu Demokles'in kılıcı gibi görmekte ve bu korkudan tümüyle kurtulmak istemektedir. Bunun için, Anayasa Mahkemesine yönlendirebileceği yargıçlar atamayı yeterli görmemekte, "Beni kapatacaksanız benim iznimi almak zorundasınız." demektedir. Dünyanın neresinde suç zanlısına "Senin hakkında dava açabilir miyiz?" diye sorulur? AKP, bu değişiklikle dava açma izninin kendisinden alınmasını istemektedir. Uzun uzun yazıldığına bakmayın, parti kapatılmasına ilişkin değişiklik, "siyasi partiler kapatılamaz" demeye gelmektedir. "İnsanlar için idam cezası kaldırıldığına göre siyasi partiler için de kaldırılmalıdır." denilerek demagoji yapılmaktadır. Çünkü, aralarında hiçbir benzerlik yoktur. İdam edilen bir insanı tekrar hayata döndürebiliyor musunuz? Ama kapatılan siyasi partinin devamı niteliğinde bir parti kurabiliyorsunuz.

Geçmişte, yargıya güvenmediği için dokunulmazlıkları kaldırmadıklarını söyleyenler, bugün güvenecekleri yargıyı oluşturmanın peşine düşmüşlerdir. AKP kendi yargıçlarını tayin ederek, ayarlayarak, Başbakan, bakan ve milletvekillerini bekleyen suç dosyalarından kurtarmak; yargıyı, muhalifleri üzerinde baskı gücü olarak kullanmak istemektedir. İdari yargının yerindelik denetimi engellenerek Hükûmetin ve belediyelerin özelleştirme ve altyapı yatırımları başta olmak üzere pek çok faaliyeti yargı denetimi dışına çıkarılmak istenmektedir.

AKP, yargıyı tümüyle kontrolüne alarak Anayasa'ya aykırı uygulamaları yaygınlaştırmak niyetindedir. Yargıda değişiklik, barajların, santrallerin, doğal kaynakların, kara ve demiryollarının, limanların istenilen bedelden istenilen kişilere satılabileceği, kişiye özel düzenlemeler yapılabileceği, kişiye özel aflar çıkarılabileceği, ormanların ve sit alanlarının tahrip edilebileceği, yolsuzluklara yasal kılıf hazırlanabileceği anlamına gelmektedir. Yargının yürütmenin kontrolüne girmesi, yargının özelleştirilmesiyle eş değerdir.

AKP, devlette kadrolaşmanın önündeki yargı engelinden tümüyle kurtulmak istemektedir.

AKP, bundan böyle, mahkemeye işi düşenlerin de kendisine muhtaç olmasını istemektedir.

Değişiklikle, sözde, yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının sağlanmasının amaçlandığı söylenmektedir. AKP'nin kontrolüne geçecek bir Anayasa Mahkemesi ve HSYK ile nasıl olacak da yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı sağlanacaktır? Anayasa Mahkemesi üyesi sayısı 11 asil 4 yedek üyeden 17 asil üyeye çıkarılırken yüksek yargıdan seçilenlerin sayısının 9'dan 7'ye indirilmesi mi yargının bağımsızlığını sağlayacaktır? Sayıştay ve YÖK'ten Anayasa Mahkemesine seçilen üye sayısının 2'den 5'e çıkarılması mı yargının tarafsızlığını sağlayacaktır? Kırk beş yaşında üye seçilen, on iki yıl görev yaptıktan sonra emekliliğine sekiz yıl kala görev süresi biten ve Hükûmetin eline bakmak zorunda kalan yargıç mı tarafsızlığı sağlayacaktır? HSYK üyesi sayısı 12'den 34'e çıkarılırken, yüksek yargıdan seçilenlerin sayısının 10'da bırakılması mı yargı bağımsızlığını sağlayacaktır? Adalet Bakanı ve Müsteşarının HSYK'da konumları daha da güçlendirilerek tutulması mı yargının tarafsızlığını sağlayacaktır? Yürütmenin doğrudan vesayetine girecek olan yeni 6 üye mi HSYK'nın tarafsızlığını sağlayacaktır?

HSYK kararlarının yargıya açık olmadığından şikâyet ediyorsunuz. Niçin tüm disiplin kararlarına yargı yolunu açmıyorsunuz? Yargı bağımsızlığı için gerekli olduğu hâlde, yargıçları niçin Bakanlığın vesayeti altında tutmaya devam ediyorsunuz? Özlük işlerini niçin HSYK'ya aktarmıyorsunuz? Yargıç ve savcıların denetimini niçin tümüyle HSYK'ya bırakmıyorsunuz? Hâkim ve savcıların, HSYK'da görmek istedikleri asil ve yedek üye sayısı kadar adaya oy vermelerini niçin engelliyorsunuz? Her seçmenin bir adaya oy vermesine bazı tarikatların daha iyi organize olacaklarını mı düşünüyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, AKP, bu düzenleme ile, Anayasa'nın değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek maddelerini başka maddelerde oynayarak işlevsiz bırakmaktadır. Kurucu iktidar olan halk tarafından, değiştirilmesinin teklif dahi edilmesi yasaklanan Anayasa maddelerinin, dolanarak da olsa etkisiz kılınmaya çalışılması Anayasa'da izin verilmeyen bir yetkinin yasama organınca kullanılması anlamına gelmektedir ve yok hükmündedir. Yüksek yargıyla ilgili bu değişikliklerin gerçekleşmesi hâlinde, sıranın, değiştirilmesi teklif edilemeyecek maddelerin doğrudan değiştirilmesine geleceğinden kuşkunuz olmasın.

Güçler ayrılığı işliyorsa hukuk devleti vardır, hukuk devleti varsa demokrasi vardır. Demokrasi, hukuk devleti ve insan haklarının güvencesidir. Bu değişiklikte yapıldığı gibi güçler ayrılığının yok edilmesine göz yummak, hukuk dışı bir yönetime boyun eğmek demektir.

Bu teklif, AKP'nin 2'nci kez Anayasa'yı ihlal girişimidir. AKP'nin bu eylemi, Anayasa'nın 153'üncü maddesinin son fıkrasına açıkça aykırılık teşkil etmektedir ve AKP bunun sonucuna katlanmalıdır. Bu değişiklik dâhil, bugüne kadar yapılan on yedi değişiklikten niçin sadece AKP'nin yaptığı iki değişiklik mahkemelik olacaktır? AKP, bu soruyu kendi kendine sormalıdır. Uzlaşma aramadan, dayatmacı bir anlayışla gerçekleştirilen bu değişiklikler vesilesiyle, millet yüksek yargıyla karşı karşıya getirilmek istenmektedir. AKP, referandum ihtimalini dikkate alarak teklife millete şirin görünecek bazı eklemeler yapmıştır ancak bu şirin görünen değişikliklere daha yakından baktığımızda, gerçekte yeni bir şey getirmedikleri fark edilecektir.

Gerçekten, Hükûmete sormak gerekir: Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife malullerinin dul ve yetimleriyle, malul ve gaziler için ne yapmak istediniz de bu ifadelerin Anayasa'da yer almaması size engel oldu? Bütün milletin özel hayatını Anayasa'da kişisel verilerin korunması hükmünün olmaması nedeniyle mi dinlediniz? Büyük vergi kaçakçılarının yurt dışına çıkış yasağının kaldırılması milleti o kadar mı çok ilgilendirmektedir? Çocukları her türlü istismara ve şiddete karşı koruyamamanızın sebebi, devletin buna ilişkin tedbirleri alacağını Anayasa'ya yazmamasından mıdır? Grev hakkını içermeyen düzenlemeyle memurları kandıracağınızı mı zannediyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, konuşmanızı tamamlar mısınız.

Buyurun efendim.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

12 Eylül Anayasası'na "Evet" diyen yüzde 92'nin arasında olan siz değil misiniz? Sanki 12 Eylüle karşı direnenler arasındaymışsınız gibi, bugün demokratlığa soyunmanız biraz sırıtmıyor mu? 12 Eylülcülerin Anayasa'ya koyduğu koruma kalkanının benzerini kendiniz için getirmiyor musunuz?

Değerli milletvekilleri, bu değişiklikler "AKP anayasası" olarak anılacaktır. Bundan böyle, her gelen iktidar kendi yargısını yaratma çabası içine girecektir. Gelin, yargının siyasete çekilmesine hep birlikte izin vermeyelim. AKP'nin bu değişikliklerle hedefi, mevcut Anayasa treninden inip başka bir trene binmektir. Sayın Başbakan yargı tarafından müdahale edilemeyecek, astığı astık, kestiği kestik bir düzen istemektedir.

Milletin bu oyuna gelmeyeceğine olan inancımı ifade ederken yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Grup önerisinin aleyhinde Nurettin Canikli, Giresun Milletvekili.

Buyurun Sayın Canikli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Milliyetçi Hareket Partisinin grup önerisinin aleyhinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün Tunceli ve Diyarbakır'da şehit olan subay, astsubay ve erlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum. Bütün milletimizin başı sağ olsun.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Hesabını verin, hesabını!

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bugüne kadar olduğu gibi, bundan önceki hükûmetler döneminde olduğu gibi bugün de terörle mücadele konusunda hem milletimiz hem de hükûmetlerimiz ellerinden gelen bütün gayreti göstermişlerdir bu konuda ve bütün fedakârlığı yapmışlardır. Özellikle geçmişte ve bugün hükûmetlerimiz, Türkiye Cumhuriyeti hükûmetleri terörle mücadele konusunda gerekli olan her türlü kaynağı, imkânı hiç düşünmeden, tereddüt etmeden bu mücadelenin başarıyla sonuçlanabilmesi için ortaya koymuşlardır. Bu konuda hiç kimsenin kuşkusunun olmaması gerekir…

CANAN ARITMAN (İzmir) – Terörle müzakere etmek gibi.

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – …ve bundan sonra da bu kararlılık, her alandaki bu kararlılık terörle mücadele konusunda elbette sürdürülecektir değerli arkadaşlar ve inşallah bu millet bunu da başaracaktır, bunun da üstesinden gelecektir…

CANAN ARITMAN (İzmir) – Siz varken, siz iktidardayken asla olmaz.

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – …ve inşallah bu acılar, yaşadığımız bu acılar bir daha gün ışığına çıkmamak üzere tarihin sayfalarında kaybolup gidecektir.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Ancak şehit cenazeleri gelir.

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu vesileyle dün 1 Mayısın son derece sağduyulu, sakin, barış ortamında…

CANAN ARITMAN (İzmir) – Tezkere elinizde, niye gidip bu teröristlerin tepesine indirmiyorsunuz bombaları?

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – …gerçekleşmesi nedeniyle memnuniyetimizi ifade etmek istiyorum ve bu ortamın oluşmasına katkı sağlayan herkese, başta konfederasyon başkanlarımıza, güvenlik güçlerimize, işçilerimize, katılımcılara teşekkür ediyorum. Bunlar, hepimizin uzun yıllardan beri görmesini arzu ettiğimiz görüntülerdir, arzuladığımız görüntülerdir. İnşallah, hep bu görüntülerle Türkiye anılır ve karşılaşırız.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemi belirlenmiş durumda ve Anayasa görüşmelerinin ikinci turuna bugün devam edeceğiz.

CANAN ARITMAN (İzmir) – İşiniz Yüce Divandan kaçmak, başka işiniz yok!

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Dolayısıyla, bu, son derece önemli bir gündem, önemli bir süreç şu anda. Bu süreci kesintiye uğratacak ve Meclis gündemini başka bir şekilde yönlendirmeye yönelik olarak gelen MHP grup önerisinin aleyhinde olduğumu konuşmamın başında ifade ettim. Yine, bütün bu konuşmalar, bütün bu değerlendirmeler, bu öneriler, ancak bu Anayasa görüşmelerinin tamamlanmasından sonra konuşulur, Meclisimizin kararı, görüşü doğrultusunda bu çalışmalar yürütülür.

Değerli arkadaşlar, grup önerisinde belirtilen hususların, Türkiye'deki gelir dağılımıyla çok yakından ilgisi olduğu tartışmasızdır. Yani, gerçekten, insanlar eğer adalet noktasında, adaletin tesisi noktasında bir sıkıntı duyuyorlarsa, bir tereddütleri varsa, bunların şiddet olaylarına yansıması kaçınılmazdır ve şiddet olaylarıyla gelir dağılımının yapısı arasındaki ilişki doğrusaldır. Bu, bilimsel bir gerçektir. Gelir azaldıkça ve gelir dağılımı bozuldukça, insanların bunu dışa vurma şiddeti artmaktadır.

Şimdi, bu açıdan bakıldığında, AK PARTİ hükûmetleri döneminde -biliyorsunuz, bunu yakinen herkes takip ediyor zaten- millî gelirde hem reel bazda hem de nominal bazda çok önemli artışlar ortaya konulmuştur son sekiz yılda. Tabii, gelirdeki artış kadar önemli olan, en az onun kadar önemli olan, gelir artarken gelir dağılımının da iyileşmesi, iyileştirilebilmesi gerekir. Tek taraflı olarak sadece gelir artışı sağlanıyor ama gelir dağılımı hayata geçirilemiyorsa, iyileştirilemiyorsa, bu gelir artışının, millî gelir artışının toplumun tümüne yaygınlaştırılması sağlanamıyorsa, çok anlamlı bir gelişme, zenginleşme değildir bu. Dolayısıyla, gelir artarken bunun daha adaletli bir şekilde toplumun bütün katmanlarına, bütün kesimlerine dengeli bir tarzda dağıtılabilmesi gerekir. Bu açıdan bakıldığında, bu açıdan da bakıldığında son yedi sekiz yılda iyileşmeler olduğu ortadadır.

Ben çok fazla zamanınızı almak istemiyorum ama iki rakamı değerlendireceğim bu noktada, bu çerçevede. Bir tanesi gelir dağılımı, yani toplumun yüzdelik dilimlerinin millî gelirden aldığı payların değişimini gösteren gelir dağılımı rakamlarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Toplumun en fakir, gelir düzeyi en az olan yüzde 20'lik diliminin millî gelirden aldığı pay 2002 yılında yüzde 5,2'dir, yani toplumun en fakir yüzde 20'si millî gelirin ancak yüzde 5,2'sini elde edebilmektedir. Bu oran İktidarımız döneminde yüzde 6'nın üzerine çıkarılmıştır. Bu son derece önemli bir gelişmedir. Aradaki yüzde 1'e yakınlık bir artış çok ciddiye alınması gereken bir artıştır çünkü toplumsal büyük olayların bu şekilde dönüşümü son derece zordur ve rakamlara yansıması son derece zordur ama bu başarılabilmiştir. Yani millî gelir reel bazda, hem döviz bazında hem TL bazında reel bazda artarken aynı zamanda gelir dağılımında da iyileşme söz konusudur değerli arkadaşlar. Bunların hepsi resmî rakamlardır.

Belki daha çarpıcı olan şudur: Yoksulluk rakamları için de aynı eğilim geçerlidir. Bakın, 2002 yılında Türkiye'de 18 milyon 872 bin fakir varken 2008 yılında fakir sayısı 11 milyon 977 bine düşmüştür. (MHP sıralarından "Sanal, sanal o." sesi) Ha, bu rakamlar küçük demiyorum değerli arkadaşlar. Devletin resmî rakamları, bunların hepsi devletin resmî rakamları, yani daha önce hangi yöntemle belirleniyorsa şimdi de aynı yöntemle belirleniyor. 11,9 milyon fakir sayısı da son derece yüksek bir fakir sayısıdır, bunun da düşürülmesi gerekir. Elbette bu mücadelenin devam etmesi gerekir, bunu inkâr etmiyoruz, bu önemli bir sorundur, Türkiye'nin çok önemli bir sorunudur ama bu sorunun varlığını ortaya koyarken gelişimin de değerlendirilmesi gerekir, dönüşümün de ortaya konulabilmesi gerekir ve rakamlara baktığımız zaman da takdir edilmesi gerekir değerli arkadaşlar. Yani, son altı yılda, 2002 ile 2008 yılı arasında Türkiye'de fakir sayısı 6,9 milyon azalmıştır, fakir sayısında 6,9 milyon bir azalma mevcuttur. (CHP sıralarından gürültüler)

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Yalan söylüyorsun!

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şeye gerek yok. Yani, bakın burada spekülasyon yapmıyoruz, bir yorum, değerlendirme yapmıyoruz, devletin rakamlarını okuyorum sadece. Yaptığım bu arkadaşlar. O yüzden, lütfen…

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Rakamları çarpıtıyorsun, yalan söylüyorsun!

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Hepsi uyumlu zaten. Bakın, millî gelir dağılım rakamlarıyla uyumlu bu rakam, fakir sayısında.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – İşsizlik almış başını gitmiş.

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Eğer millî gelirde, dağılım rakamlarında iyileşme olmazsa fakir sayısında azalma meydana gelmez.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ayıp be!

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Aynı şekilde, diğer rakamlara baktığımızda bunu teyit ediyor değerli arkadaşlar. Sadece bir tane teyitle yetinmiyoruz, bakın, diğer rakamlar da yine aynı şekilde.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – İşsizlik rakamı ne, işsizlik rakamı?

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – 2002 yılında toplam açlık oranı, gıda yoksulluğu sınırı… 2002 yılında toplumun yüzde 1,35'i açlık sınırında iken bu oran 2008'de yüzde 0,54'e düşürülmüş, aşağı yukarı yarı yarıya azaltılmış değerli arkadaşlar. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

Bakın, çok ilginç, bana ilginç gelen, size de çarpıcı geleceğini umduğum bir rakam daha vermek istiyorum: 2002 yılında kişi başına 1 dolardan daha az gelir elde edenlerin sayısı binde 2'dir toplumda.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Dolar milyarderlerinin sayısı kaç oldu, milyarderlerin?

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – 2002 yılında 1 dolardan, günlük olarak hayatını 1 doların altındaki bir gelir seviyesiyle idame ettirmeye çalışan insanların…

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sen milyarder sayısı ile açlık sayısını karıştırıyorsun.

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – …vatandaşlarımızın oranı yüzde sıfır nokta iken, binde 2 iken 2006'dan itibaren sıfıra düşürülmüştür değerli arkadaşlar, sıfırdır. Yani 2006, 2007 ve 2008 yılında günlük 1 doların altında gelir elde eden hiç kimse yoktur, hepsi üzerindedir. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Yalan söylüyorsun, yalan!

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Bunların hepsi devletin resmî rakamları. Hiç kimsenin itiraz etme imkânı, şansı yok.

Diğer bütün rakamlara da baktığınızda şu ortaya çıkıyor değerli arkadaşlar, bütün bu bilimsel tespitler ışığında şunu söyleyebiliyoruz: Türkiye'de son altı yedi yılda millî gelir çok büyük oranda artıyor, reel olarak katlanıyor, aynı zamanda artan bu gelir de daha adil bir şekilde, toplumun bütün katmanlarına daha dengeli bir şekilde aktarılıyor.

Aslında, bakın, hükûmetler nasıl gerçekleştirir bu politikaları? Hükûmetlerin elinde bir tane araç vardır, o da bütçedir. Her yıl millî gelirin yaklaşık yüzde 40'ı toplumdan alınır, tekrar dağıtılır. İşte bu dağıtım esnasında ortaya çıkacak olan kriterler, hükûmetlerin tercihleri bunları belirler. Sosyal politikalardaki tercihlerini de belirler.

Sadece bir örnek vererek sözlerime son vereceğim. Her zaman ifade ediyoruz, burada hatırlatmakta fayda var değerli arkadaşlar. Bunların konuştuğumuz konuyla çok yakın bağlantısı var. İnsanlar gelir dağılımının adaletsiz olduğuna inanıyorlarsa bunu şiddet olarak dışa vuruyorlar. Bu da bilimsel bir gerçek.

Şimdi, bakın, 2002 bütçesinde faiz ödemelerinin yüzde 45'lere ulaştığı bu oranın 2010 bütçesinde yüzde 19'a indirildiği yani rakamsal bazda sadece 2010 bütçesinde 60 milyar liralık faizden tasarruf elde edildiği ve bunların toplumun diğer kesimlerine aktarıldığı dikkate alındığında bu sonuçların ortaya çıkması son derece doğaldır değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Canikli, lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisinin grup önerisine bu nedenle aleyhte oy vereceğimi ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Öneri kabul edilmemiştir.

Kısa bir söz talebi için sisteme giren arkadaşlara söz vereceğim.

Buyurun Sayın Emek.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Antalya Milletvekili Atila Emek'in, son günlerde 6 askerini terör saldırılarına şehit vermiş bir milletin Meclisinde oturum açılırken bu konunun dile getirilmemesini bir eksiklik kabul ettiğine ve şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

ATİLA EMEK (Antalya) – Sayın Başkan, dün Tunceli'de 5 askerimizi, bugün Lice'de 1 üsteğmen subayımızı hain terör saldırısına şehit vermiş bir milletin Meclisinde oturum açılırken bu konunun dile getirilmemiş olmasını bir eksiklik kabul ediyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet, aileleri başta olmak üzere büyük milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Bu Meclisten bu koşullarda bir tavır ve ses yükselmesini öneriyorum, yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Varlı…

2.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı'nın, MHP grup önerisine ilişkin açıklaması

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görüşülmekte olan toplumsal cinnetin en büyük sebebi işsizlik ve ekonomik krizin getirdiği borçlanma, kredi kartlarına aşırı yüklenilmesi, bunun sonucunda da icra takipleriyle insanlarımızın aşırı sıkıntı ve strese düşmesidir. Çiftçi, esnaf, işçi ve memur zor durumdadır. Devri AKP İktidarında Adana işsizlikte Şırnak'tan sonra ikinci ilimiz olmuştur. Tabii, ben "Gelin, bunu kabul edelim veya araştıralım, Adana'yı da bu işin içerisinde ön plana alalım." diyecektim ama siz bana söz vermeden önce oylattığınız için bunu söyleyemiyorum. Ama az önceki konuşmacınız -AKP sözcüsü- yoksulların azaldığını söyledi. Doğru, yoksullar açlığa daha fazla dayanamayıp vefat ettiler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arıtman…

3.- İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın, millet evlatlarının vatan uğruna şehit düştüklerine, Hükûmetin sınır ötesi harekât tezkeresine göre gereğini yapmasına ve Meclisin her bir şehit için saygı duruşunda bulunmasına ilişkin açıklaması

CANAN ARITMAN (İzmir) – Sayın Başkan, iktidar partisi kendini Yüce Divandan kurtarmak telaşıyla Anayasa değişikliği peşine düşmüş, bu amaçla Meclisi aralıksız çalıştırırken bu milletin evlatları bu vatan uğruna şehit düşmektedir. AKP'nin terörle mücadeleyi bırakıp terörle müzakere etmesinde işte ülkenin geldiği nokta budur. Başbakanın elinde, Hükûmetin elinde sınır ötesi harekât tezkeresi, bu Meclisin verdiği o tezkere süs diye mi durmaktadır? Neden terör örgütünün tepesine inilmemektedir? Kandil neden dümdüz edilmemektedir?

Sayın Başkanım, bir ricam var sizden: Lütfen, Meclisimizi, milletvekillerini şehitlerimiz için saygı duruşuna davet etmenizi rica ediyorum. Lütfen, her şehit için bu Meclis, milletin Meclisi saygı duruşunda bulunsun. Belki terörle mücadele etme gereğini Hükûmet bu şekilde unutmayabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelik…

4.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, MHP grup önerisine ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de Tunceli'de ve Lice'de meydana gelen terör çatışmasından dolayı kaybettiğimiz bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve büyük Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Bu arada partimizin vermiş olduğu grup önerisinde toplumsal cinnet ve şiddet olaylarının artmasının iktidar partisi tarafından da önemsenmediğini çıkarıyorum. Şunu ifade etmek isterim ki: Rakip her zaman ciddi olsun ve özü sözü bir olsun, bunu isteriz. Münafıklık ve takiyecilikle hiçbir yere varılmaz ve bu toplumsal cinnet ve şiddetin bütün toplum kesimlerini sardığını bilmelerini istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir…

5.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, son günlerde meydana gelen terör olaylarını kınadıklarına; şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Son bir hafta içerisinde 15'e varan asker ve polis şehitlerimize ben de Allah'tan rahmet, yaralı gazilerimize acil şifalar diliyorum.

AKP iktidarlarının terörle mücadele etmeyip terörle müzakeresi terör örgütlerine cesaret vermiştir ve otuz seneye yakın sokakta terörle mücadele eden, birçok yasa dışı örgütlerin tamamen ölüm listesinde olan bir insan olarak söylüyorum, bu yanlıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Hıdır…

6.- Muğla Milletvekili Mehmet Nil Hıdır'ın, son günlerde meydana gelen terör olaylarını kınadıklarına; şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

MEHMET NİL HIDIR (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Muğla'mızın Fethiye ilçesi Alaçat köyünden yiğit evladımız Adem Şahin, değerli silah arkadaşları Hasan Özüberk, Ahmet Eyce ve Kemal Koçyiğit'le beraber hakkın rahmetine kavuştular. Kendilerine, milletimiz adına ailelerine başsağlığı diliyor, kendilerine rahmetler niyaz ediyorum. Ümit ediyorum ki bu şehitlerimizin kanıyla vatanımız, milletimiz ilelebet geleceğe dair var olacaktır. Ailelerine de başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Türkmenoğlu…

7.- Konya Milletvekili Ayşe Türkmenoğlu'nun, son günlerde meydana gelen terör olaylarını kınadıklarına; şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

AYŞE TÜRKMENOĞLU (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de Tunceli, Hakkâri ve Lice'de şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Yaralı askerlerimize de Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Bu olaylar bize demokratik açılımın ne kadar elzem olduğunu bir kez daha gösteriyor. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler) Demokratik açılıma karşı olanların da kimlerle aynı safta olduğunu da gösteriyor.

Şunu da belirtmek istiyorum: Dün 1 Mayıs büyük bir coşku içinde kutlandı. Otuz üç yıl sonra Taksim'de kutlanmasına AK PARTİ vesile olmuştur. Bu konuda da Hükûmetimize teşekkür ediyorum. İşçilerimizin 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Bayramı'nı ben de kutluyorum.

Bizler halkın talepleri doğrultusunda çalışıyoruz ve bugünlerde de yoğun bir çalışma temposu içindeyiz. Bu vesileyle -yeni bir hafta başlıyor- tüm çalışma arkadaşlarımıza iyi çalışmalar diliyorum. Halkımıza da hayırlı olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- TBMM Başkan Vekili Nevzat Pakdil'in, son günlerde artan terör olaylarına ve bu terör olaylarında şehit olanlara Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dilediğine ve İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın Genel Kurulda her bir şehit için saygı duruşunda bulunulması önerisinin Başkanlık Divanınca kararlaştırılması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı, gazilerimize de yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Sayın Arıtman'ın söylediği hususun Başkanlık Divanınca kararlaştırılması gerekmektedir, dolayısıyla oturumu yöneten Başkanın tek başına böyle bir karar vermesi söz konusu değildir, talep orada yapılır. Defaatle de burada şehitlerimiz için saygı duruşunda, tazimde bulunulmuştur. Onu bilgilerinize arz ediyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.20

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Harun TÜFEKCİ (Konya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (S. Sayısı: 321)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı: 458)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın; Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

4.- Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/811, 2/633) (S. Sayısı: 496)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin; 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun ikinci görüşmesine başlayacağız.

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu(2/656) (S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1'inci Ek) (x) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri…

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, bu ikinci tur görüşmelere başlarken İç Tüzük 63'üncü madde uyarınca çalışma usulleriniz hakkında, ona davet etmek üzere bir usul tartışması açmanızı istirham ediyorum, oylama ve zatıalinizin bu oturumları yönetmesiyle ilgili.

BAŞKAN – Şimdi, ben oylamanın nasıl yapılacağına dair geçmişte bu Genel Kurulda alınan bir karardan bahsederek usulünü biraz sonra izah edeceğim. O sizin söylediğinize, şimdi, tam ona sıra gelmişti.

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet, bugüne kadarki görüşmeler ve özellikle de zatıalinizin oyunuzun rengini ve tavrını ifade ederek daha önce programlanmış Meclis başkan vekillerinin oturumu yönetmeye başlaması, ondan sonra ara verdirerek bizatihi sizin böyle bir oylamaya katılmanız doğrudan doğruya oyla ilgili bir irade beyanıdır. (AK PARTİ sıralarından "Ne alakası var?" sesleri, gürültüler)

Dolayısıyla, doğrudan doğruya Meclis Başkanlığının tarafsızlığına, İç Tüzük ve Anayasa gereğince konumuna uygun bir davranış değildir. Zatıalinizin açıklamasından sonra bu konudaki usul tartışmasının Genel Kurulda yapılması hususunu arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Vural, ben daha önce de ifade ettim. Meclis Başkanı olarak İç Tüzük'ün 14'üncü maddesinin bana vermiş olduğu görevi yerine getiriyorum ama tabii, usul tartışması talebinizi ayrıca değerlendireceğim ama şimdi, belki de sizin bu beklentinize cevap verecek açıklamayı izin verirseniz yapmak isterim.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 175'inci ve İç Tüzük'ün 94'üncü maddeleri gereğince Anayasa değişiklik tekliflerinin maddelerinin ve tümünün kabulü, üye tam sayısının en az beşte 3 çoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür. Yani teklifin maddelerinin ve tümünün kabulü için en az 330 kabul oyu gerekmektedir.

(x) 497 S. Sayılı Basmayazı 19/04/2010 tarihli 88'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

(xx) 497'ye 1'inci Ek S. Sayılı Basmayazı bu birleşim tutanağına eklidir.

Genel Kurulun 5/7/1995 tarihli 134'üncü Birleşiminde oylanarak kabul edilen Başkanlık Tezkeresi uyarınca, Anayasa değişiklik teklifinin ikinci görüşmesinde:

1) Yapılan oylamada 330'un altında oy alan madde, birinci oylamada aldığı oy ne olursa olsun kesin olarak reddedilmiş olacak ve düşecektir.

2) Yapılan oylamada 330'un üzerinde oy alan maddeler, birinci oylamada aldığı oy 330'un altında da olsa kabul edilmiş olacaktır.

3) Yapılan oylamada maddeler 330'un ve 367'nin üzerinde oy almış olsalar da tümünün oylamasında 330'un altında oy alırsa, teklifin tümü kesin olarak reddedilmiş olacak ve düşecektir.

4) Yapılan oylamada maddelerin bir kısmı 330'un üzerinde, fakat 367'nin altında oy almış olsa, bir kısmı da 367'nin üzerinde oy almış olsa, tümünün oylamasında teklif 367'nin üzerinde oyla kabul edilirse, teklifin hiçbir maddesi kendiliğinden halk oylamasına sunulmayacaktır.

Aynı durumda, tümünün oylamasında teklif 367'nin altında oyla kabul edilirse teklifin tümü kendiliğinden halk oylamasına sunulacaktır.

Bunu değerli milletvekili arkadaşlarımızın bilgilerine sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, teklifin birinci görüşmesi 29/4/2010 Perşembe günü saat 04.01'de tamamlanmıştır.

Bilindiği gibi, Anayasa değişiklik tekliflerinin ikinci görüşmesinde teklifin tümü ve maddeleri üzerinde görüşme açılmamakta, yalnızca maddeler üzerinde verilmiş değişiklik önergeleri görüşülmekte, birinci görüşmede üzerinde değişiklik önergesi bulunmayan bir madde hakkında ikinci görüşmede önerge verilememektedir. Teklifin birinci görüşmesinde tüm maddeleri üzerinde değişiklik önergeleri verilmiş idi.

Şimdi, teklifin birinci maddesini okutacağım, ancak, Sayın Vural'ın bir talebi vardı, bir usul tartışması açılmasını istediler.

Sayın Vural, tabii, usul tartışmasına konu olan usulsüzlüğün ne olduğunu henüz anlayabilmiş değilim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Anlatayım efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine davet etmek için efendim. Gizli oylama yapılacağına göre bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine zatıalinizi davet etmek amacıyla usul tartışması açılmasını istiyorum.

Dolayısıyla birinci oylama sırasında da bunlarla ilgili hususları ifade etmiştik. Buradan tecrübeyle, bugün Danışma Kurulunda da bunları arz ettik. Bu bakımdan, bu konuda daha önce de sizin beyanınız vardı. Bu konuda bu usulün uygulanması konusunda zatıalinizi davet ediyorum. Bir de ayrıca zatıalinizin oturumu yönetmeyle ilgili daha önceden başkan vekillerini görevlendirmiş olmanıza rağmen, bugün bu oturumları yönetmek için oturmanızın da açıkçası çalışma usulleri bakımından doğru olmadığını ifade etmek için.

BAŞKAN – Sayın Vural, gizli oylamanın nasıl yapılacağı, İç Tüzük'ümüzün 94'üncü maddesinde açıkça belirlenmiş. Ben, her oylamaya geçmeden önce, gizli oylamanın nasıl yapılacağını burada arkadaşlarımıza defalarca izah ettim. Dolayısıyla, benim Anayasa ve İç Tüzük çerçevesi içerisinde yürütmekte olduğum görevimle ilgili usule aykırı bir husus ortada olmadığı düşüncesindeyim. Ama siz, buna rağmen, ısrarlısınız bir usul tartışması açılmasında.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, zatıalinizin okumuş olması, bir şeyi okumuş olması onun gerçekleşmiş olduğu anlamına gelmemektedir. Dolayısıyla…

BAŞKAN – Başkanlık olarak hem İç Tüzük'te gizli oylamanın nasıl yapılacağı konusunu milletvekili arkadaşlarımıza izah ettim hem de Başkanlık olarak bu gizli oylamanın uygulamasını buradan büyük bir titizlikle takip ettim. Gerek Anayasa'ya gerek İç Tüzük'e aykırı herhangi bir husus bizce tespit edilmemiştir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bizce tespit edilmiştir.

BAŞKAN – İç Tüzük'e uygun yapılmıştır birinci tur oylamalar. Bundan sonra da öyle yapılacak ve Başkanlığımız bu konuda gerçekten titiz bir uygulama içerisinde olacaktır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, o uygulanan usullerin gizli oylama esaslarına uygun olmadığını, zatıalinizin de bu konuda aynı usulle devam edeceğinizi ifade ettiğinize göre, İç Tüzük gereğince, Anayasa gereğince gizli oylama usullerine uymanız konusunda, davet etme konusunda davranışınızı açıkçası, usul tartışması…

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bozdağ.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, şu an itibarıyla Başkanlık Divanının uyguladığı bir usul yok, ortaya koyduğu bir davranış yok.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sizin adınıza o mu yanıt veriyor?

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Usul tartışması açtınız mı da…

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Olmayan bir davranışla ilgili…

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Müzakere açıldı mı?

BAŞKAN – Peki efendim; iki lehte, iki aleyhte…

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, olmayan bir davranışla ilgili…

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Aleyhte efendim.

BAŞKAN – Tamam, usul tartışması açıyorum ve üçer dakika süre vereceğim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Aleyhte Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Usul tartışması açıyorsanız aleyhte Sayın Başkan.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, lehinde…

BAŞKAN – Bir saniye… Bir saniye… Çok tartışma oldu bu konuda. Arkadaşlarım lütfen tespit etsinler ve önüme koysunlar. Kim aleyhte, kim lehte?

OKTAY VURAL (İzmir) – Aleyhte.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Aleyhte.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkan aleyhte.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, Sayın Elitaş daha önce söyledi.

BAŞKAN – Aslında bu tür taleplerin Başkanlığımıza yazılı ulaşması tüm tartışmaları da ortadan kaldırır. Çünkü aynı anda birçok kişi söz isteyince doğrusu tespitte zorlanıyoruz. Onun için zabıtları istememiz gerekiyor, zaman kaybı oluyor.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Sayın Başkan, biz daha önce söyledik. Ayrıca, iki grup başkanvekili lehte, bir tanesi aleyhte.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Usul tartışması açıyorsanız aleyhte söz istiyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Eğer AKP sizin tutumunuzun aleyhinde söz istiyorsa, o zaman tartışmasız aykırı bir işlem olduğunu onlar da kabul ediyor demektir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, usul tartışması açıyorsanız, aleyhte söz istiyorum.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Usul tartışması açmanızın aleyhinde.

BAŞKAN – Efendim, şimdi usul tartışması açtık. Üçer dakika iki aleyhte, iki lehte arkadaşımıza söz vereceğim.

Aleyhte: Sayın Vural, Sayın Okay.

Lehte: Sayın Canikli, Sayın Bozdağ.

Sayın Vural, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- TBMM Başkanı olarak, daha önce görevlendirilmiş Başkan Vekillerine rağmen, bu teklifin görüşmelerindeki oturumları yönetmesi; oylamalarda uygulanan usullerin gizli oylama esaslarına uygun olmadığı hâlde ikinci görüşme oylamalarında da aynı şekilde uygulamaya devam edeceğini ifade etmesi nedeniyle Oturum Başkanının tutumu hakkında

OKTAY VURAL (İzmir) – Süre ne kadar Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Üç dakika efendim, uygulamam öyle.

OKTAY VURAL (Devamla) – Evet, çok önemli bir konuda, gerçekten Anayasa gibi çok önemli bir konuda sizin milletvekillerinin söz hakkını kısıtlamanız da bu konuyu ivedilikle görüşme konusundaki bir kararınızdan geliyor. Bunu çok yadırgadığımı ifade etmek istiyorum. Tarihî bir konu, dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter ve ulus devlet yapısını bozmaya yönelik birtakım altyapıların hazırlandığı itiraf edilen bir konuda -milletimizin bu konuda- açıkçası usule davet etme konusundaki taleplerimizi kısıtlamanızı doğru bulmuyorum.

Sayın Başkan, sizin dağıttığınız Meclis başkan vekilleriyle ilgili görevde, görev dağılımını… İç Tüzük'ümüz bu görev dağılımını sizlerin yapacağına amir ve dağıttığınız görev dağılımında da bugünkü oturumları yönetecek ve bu hafta içerisinde yönetecek Meclis başkan vekilleri de belirlenmiş. E, bu durumda sizin belirlemiş olduğunuz bir görevi yazılı bir şekilde değiştirmeden burada bulunmanız doğrudan doğruya bir oy hesabıyla buraya oturduğunuzu ortaya koyar. Bu da gizli oylamada taraf olduğunuzu ifade eder. Oysa Anayasa'mıza ve İç Tüzük'ümüze göre Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı oy kullanamaz ve bu konuda görüş ifade edemez. Bu, eylemli bir şekilde görüş ifade etmektir. Dolayısıyla bu konuda siz bir Meclis başkan vekilini sadece ve sadece bir "Sunuşlar" kısmında oturtmak ve oylamada sizin oturmanız suretiyle bu konuda Meclis başkan vekilinin ve sizin oy temayülünü belirtmiş olduğunuzu ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen değerli arkadaşlar, sakin olalım.

OKTAY VURAL (Devamla) – Sayın Başkanım, tabii burada isteğimiz şudur: Burada, değerli milletvekillerinin iradelerini kullanırken ada göre buraya çağrılmasını ve birikim temin edilmemesini, zarf açımının tek kişi tarafından yapılmasını, kürsüde değil burada oy sayımının ve açıkçası zarfların açılmasının temin edilmesini, idare amirlerinin oylamaya hiçbir şekilde müdahil olmamasını ve doğrudan doğruya da zarf açılma yeri ile sayım yerinin ayrı bir şekilde yürütülmesini istiyoruz; sade, çok sade. Taleplerimiz açık: Gizli oylama olsun, bu gizli oylamada milletvekillerimiz, sadece çağırılan milletvekillerimiz gitsin, oylar açık bir şekilde açılsın, sayım da milletvekillerimizin huzurunda, görebileceği bir şekilde temin edilsin ve bundan sonraki bölümlerde de bizim önergelerimizi, içini boşaltarak milletin iradesini…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Vural, verdiğim süre doldu ama Genel Kurulu selamlamanız için mikrofonu tekrar açayım, lütfen…

Buyurun.

OKTAY VURAL (Devamla) – Burada, özellikle tutanaklara yanlış irade beyanının girmesini sağlayan kâtip üyenin de oylamalarda ve tespitlerde bulunmaması gerektiğini ifade etmiştim. Bu konularla ilgili tedbir almanızı istirham ediyorum. Dolayısıyla bu oylama, gizli bir oylama şeklinde tezahür etmelidir. Açık oylama gizli tasnif usulünü biz onlarca yıl önce bitirdik. Bu Mecliste de böyle bir şeye izin vermemenizi istirham ediyorum.

Dolayısıyla bütün bunlarla ilgili de açıkçası, bunca günden beri -telefonlar için, konuşulmasına izin verilmeyen milletvekillerine- bir Anayasa oylaması sırasında telefonların bile serbest bırakılmasının da, burada oturuşunuzun da planlı bir organizasyonun sonucu olduğunu ifade ediyor, hepinize saygılarımı arz ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Vural, teşekkür ederim.

Şimdi lehte, Giresun Milletvekili Sayın Nurettin Canikli.

Sayın Canikli, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz üç dakikadır.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 63’üncü madde çerçevesinde açılan tartışmada Başkanın tutumunun lehinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, İç Tüzük’ün 14’üncü maddesi çok açık. Bakın diyor ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının görevlerini sayıyor. İç Tüzük ‘ün 14’üncü maddesinin 2’nci fıkrasında Meclis Başkanının görevleri çok net olarak sayılmış. Bir tanesi de Genel Kurul görüşmelerini yönetmek. Meclis Başkanının en temel görevlerinden bir tanesi Meclis görüşmelerini, oturumlarını yönetmek.

Şimdi, birisi çıkıp da çok açık bir şekilde en temel görevlerinden birisi olan bir görevi yaptığı için Meclis Başkanını eleştirebilir mi değerli arkadaşlarım? Bu doğru bir mantık mıdır? Bu nasıl bir mantıktır Allah aşkına? Yani siz diyorsunuz ki, çıkıp birisi diyor ki Meclis Başkanına: “İç Tüzük’te verilen en önemli görevi niye yapıyorsun?” diyor.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Şimdiye kadar niye yapmadı?

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – Yani aslında İç Tüzük’e uymamaya davet etmek demektir bu. Yasal olan, hukuki olan bir görevi yapmamaya davet etmek esas tartışılması gereken, esas yanlış olan mantık budur değerli arkadaşlar. Lütfen…(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, birinci tur görüşmeleri, gerçekten son derece sağduyulu, kurallara uygun bir şekilde, gizlilik kurallarına riayet edilerek ve mevzuatımızda belirtildiği şekilde, oradaki belirlenen kurallar harfiyen yerine getirilerek gerçekleştirildi.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Gazetelere yansıdı, gazetelere!

NURETTİN CANİKLİ (Devamla) – En ufak bir sıkıntı ortaya çıkmadı değerli arkadaşlarım. Biz ümit ediyoruz, öyle olacak ve bunun olması için de bizler de hepimiz gereken her türlü hassasiyeti göstereceğiz. Yine ikinci turdaki oylamaların da birinci turda olduğu gibi gizlilik başta olmak üzere yazılı tüm kurallara harfiyen uygun bir şekilde sonuçlandırılması, realize edilmesi için gereken her türlü çalışmayı birlikte yapacağız, birlikte buradan gereken ne yapılıyorsa gerçekleştireceğiz.

Bakın, değerli arkadaşlar, birinci tur oylamalarda da bütün aşamalarında iktidara ve muhalefete mensup arkadaşların gözetiminde ve tüm kameraların önünde, tüm Türkiye'nin gözü önünde aslında yapıldı bütün bu çalışmalar. Bütün milletimiz bunu canlı canlı izledi, canlı olarak izledi yani bütün bu oylamaları, her arkadaşımızın oy kullanmasını, buradaki sandığa atmasını, bütün bu süreç, sayım döküm ne varsa hepsi bütün Türkiye'nin gözü önünde cereyan etti, gerçekleştirildi. Dolayısıyla, buna bütün milletimiz şahittir, bütün milletimizin şehadeti altında, gözetimi altında bu gerçekleştirildi; en ufak da bir sorun çıkmadı, bütün kurallara uyuldu. İkinci turda da aynı hassasiyet devam edecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Canikli.

Sayın Okay, aleyhte, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz üç dakikadır.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Parlamento, Anayasa değişikliğiyle ilgili ikinci tur çalışmasına bugün başladı. Ancak bu Anayasa değişikliğinde iki önemli husus var: Parlamento tarihinde ilk kez Anayasa değişikliğinin başlangıcından bu yana bu değişiklikleri Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı bizzat ve bilfiil yönetiyor, ilk kez. (AK PARTİ sıralarından "Ne var?" sesleri)

AHMET YENİ (Samsun) – Memnun olmanız lazım.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Ayrıca, yine ilk kez, bir siyasi partinin milletvekilleri tarafından sanki partisinin tüzük değişikliğiymişçesine Anayasa değişiklik teklifi Parlamentonun gündemine getirildi ve tüm muhalefet partileri, diğer milletvekilleri, teklif veren milletvekillerine destek vermediği hâlde bir dayatmayla bu Anayasa değişiklikleri Parlamento gündeminde uzun bir süredir yer alıyor.

SUAT KINIKLIOĞLU (Çankırı) – Oy bile vermiyorsunuz, kabine bile girmiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibe söz atmayın yerinizden.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Açıkçası, Sayın Başkan, biraz evvel 1995' teki Başkanlık Divanı Kararını" okuyacağına, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin oylamanın yöntemine nasıl riayet etmelerini okusaydı belki bu usul tartışması açılmayacaktı. Sayın Başkan, oylama sonuçlarıyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirdi. Oysa oylamanın nasıl yapılacağının açıklanması daha doğru olanıdır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Baştan beri söylüyor. Siz ilgisiz olduğunuz için, farkında değilsiniz.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Oylama, basına da yansıdığı gibi, açık oylama hâline dönüşmüştür.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Mevcutlu, refakatli, zimmetli, zimmet alanların zimmetlediği milletvekillerini oy kabinlerine götürdüğü bir süreç yaşanmıştır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlarım, ilk oylamanın bir tek önemi vardır; o da şudur: Kabul oyları ret oylarından fazlaysa sorun yoktur ama ikinci oylama, 330 ve 367 gibi iki tane çıtası olan oylamadır. Bu oylamada, ikinci oylamada, ilk oylamada olduğu gibi aynı yöntemle oylama yapılırsa, bu Anayasa değişikliğinin meşruiyeti tartışılır hâle gelecektir ve meşruiyeti sürate feda edemezsiniz. Açıkçası, siz o oylamayı yaparken, keşke ikinci turda da birinci turda yaptığınız gibi açık oylamaya devam edin. Biz ikaz ediyoruz, şimdiden ikaz ediyoruz sizi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sizi şimdiden ikaz ediyoruz; birinci turda yaptığınız gibi, Parlamentonun saygınlığına halel verecek yöntemden vazgeçin, bir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SUAT KILIÇ (Samsun) – Oylamanın saygınlığı oylamaya katılmakla olur.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – İki… Sayın Başkan… Sayın Başkan, sizi…

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Sayın Başkan niye müdahale etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, lütfen… Biraz sonra sizin grup başkan vekiliniz çıkacak cevap verir, siz niye yerinizden sataşıyorsunuz. Lütfen…

Sayın Okay buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Oy bile kullanamayanlar konuşuyor.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Sayın Başkan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim selamlamanız için mikrofonu açıyorum Sayın Okay.

Buyurun.

HAKKI SUHA OKAY (Devamla) – Ayrıca Sayın Başkan, birinci tur oylama sonrasında, yani ilk oylamanın birinci günkü oylaması sonrasında, ikinci günden itibaren Meclis TV her nedense, sadece oy verme sırasındaki milletvekillerini ve Başkanlık Divanını gösterdi oysa kabinlerin önündeki milletvekillerini hiç göstermedi. Sanki bir ayıp saklanıyordu, sanki bir şeyler kamuoyundan saklanmak istendi ama medya hepsini resimledi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Şimdi, Sayın Başkan sizden rica ediyorum; Meclis TV'ye bu kez bir kez daha talimat verin, lütfen, oylamalarda kabinlerin önünü de, önünden geçenleri de, kabin içine girip girmeyenleri de Türk halkı Meclis TV'den izlesin, şeffaf bir şekilde oylama yapılıyor mu yapılmıyor mu halkımız onu çok net olarak görsün. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, teşekkür ediyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Okay, ben de teşekkür ederim.

AHMET YENİ (Samsun) – Oy bile kullanamıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Bozdağ, buyurun efendim, lehte.

AHMET YENİ (Samsun) – Oy bile kullanamıyorsunuz, oy kullanın.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen sakin olun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sabahtan beri konuşuyorsunuz! Adam konuşuyor orada yahu!

BAŞKAN – Lütfen sakin olun. Lütfen…

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Demin niye yapmıyordunuz onu?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; usul tartışmasında Divanın lehinde söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, evvela bir hususu tespit…

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Grubuna sahip olmadığınız sürece buradan da aynı şekilde lafı dinleyeceksin!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, sakin ol!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Efendim, süreme ilave ederseniz memnun olurum.

Sayın Başkanım, evvela burada usul tartışmasını açmayı gerektirecek bir husus yok.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – İnanıyor musun sen bu konuşmana?

BAŞKAN – Sayın Ekici, Sayın Aslanoğlu, niye bağırıp duruyorsunuz yerinizden? Niye? Lütfen sakin olun değerli arkadaşlarım. Bakın, bir partimizin Grup Başkan Vekiline söz verdim, onu dinleyin lütfen.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Çünkü Meclis Başkanı gündemi açtı, gündeme devam etti ve bu ana kadar yapılan işlemlerde İç Tüzük'e ve usule aykırı herhangi bir şey yapılmadı. (CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Başkanım, bu gürültüyü sustursanız, memnun olacağım efendim. Söylediklerim anlaşılmıyor.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Bu gürültü senin gürültün, Grubunun gürültüsü, hak ettiğin gürültü senin!

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Ekici, oturur musunuz yerinize lütfen.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bu nedenle, Sayın Başkanım, açılmaması gereken bir usul tartışmasını açtınız. Evvela onu ifade etmek istiyorum. Sayın Elitaş ilk defa söz istedi aleyhte, açılmaması gereken bir tartışma açıldığı için ona da söz vermediniz, bunun altını çizmek istiyorum.

ATİLA EMEK (Antalya) – Açık oy kullandığınız gazetelere manşet oldu.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Çünkü şu ana kadar yapılan iş ve işlemlerin içerisinde İç Tüzük'ün ihlalini gerektirecek Divan tarafından herhangi bir usule aykırılık söz konusu olmamıştır, buna rağmen tartışmanın açılması yanlıştır. Ancak Başkanlığın bugüne kadar yaptığı uygulamalar ve devam eden uygulamaları da İç Tüzük'e uygundur.

Bakın, İç Tüzük'ün 14'üncü maddesi, Sayın Canikli okudular ama bir kez daha okuma ihtiyacı var.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Neyi okuyorsun?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Meclis Başkanının görevleri: "Genel Kurul görüşmelerini yönetmek." Başkan görevini yapıyor. Peki, Meclis Başkan vekillerinin görevi ne diye ona da bakıyorsunuz, 15'inci madde düzenliyor, orada diyor ki: "Başkanvekillerinin görevi, Başkanın yerine Genel Kurul görüşmelerini yönetmek ve yönettiği oturumlarla ilgili tutanak dergisi ile tutanak özetinin düzenlemesini gözetmektir."

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Meclis Başkanı, bu telefonlar neden çalışıyor? Neden engellenmiyor? Neden çalışıyor telefonlar?

BAŞKAN – Sayın Ekici, bakın, deminden beri sürekli yerinizden söz atıyorsunuz, lütfen…

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Üç yıldır çalışmıyordu telefonlar, şimdi neden çalışıyor? Neden çalışıyor bu telefonlar? Başkan, cevap ver!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Şimdi, Sayın Başkan, dolayısıyla başkanın yönetmesi doğrudur, başkan vekilleri başkan yerine burayı yönetir, asli olarak yönetmek başkanın görevidir.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Meclis Başkanı, bu telefonlar neden çalışıyor, neden, neden? Neden çalışıyor bu telefonlar? Bu telefonlar neden çalışıyor arkadaşlar?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bir başka şey Sayın Başkanım: Bugüne kadar yapılan oylamaların hepsi İç Tüzük ve Anayasa'ya uygundur ancak muhalefet partilerinin kimi sözcüleri, burada, Anayasa ve İç Tüzük ihlali yapıldığı gibi birtakım çarpıtma iddiaları gündeme getirerek Anayasa Mahkemesine mektup yazmaktadırlar. Bunun da herkes farkındadır.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Oy kullananların görüntüsü var gazetelerde.

Neden çalışıyor bu telefonlar, cevap ver! Başkan, cevap ver, cevap! Bu telefonlar neden çalışıyor? Bu telefonlar neden çalışıyor arkadaşlar? Meclis Başkanı, cevap ver, cevap, cevap!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – İş ve işlemler İç Tüzük'e, usule uygundur.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – AKP grup başkanı!.. AKP grup başkanı!..

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bugüne kadar yapılmış oylamaların hiçbirinde gizlilik ihlali, Anayasa ihlali, İç Tüzük ihlali kesinlikle yapılmamıştır ama bir şey kesinlikle yapılmıştır.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – AKP grup başkanı, cevap ver, neden çalışıyor bu telefonlar?

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Selam versin, selam; bitti.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – İç Tüzük ve Anayasa'ya uygun bu oylamaların Anayasa'ya aykırı olduğunu söylemek için defalarca söz alınıp tutanaklara geçirtilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Size de selamlama imkânı için mikrofonunuzu açarak imkân sağlıyorum. Lütfen bitirin konuşmanızı efendim.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Biz, bunun niçin tutanaklara geçirildiğini de biliyoruz, herkes biliyor. O nedenle, gerçeği çarpıtmak, gerçeğin üzerini örtmek, bunu tutanaklara geçirmek, bu konuda yaşanan gerçekliği ortadan kaldırmaz. Gerçeklik tektir, oylamalar gizlidir, Anayasa ve İç Tüzük'e uygundur, bugüne kadar da hiçbir ihlal yapılmamıştır.

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Başlangıcından bu yana ihlal edildi.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Meclis TV'ye gelince: Meclis TV, benim bildiğim kadarıyla, Sayın Güldal Mumcu'ya bağlı; yönetim ve denetimi, Başkan adına Sayın Güldal Mumcu tarafından yapılıyor. (CHP sıralarından gürültüler)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Bırak ya!

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Ne alakası var?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Şey yaparsanız, bütün görüntüleri çeksinler, versinler. Bir yandan görüntü böyle, bir yandan Başkanı suçlamak yanlış olur.

BAŞKAN – Sayın Bozdağ, lütfen tamamlayın efendim, lütfen tamamlayın, lütfen.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Selamlamak için söz verdiniz…

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bir başka şey: Parlamentonun saygınlığı, parlamenterlerin iradelerini özgür bırakmakla olur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Siz eğer Parlamentonun saygınlığını istiyorsanız parlamenterlerin iradelerini özgür bırakacaksınız ve herkes özgür iradeleriyle gelip oyunu kullanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamam Sayın Bozdağ, ek süreniz de doldu.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben, bu vesileyle, Başkanlığın yaptığı uygulamaların Anayasa'ya ve İç Tüzük'e uygun olduğunu bildiriyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, tutumumda İç Tüzük'e aykırı bir husus olmamasına rağmen sayın milletvekili arkadaşlarımızın ısrarları üzerine bir usul tartışması açtım.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Başkan bu telefonlar neden çalışıyor, buna bir cevap ver?

ATİLA EMEK (Antalya) – Üç yıldır kapalıydı bu telefonlar, ne oldu?

BAŞKAN – Anayasa değişikliği gibi hassas bir konuda oy kullanma hakkı bulunmayan Meclis Başkanının birleşimi yönetmesinden daha doğal bir şey olamaz. (CHP sıralarından gürültüler)

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Bırakın konuşmayı ya! Ne konuşuyorsunuz?

BAŞKAN – Üstelik hem iktidar grubunun hem muhalefet gruplarının, böylesine hassas bir teklifin görüşülmesinde Meclisi benim yönetiyor olmamdan dolayı bana teşekkür etmeleri lazım. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ne teşekkür edeceğiz size!

BAŞKAN – Çünkü böylece tüm milletvekili arkadaşlarımızın oy kullanmalarının yolunu da açmış oluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O nedenle, benim oy kullanma hakkım yok, dolayısıyla oyumun rengini belli etmem diye bir şey de düşünülemez. Oy kullanma hakkım yok ki oyumun rengini belli etmiş olayım. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – AKP'nin taşeronu olarak yönetiyorsunuz Meclisi.

BAŞKAN – Gizli oylama tamamen İç Tüzük'ün ilgili maddesine göre cereyan etmiştir ve bundan sonra da edecektir. Başkanlığımız bu konuda üzerine düşeni yapmıştır, bundan sonra da yapacaktır. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yapacaksınız tabi; AKP'nin taşeronu olarak çalışıyorsunuz.

BAŞKAN – Telefonlarla ilgili arkadaşlarımızın bir sorusu oldu. Yoğun milletvekili talepleri sebebiyle… (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hadi ya! O talepler daha önce yok muydu?

BAŞKAN – …telefonlarla ilgili konuşmayı engelleyici sistem devreden çıkarılmıştır…

ATİLA EMEK (Antalya) – Üç yıldır çalışmıyordu o telefonlar.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yalancının…

BAŞKAN – Kaldı ki İç Tüzük'te telefonların kapalı olacağına dair bir hüküm de yoktur, bu tamamen idari bir tasarruftur. Eğer talep devam ederse, bundan sonraki oturumlarda da, bundan sonraki Meclisin çalışmalarında da bu durum böyle devam edebilir.

ATİLLA KART (Konya) – Öyle bir gerekçe olamaz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlarım, tutumumda herhangi bir değişiklik olmamıştır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Şimdi, 1'inci maddeyi okutuyorum…

CANAN ARITMAN (İzmir) – Sayın Başkan, İç Tüzük'te yoktu, niye üç yıl kapatıldı?

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, Mehmet Ali Şahin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak sizin imzanız…

BAŞKAN – Ne diyor efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu hafta içerisinde hangi Divanda kâtip üyelerin kimlerin olacağını ve Meclis başkan vekillerinin görevlerini de yazmışsınız.

BAŞKAN – Evet.

OKTAY VURAL (İzmir) – Dolayısıyla görevi veren sizsiniz.

BAŞKAN – Tamam.

OKTAY VURAL (İzmir) – Buna ilişkin yazılı bir görev emriniz olmadığını tutanaklara geçmesi açısından ifade ediyorum. Sizin bu takviminizde burayı yönetecek Meclis başkan vekiliyle ilgili görevinizi o Meclis başkan vekiline devretmiş durumdasınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Meclis Başkanı her zaman kürsüye çıkabilir. Kürsüye çıktığında da başkan vekili arkadaşımız görevini Meclis Başkanına devretmiş olur. Meclisin açıldığı günden itibaren uygulama bu şekildedir. Böyle bir konunun görüşülmesini bile zait addediyorum.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Kılıçdaroğlu, buyurun.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Başkanlık Divanında bir arkadaşımızın önergeleri eksik okuduğunu sizler de tespit ettiniz; aynı arkadaşın Başkanlık Divanında görev alması Anayasa oylamaları gibi ciddi bir konuda güvensizliğimizin sürdüğünü gösteriyor.

İkinci bir önemli nokta: Sayın Muzaffer Baştopçu, dört tane kabinin perdelerini açarak herkesin perdeler açıkken oy kullanmalarını sağladı ve ben bu konuda zatıalinizi uyardım ve zatıaliniz de bu konuda açıklama yaptınız ve doğru olmadığını ifade ettiniz.

Bunların da tutanağa 2’nci kez geçmesini istedim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Başkanlığımızca böyle bir husus tespit edilmemiştir.

Buyurun Sayın Bozdağ.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, şimdi, Divan Üyesi Sayın Bayram Özçelik, bir kasta mahsus değil, herkes orada okurken sehven bir yanlışlık yapabilir…

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Sen inanıyor musun bu söylediğine Bekir Bozdağ, sen inanıyor musun? Bu söylediğine sen inanıyor musun?

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – …ama Anayasa gibi önemli bir görüşme yapılırken bir hatanın kasıt gibi gösterilmesi yanlıştır. Kaldı ki o önerge reddedilmiştir, önerge kabul edilse belki tartışılırdı.

Bir de Sayın Baştopçu’yla ilgili konu da gerçek dışıdır. Sadece gerçek… (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

ATİLA EMEK (Antalya) – Sen neyi savunuyorsun Bekir Bey!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben gerçeği savunuyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Bırak kendisi cevap versin. Sen onun avukatı mısın?

BAŞKAN – Tamam efendim. Sayın Bozdağ, teşekkür ederim.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Efendim, bir dakika Sayın Kılıçdaroğlu, bir saniye.

Sözünü ettiğiniz milletvekili arkadaşımız, Divan Üyemiz Sayın Özçelik, İç Tüzük 60’ıncı maddeye göre bir açıklama yapmak için söz istediler.

Yerinizden de konuşabilirsiniz. Kürsüden mi?

KÂTİP ÜYE BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Evet, kürsüden…

BAŞKAN – Peki, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Arkadaşlarımız sizin isminizden çokça bahsettiler.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, yerinden mi? Hangi maddeye göre…

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – 60'a göre söz verdiniz efendim.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Özçelik, bir tartışmaya mahal vermeyelim, lütfen yerinizden, 60/4'e göre. Herhangi bir yere oturun lütfen.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, yerinden verin efendim, 60'a göre yerinden yapabilir.

BAŞKAN – Kürsüden olmaz, haklı arkadaşlar. Kürsüden olmaz, yerinize oturun -bir yere- efendim. 60/4'e göre çünkü "Yerinden açıklama yapabilir." diyor, haklısınız.

Lütfen oturun bir yere, açıklama yapın.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Başkan, bu işin bir yaptırımı yok mu?

BAŞKAN – Sayın Özçelik, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Kâtip Üye ve Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, bazı milletvekillerinin ismini zikrederek önergeleri eksik okuduğuna, Anayasa oylamaları gibi ciddi bir konuda Başkanlık Divanında görev almasının uygun olmadığına dair ifadelerine ilişkin açıklaması

KÂTİP ÜYE BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Saygıdeğer Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; birinci tur oylamalar sırasında -şu anda hangi maddede olduğunu hatırlamıyorum- önerge sonrasındaki gerekçelerde, malum, hepiniz biliyorsunuz, tam bir aynı, tüm maddelerde aynı gerekçeler oldu. Geç bir vakitte bu gerekçeler okunurken sehven bazı paragraflarda atlamalar oldu.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Aferin Bayram, aferin!

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Atlama değil, zıplama!

KÂTİP ÜYE BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Daha sonra bu atlamalarla ilgili olarak burada gündeme geldi. Ben MHP Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Şandır'ın kendisinden Mescit'in önünde ricada bulundum: "Olayı çok fazla büyütmeye gerek yok. Ben özür diliyorum." dedim kendisine. O da "Tamam, bir şey yoktur." dedi ama hâlâ grup başkan vekilleri bu olayın arkasında ısrarla duruyorlar. Zaten geç bir vakitte, yoğun bir ortamda bu gerçekleştirildi. Bundan dolayı ben yine Genel Kuruldan özür diliyorum. Fakat olayın bu kadar büyütecek noktaya getirilmesinden dolayı… Özellikle kastım olmadığını da ifade ediyorum. Ben, Oktay Vural Bey'in bu kadar ısrarcı olmasından dolayı teessüflerimi bildiriyorum. Çok önemli tarihî görüşmeler yapıyoruz. Üzerimize düşen misyonun, vizyonun ne olduğunu çok iyi biliyoruz. Ondan dolayı ben de kendisine bu noktada teessüflerimi belirtiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, tamam, teşekkür ederiz.

Sayın Vural, buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, yani gerçekten kendisine teessüf etmesi gereken teessüflerini bize bildiriyor. Bu paragraflar bilerek atlanmıştır ve bir tanesinde değil, onlarca örnek gösterebilirim. Dolayısıyla, şecaat eylerken sirkatin söylemesin!

BAŞKAN – Beyanınız zabıtlara geçti Sayın Vural, teşekkür ederim, tamam.

Biz Başkanlık olarak Divan Katibimiz Sayın Özçelik'i daha dikkatli olması konusunda uyardık, görevimizi yaptık.

OKTAY VURAL (İzmir) – Kınama mı vereceksiniz?

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi değerli arkadaşlarım, teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." cümlesi ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, madde üzerinde elli iki önerge vardır. Kura sonucu belirlenen yedi önergeyi şimdi okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 1 inci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkrada geçen "malul ve gaziler" ibaresinden sonra gelmek üzere "gibi özel surette korunması gerekenler" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Aşkın Asan

Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 1 inci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkrada geçen "malul ve gaziler" ibaresinden sonra gelmek üzere "gibi özel surette korunması gerekenler" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Fatih Öztürk

Samsun

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 1 inci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkrada geçen "malul ve gaziler" ibaresinden sonra gelmek üzere "gibi özel surette korunması gerekenler" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Abdurrahman Arıcı

Antalya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 1. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10. maddesinin ikinci fıkrasının sonuna eklenen "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." cümlesinin "Bu amaçla alınacak geçici özel önlemler ve yapılacak düzenlemeler ayırım ve imtiyaz sayılmaz." cümlesi ile değiştirilmesini, arz ve teklif ederiz.

Hüsnü Çöllü — Antalya
Nevingaye Erbatur — Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 1. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10. maddesinin ikinci fıkrasının sonuna eklenen "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." cümlesinin "Bu amaçla alınacak geçici özel önlemler ve yapılacak düzenlemeler ayırım ve imtiyaz sayılmaz." cümlesi ile değiştirilmesini, arz ve teklif ederiz.

Halil Ünlütepe — Afyonkarahisar
Rahmi Güner — Ordu

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan — Şırnak
Bengi Yıldız — Batman
M. Nezir Karabaş — Bitlis
Ufuk Uras — İstanbul

Madde :1

7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasına "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz ve kanunla düzenlenir." cümlesi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yerel yönetimlerde, il genel meclisi ve belediye meclisi ile genel milletvekili seçimlerinde yüzde otuz kadın kotası uygulanır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 1. Maddesi'nin madde metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Şandır — Mersin
Reşat Doğru — Tokat

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Şandır, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, müsaadenizle, değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak öncelikle, dün yaşanan vahim hadiseyi ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin birçok yerinde bölücü terör saldırılarını artırarak 5 tane askerimizi şehit etmiştir. Öncelikle, bölücü terör örgütünü nefretle ve şiddetle kınıyoruz. Ancak Hükûmeti de uyarıyoruz: Bölücü terör örgütüyle müzakere yaparak, onun istekleri için açılımlar başlatarak, onun için Anayasa değiştirerek akan kanın durmayacağını, göz yaşlarının dinmeyeceğini bir an önce görmenizi ve gerekli tedbirleri almanızı, sizi millet huzurunda göreve davet ediyorum.

Değerli milletvekilleri, AKP Anayasa Değişiklik Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde Milliyetçi Hareket Partisi olarak şu üç hususu ısrarla söyledik:

Birincisi: Bu değişiklik teklifi Anayasa değişikliği yapma hukukuna ve teamüllere uygun bir süreç ve usul takip edilerek hazırlanmamıştır, toplumsal uzlaşma aranmamıştır. AKP'nin tek başına, uzlaşmadan yapacağı bu Anayasa Değişiklik Teklifi toplumda bir ayrışma ve kutuplaşmaya sebep olmaktadır. Bunun ilk adımı da Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaşanmıştır. Geçen hafta günde on beş saat çalışarak Meclisin yaşattığı, yaşadığı manzaralar Türkiye'ye yakışmamaktadır ve ayrışmanın, kutuplaşmanın yaşandığının en canlı şahididir. Bu sonuç Anayasa'nın 2'nci maddesinde tanımlanan toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışına zarar vermektedir. Dolayısıyla bu Anayasa Değişiklik Teklifi'nin hazırlanması, Anayasa'nın değiştirilmez 2'nci maddesine aykırıdır.

İkinci husus: Bu değişiklik teklifiyle getirilen hususlar Anayasa'nın değiştirilemez maddelerinde belirlenen devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit edecek gelişmelere fırsat verecektir. Anayasa 69'da yapılan değişiklikle etnik bölücülüğe dayalı siyaset yapılmasına Anayasa zemininde hukuk oluşturulmaktadır. Bu sonuç, Anayasa'nın 2'nci maddesinde tanımlanan ilkelere karşı siyaset yapılmasına ve anayasal zeminde hukuk oluşturmaktadır. Bu yönüyle de bu teklif mevcut Anayasa'mıza aykırıdır.

Milliyetçi Hareket Partisinin ısrarla dile getirdiği bu Anayasa Değişiklik Teklifi'yle getirilen üçüncü husus şudur: AKP'nin bu teklifiyle, kuvvetler ayrılığına dayanan parlamenter sistemin denge ve denetim mekanizmaları AKP lehine, iktidar lehine bozulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak başta parti kapatma, yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ile hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zedelenmektedir. Parlamenter sistem yerine, ucu diktaya açık bir başkanlık sistemi için zemin oluşturulmaktadır. Başkanlık sistemi, biliyorsunuz, Sayın Başbakanın birkaç gün önceki ifadelerinden ortaya çıkmıştır. Başkanlık sistemi Sayın Başbakanın hayalidir ancak başkanlık sistemi bir-iki ülke dışında diktatörlüğün adıdır. Bu teklif, parlamenter demokrasi sistemine göre gerçekten hukuka aykırıdır, Anayasa'ya aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, anayasalar değiştirilmez kutsal metinler değildir. Anayasalar değiştirilir, toplumun sosyal ve siyasal ihtiyaçları doğrultusunda anayasalar değiştirilir. Anayasalar bireyin, toplumun ve devletin ortak hukukunu belirleyen temel ve çerçeve kanunlardır. Dolayısıyla mutlaka olmazsa olmaz bir şart olarak Anayasa değişiklikleri, özellikle de bu kapsamda sistemin temeliyle ilgili Anayasa değişiklikleri mutlaka toplumsal uzlaşmayla yapılmak mecburiyetindedir. AKP maalesef yedi buçuk yılını doldurdu, bugüne kadar Anayasa değiştirmek noktasında herhangi bir uzlaşma aramamıştır, Milliyetçi Hareket Partisinin bu yöndeki tekliflerine ve çağrılarına da kulak tıkamıştır. Milliyetçi Hareket Partisi 2 Ekim 2007 tarihinde, henüz daha Meclis yeni teşkil edilmişken AKP'ye ve tüm siyaset kurumuna, tüm topluma, gelin bir uzlaşma komisyonu kuralım, Anayasa'yı milletin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şandır, bir dakika içerisinde konuşmanızı tamamlar mısınız lütfen.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi, Anayasa'yı milletin beklentileri doğrultusunda değiştirmek üzere AKP'ye teklifte bulunmuştur ama bugüne kadar AKP maalesef bu teklife, bu çağrıya uymamıştır. Dönemin sonuna gelindiği şu günde, seçimin önünde, yeniden Anayasa değişikliğini kimseyle uzlaşma arayışı ve ısrarı yapmadan getirip Meclise ve millete, siyasi partilere dayatmak bir anlamda AKP'nin genel klasiğidir. Anayasalar oy çokluğuyla değiştirilemez, anayasalar oy birliğiyle değiştirilir. Anayasalar milletin anayasasıdır, anayasalar partinin anayasası olmaz. Bugün burada görüştüğümüz, AKP'nin anayasasıdır, onun ihtiyaçlarına karşılık vermek için yapılan bir Anayasa değişikliğidir. Milliyetçi Hareket Partisi bu anlamda, bu niyeti sorgulayarak, bu Anayasa değişikliğine hem usulden karşı çıkmıştır hem içini sorgulamadan, esasının Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle karşı çıkmıştır.

Bu sebeple, değerli milletvekilleri, takdir sizindir…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Şandır, ek süreniz de doldu.

Selamlamanız için açabilirim efendim tekrar.

Lütfen açın, sadece Genel Kurulu selamlamanız için.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Sayın milletvekilleri, takdir sizindir, ülke sizin, sorumluluk sizin. Millete karşı sorumluluğunuzun gereği, özellikle vicdanlarınıza karşı sorumluluğunuzun gereği, Anayasa Değişikliği Teklifi'ni irdelemenizi, sorgulamanızı ve doğru bir anayasa yaparak, milleti kutuplaştırmayacak, ayrıştırmayacak, cephelere düşürmeyecek ve milletin huzurunu bozmayacak bir anayasa değişiklik teklifini birlikte uzlaşarak ve 24'üncü dönemde uzlaşarak yapmayı sizlere teklif ediyoruz ve sizi kendi vicdanınızla baş başa bırakıyoruz.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki Sayın Şandır, teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlarım, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları

Madde :1

7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz ve kanunla düzenlenir." cümlesi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yerel yönetimlerde, il genel meclisi ve belediye meclisi ile genel milletvekili seçimlerinde yüzde otuz kadın kotası uygulanır.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, siz konuşacaksınız herhâlde?

Buyurun efendim. (BDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün İstanbul Taksim Meydanı'nda toplanan yüz binleri, farklı renkleri, sesleri, düşünceleriyle yan yana gelip ortak olarak güçlü bir şekilde seslendirdikleri 12 Eylül darbe Anayasası'nın tümden değiştirilmesini umarım ki Hükûmet de, AK PARTİ de anlamıştır bu mesajı çünkü emeğin yoğun mücadelesi sonucu bugüne kadar işçilere, emekçilere sürekli gaz veren Hükûmet, bu yoğun mücadele sonucu bu yıl izin vermekle geldiği noktayı da olumlu buluyoruz. İnşallah, bu barışçıl gösterilerin Türkiye'nin özgürlüğüne yol açacağına da inanıyoruz.

Arkadaşlar, toplumsal çatışmaların kaynağı ayrımcılıktır. Bir devletin ya da toplumun bazı üyelerinin ötekileri belli hak ve ayrıcalıklardan yoksun bırakmasıyla çatışmalar başlar. "Öteki", "sözde vatandaş", "potansiyel suçlu" kavramları bu devletin en önemli kurumlarında ve en yetkili kişileri tarafından kullanılmıştır. Bunun altını çizmek istiyorum.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'yle kazanılan haklar, soykırım suçunun önlenmesinden UNESCO açıklamalarına, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ne, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne kadar bütün bu sözleşmeler Meclisimizde kabul edildi, onay gördü, tarafıyız. Anayasa'nın 90'ncı maddesine göre de tarafıyız. Şimdi, bütün bunları yok sayarak getirilen değişiklikle kadın hakları gibi temel haklarda, çocuklara cinsel istismarın yasaklanması gibi çok temel hakları, kişisel hakları, kişilik haklarını hiçbir parti, hiçbir güç referandum konusu yapamaz.

Arkadaşlar, bunlar evrensel haklardır. Bunlar uzun mücadeleler sonucu kazanılmış, İkinci Dünya Harbi'nin arkasından, ikinci kuşak haklarıdır bunlar. Şimdi, siz bunları kamuoyunda halka sunup "Kadınlar erkekler eşit midir?" diye soracaksınız, bir taraf "Eşittir." diyecek, bir taraf "Hayır, eşit değildir." diyecek. Bir taraf "Özürlülerden, dul ve yetimlerden, harp ve gazilerden, şehitlerden yanayım." diyecek, bir taraf "Yana değil miyim?" mi diyecek? Bir taraf "Çocuklara cinsel istismar olsun." diyecek, bir taraf "Olmasın." mı diyecek? Meclisin düştüğü bu fotoğraf, bu ruh hâli dehşet vericidir! Korkunçtur! Uyarıyoruz. Bu halk oylamasının konusu olmaz. Parti olarak biz bunu sunduk. Bunu komisyonda dile getirdik ve sürekli dile getiriyoruz. Yapmayın, bu ayıbı 72 milyon insanımıza, 50 milyon seçmenimize yaşatma hak ve hukukuna hiç kimse sahip değildir. Henüz geç değildir. Gelin uzlaşın. Bu konuları, bu ayıpları getirdiğiniz zaman üç büyük grubu bulunan -ki, bizim grubumuz 20 milletvekili, biz tek başımıza bunu geçirmek gibi bir gücümüz yok ama- üç partinin her üçünün bu ayıbının yanında, AK PARTİ, CHP, MHP'nin ayıbının yanında asla olmayacağız. Barış ve Demokrasi Partisi olarak meydanlarda bu yanlışı anlatacağız.

Siz suçluların, çocukların tacizini nasıl halk oylamasına sunarsınız? Bu, halk oylamasına sunulacak konu değil. Kadın-erkek eşitliğini de sunamazsınız arkadaşlar.

Şimdi ben soruyorum: Türkiye'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde Mustafa Kemal'in, İsmet İnönü'nün söylemlerinde yerini bulan "Türkiye'de Meclis Türklerin, Kürtlerin Meclisi", Lozan'da vaat edilen "ortak ev" hayata geçirilebildi mi? Soruyorum. Birlikte devletler kuran, direnen, aynı mevzide ölen Kürt kardeşin, Türk kardeşiyle eşit yaşamayı isteme hakkının var olduğu inancıyla bu Anayasa'nın başlangıcı değiştirilmeden, bu Anayasa ideolojilerden arındırılmadan, bu Anayasa evrensel hukuka kavuşturulmadan, bu Anayasa'ya insan odağı oturtulmadan, insan hakları, hukuk, demokrasi ve özgürlükler oturtulmadan, dün Taksim Meydanı'nda otuz senedir yasaklara bel bağlayan darbeci zihniyetin ve çetelerin aynı tezgâhını ve rüzgârını sürdürmek isteyen, işine geldiği zaman bunu sürdürenlerin, yüzde 10 barajında susanların tarihe ve halkımıza karşı elbette verecek hesabı olacaktır. Biz bu gerçekleri bıkmadan, usanmadan dile getirmeye devam edeceğiz ve bir şey söylüyoruz, bir önerge veriyoruz. Evet, siz kadın-erkek eşitliğinde 2004 yılında da değişiklik yaptınız Avrupa Birliğinin isteği üzerine, komisyon da kurdunuz, Fırsat Eşitliği. Peki, soruyorum size: Bu Meclisteki erkek Meclisine bakın Allah aşkına! Bugün bizim kadın milletvekillerinin hepsi bir kadın toplantısı nedeniyle yok burada ama Barış ve Demokrasi Partisinin yüzde 40 milletvekili kadın milletvekilidir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, size de bir dakika ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Toparlıyorum.

Türkiye'de 1 il dahil olmak üzere 17 belediye başkanlığından 14'ü Barış ve Demokrasi Partisinin üyelerinden seçilmiştir. Bu ayıp karşısında, bir Barış ve Demokrasi Partisinin, bütün partiler karşısında 5 katı temsil kabiliyeti karşısında eğer gerçekten kadınlara eşitlik istiyorsanız -dün Irak'ta seçim yapıldı, orada yüzde 25 kota var, her ülkede kota var, Avrupa'da da var, İskandinav ülkelerinde de var- kadın hakları mı diyorsunuz, buyurun kadın haklarını, işte önerge, buyurun verin oyları, meydanlara da beraber çıkalım. Ama siz, kadınların temsiliyetinin önünü kesersiniz, istemezsiniz, kadın sesi istemezsiniz. Erkekler bugüne kadar ülkeyi kötü yönetti, faşist zihniyetle yönetti, çete zihniyetiyle yönetti, darbe zihniyetiyle yönetti, bırakın biraz da kadınlar yönetsin bakayım, bu kavgalar eğer beşte 1'e inmezse... Görürsünüz, kadınların bulunduğu Mecliste bu kadar kavga da olmaz arkadaşlar. Bu kadar kavga olmaz. Barış getirirler, özgürlük getirirler. Herkes gözden geçirsin kendisini.

Saygılar sunuyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, çok teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım iki önerge de aynı mahiyettedir. Bu nedenle birlikte işleme alacağım ve istemleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergenin imza sahibini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10. maddesinin ikinci fıkrasının sonuna eklenen "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." cümlesinin "Bu amaçla alınacak geçici özel önlemler ve yapılacak düzenlemeler ayırım ve imtiyaz sayılmaz." cümlesi ile değiştirilmesini, arz ve teklif ederiz.

Hüsnü Çöllü (Antalya) ve arkadaşları

Diğer önerge sahipleri:

Halil Ünlütepe (Afyonkarahisar) ve arkadaşları

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım önergelere Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erbatur, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

NEVİNGAYE ERBATUR (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

2004 yılından beri Anayasa'nın bu maddesinde değişiklik yapıyoruz ama bütün bu yaptığımız değişikliklere rağmen, Türkiye'de kadın ve erkekler arasındaki fiilî değişikliği sağlayamıyoruz. Bütün bu değişikliklerin aslında kadınların eşit temsilini sağlamak için yapıldığını biliyoruz ama kadınlar eşit temsil edilemiyorlar. Neden? Çünkü, Anayasa'mızda yapılan bu değişiklik, 10'uncu maddede yapılan bu değişiklik yeterli değil de ondan. Bu değişikliğin gerçekten kadın ve erkek arasındaki fiilî eşitliği sağlaması isteniyorsa, önergemizde söylediğimiz gibi, alınacak özel önlemlerin imtiyaz ve ayrımcılık olmadığının kabul edilmesi gerekir, yani kadınlar için geçici özel önlemlerin mutlaka alınması gerekir.

Arkadaşlar, daha önceki konuşmalarımda da hep söyledim, şimdi tekrar söylüyorum: Biz bu Parlamentoda ve bundan önceki dönemlerde, son on yılda, kadın ve erkeklerin eşitliğini sağlamak için pek çok yasal değişiklik yaptık. Ama yaptığımız bu yasal değişiklikler, bu hukuki düzenlemeler maalesef kadınlarla erkekleri bu ülkede eşit hâle getiremedi, getiremiyor. O nedenle, bizim daha özel önlemler almamız gerekiyor.

Hepimiz seçme ve seçilme hakkını Türkiye'nin kadınlara 1930'lu yıllardan bu yana verdiğini biliyoruz ama sadece bu yasal hakkın verilmesi kadınların eşit temsilini de sağlamadı. Kadınların önünde bir cam engel var, bir duvar var ve kadınlar hep bu duvara gelip çarpıyorlar ve maalesef bu Parlamentoda temsil edilemiyorlar, yerel yönetimlerde temsil edilemiyorlar.

Evet, bugün Parlamentomuzun yüzde 91'i erkeklerden oluşuyor, o hâlde bunu değiştirmek gerekir. Bu Parlamentomuz yüzde 50 kadın, yüzde 50 erkeklerden oluşmalı çünkü nüfusumuz böyle. Eğer biz, kadınların siyasette var olmasını sağlamazsak kadın deneyimlerini, kadın bilgisini, kadın duyarlılığını nasıl yaşama geçireceğiz ve nasıl karar alma süreçlerine yansıtacağız? İşte bunun için, kadınların kendi özel deneyimlerini, bilgilerini siyasete yansıtmaları için, topluma yansıtmaları için bu özel önlemleri almamız gerek.

"Türkiye pek çok değişiklik yaptı." dedim ama buna rağmen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm oldu. Neden mahkûm oldu? Kadın ve erkek arasındaki eşitsizliğe karşı önlem alamadığı için mahkûm oldu. Hâlâ, ülkemizde namus cinayetleri, kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz devam ediyor ve bunlar hepimizin içini acıtıyor. Bunları ortadan kaldırmak için kadınların fikirlerine, kadınların deneyimlerine ihtiyacımız var. Umuyorum, bizim yaptığımız bütün bu konuşmalar yerine ulaşır ve Parlamentomuzda yapılacak bir düzenlemeyle bu geçici özel önlemler hayata geçirilir.

Neden bu geçici özel önlemlere ihtiyacımız var? Bunlara ihtiyacımız var çünkü nüfusun yarısını oluşturan kadınların bu Parlamentoda temsil edilmesi gerekir. Politik temsil bir hak ve adalet meselesidir dolayısıyla kadınlar da, vatandaşlar olarak, eşit olarak bu Parlamentoda temsil hakkına sahiptirler.

Kadınlar için alınacak özel önlemler ayrımcılık değildir; aksine, kadınların önündeki duvarları yıkmak için gereklidir, önemlidir. Eğer özel önlemler alınmazsa, yine oluşturulacak listeler tamamen erkeklerden oluşacaktır. Ancak bu tür özel önlemler alınırsa, listelerde kadınların bulunması erkeklerle kadınların eşit yarışmasını sağlayacaktır. Bu da, seçmenlerin, listesinde kadın olan partilere, adaylara oy vermesini sağlayacaktır, sağlamalıdır.

Kadınlar da en az erkekler kadar yeteneklidir, kalitelidir ancak onların erkek egemen siyaset içinde görünmez olmalarının önüne geçmemiz gerekir. Bunun için de bu özel önlemleri almalıyız, bu özel ayrımcılıkları mutlaka yapmalıyız. Kadınların deneyimlerini -tekrar ediyorum- bilgilerini, birikimlerini siyasete yansıtmamız gerekiyor.

Kadınları en iyi kadınlar temsil eder. Niye bunu söylüyorum? Çünkü, kadınlar eşitsizliğin ne olduğunu bilirler. Erkekler…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erbatur, size de bir dakika ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

NEVİNGAYE ERBATUR (Devamla) – Sağ olun Başkanım, teşekkür ederim. Olumlu ayrımcılık yapmıyorsunuz, keşke kadınlara yapsanız.

Evet, kadınlar tarafından bilinen eşitsizliğin, erkekler tarafından hiç yaşanmadığını biliyorum. O nedenle, bu eşitsizliklerin önünü almak için kadınların mutlaka siyasette var olması gerekiyor. Bunu yapabiliriz. Bu tür özel önlemleri dünyada 90 kadar ülke yapıyor, neden Türkiye yapmasın? Tekrar ediyorum: Türkiye gelişmişlik endeksinde gayrisafi millî hasılasına göre 70'li sıralarda, ama kadın-erkek eşitliğine göre baktığımızda en arkalarda, 135 ülke içinde 129'uncu sırada; bu, benim içimi acıtıyor, sizin içinizi acıtmıyor mu? (AK PARTİ sıralarından "Önce oy ver." sesleri) Anladığım kadarıyla bundan bir rahatsızlık duymuyorsunuz. Sizin için bunun bir önemi yok. kadınların var olması, yaşamın içinde olması, bir birey olması, özgür bir birey olması bence hepimizin sorunu olmalıdır. Onun için tekrar ediyorum…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erbatur, ek süreniz de doldu ama selamlama yapabilmeniz için mikrofonu tekrar açıyorum.

NEVİNGAYE ERBATUR (Devamla) – Lütfen, teşekkür edeceğim.

Ben, ülkemde kadın vali istiyorum, kadın müsteşar istiyorum, daha çok, çok daha çok belediye başkanı istiyorum, belediye meclisi üyesi istiyorum ve milletvekili istiyorum. Bu nedenle, önergeme oy istiyorum.

Hepinize saygılar sunar, teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Oy vermeye cesaret edebilecek kadın milletvekili istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erbatur, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, birlikte işleme aldığım diğer önergenin gerekçesini izah etmek üzere Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Halil Ünlütepe.

Sayın Ünlütepe, buyurun efendim; sizin de süreniz beş dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Anayasa değişikliğinin ikinci görüşmeleri sırasında 1'inci maddede vermiş olduğumuz önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde son günlerde terör yeniden azmıştır. Her gün yeni cenazelerle karşı karşıya kalıyoruz. Ülkemizin birlik ve bütünlüğü için görevi esnasında yitirdiğimiz askerlerimizi saygıyla anıyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerine, ailelerine başsağlığı, Türk halkına da sabır diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Kürt açılımının gündeme getirilişi, Habur'dan PKK militanlarının elini kolunu sallayarak geçişi, bunlar hakkında Terörle Mücadele Kanunu hükümlerinin uygulanmayarak soruşturmalarının polis yerine cumhuriyet savcılarınca mobil karakollarda yürütülmesi ve salıverilmeleri PKK terör örgütünü tekrar öne çıkartmıştır.

On güne yakın bir süredir ilgili bakanlar her gün burada, Anayasa değişikliği nedeniyle devlet işlerini yürütemez bir hâle gelmişlerdir. Uzun bir dönemdir her gün teröre şehit veriyoruz. Acaba ilgili bakan bu son terör olaylarıyla ilgili, artık karakolların basılması durumuna geldiğimiz bir dönemde, yüce Meclise terörle ilgili bir bilgi verme ihtiyacını niçin duymuyor? Acaba terörü hâlâ hafife mi alıyoruz? Acaba Hükûmet var mı yok mu? Anadolu'da şehit cenazeleri ciddi bir şekilde tepkiyle karşılanıyor. Böyle bir ortamda Anayasa değişikliğiyle günümüzü yitirmememizin amacı nedir? Hâlbuki, Türkiye'nin bana göre en önemli sorunu, yoksulluk, işsizlik, tarımdaki kötü gidişat, ekonomideki çöküntü, çek ve senetlerin ödenmemesi ve terördür. Hükûmetin de yüce Meclisin de bana göre, asgari, bu konularda önceliği tanıması ve bu konuların tartışılması gerekirdi.

Peki, bu görüştüğümüz Anayasa değişikliği bir teklif mi, tasarı mı? Önce o konuda durmak istiyorum. Değerli arkadaşlar, bu bir tasarıdır. Bu Anayasa değişikliğiyle ilgili görüşmelerin Türkiye'de tartışılmaya başlandığı anda, bu konudaki ilk bilgiler, Hükûmetteki ilgili bakanlar tarafından kamuoyuna sunulmuştur, Hükûmet içinde ciddi tartışmalar olmuştur. Tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmesinden sonra ilgili bakanlar siyasi parti gruplarını ziyaret ederek bu Anayasa değişikliğini bizzat anlatma ihtiyacı duymuşlardır, bununla da yetinilmemiştir, bu tasarının Meclise sunulmasından sonra ilgili bakanlar bağımsız milletvekillerini dahi ziyaret ederek destek istemişlerdir. Hâlbuki, Anayasa'mıza göre tasarı, Anayasa değişikliklerinde mümkün değildir, tekliftir; ama bugünkü, bu gelişi yönüyle baktığımızda, bu bir tasarıdır dolayısıyla Anayasa'nın temel ilkelerine aykırıdır.

Peki, Anayasa değişiklikleri temel bir ihtiyaçtan mı kaynaklanıyor? Bunu hemen kabul edebilmek pek olasılıklı değildir. Elbette Anayasa'da değiştirilmesi gereken Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu vardır, müfettişlerin konumu vardır; bunlar tartışılabilmelidir, bunlarda olası değişiklikler gündeme gelmelidir ama gündeme getiriliş şekli bu şekilde değildir. Avrupa Birliği ilerleme raporlarında, 2002'den bugüne kadar, Adalet Bakanının ve Müsteşarın, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda bulunmasının uygun olmadığı belirtilmektedir, hatta bunun en basit bir örneği: Kasım 2009 tarihinde, Adalet Bakanlığıyla Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ortak projesi içinde yapılan bir ankette, 1.021 yargıç katılmış, bu yargıçların büyük bir çoğunluğu Adalet Bakanının ve Müsteşarın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda olmaması gerektiğini belirtmektedir. Yani Bakanlığın kendi yaptırdığı anketlerde dahi bunu görebilmekteyiz. Yani açıkçası, Sayın Bakan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda Adalet Bakanı istenmiyor, istenmeyen bir Kurulda bulunmaktaki ihtiyacınız, ısrarınız niyedir? Yargıya yeniden müdahale edebilmek midir? Elbette, bugüne kadar yargıya ciddi müdahaleler ettiniz. Sayın Bakan burada bir savcıyı arayarak o soruşturmaya müdahale edebildi. Ceza İşleri Genel Müdür Yardımcısı bir savcıyı arayarak o soruşturmadan elini eteğini çekmesini istedi ve Genel Müdür Yardımcısı, bugün Genel Müdür olarak taltif edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünlütepe, size de ek süre veriyorum. Konuşmanızı tamamlayın lütfen.

HALİL ÜNLÜTEPE (Devamla) – Bağlamaya çalışıyorum.

Elbette, bu Anayasa değişiklikleriyle bir şey getirilmeye çalışılıyor. Nedir o da? Bir kişinin ihtirasları. Kendisini Yüce Divandan kurtarabilmek için, Parlamentodan ısrarla bunun geçirilmesinin üzerinde duruyor. Hâlbuki şu konu üzerinde durmak zorundayız: Anayasa değişiklikleri toplumsal uzlaşmayla çözümlenebilir. On güne yakın bir süreçtir bu Anayasa değişikliği üzerinde tartışmalar yapıyoruz.

Sevgili arkadaşlar, Anayasa değişikliği yalnızca bir siyasi partinin inisiyatifi içinde hazırlanmış ve onun oylarıyla geçiyor. O zaman, demokrasiden bahsedebilmek, toplumsal uzlaşmadan bahsedilmek mümkün müdür? Elbette mümkün değildir. Bu Anayasa değişikliğiyle Türkiye'de demokrasinin ivmesi gelişmiyor, aksine demokrasi günden güne kan kaybediyor. Parti diktatörlüğüne, parti devletine gidişatın izlerini görüyoruz. Sizin gibi, 1950 ile 60 arasında da bunun denemeleri yapıldı Türkiye'de. Alınan sonuçlar bellidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünlütepe, ek süreniz de doldu. Sadece selamlama yapabilmeniz için mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

HALİL ÜNLÜTEPE (Devamla) – Teşekkür ederek bağlıyorum.

Çoğunluğun iradesine elbet saygı gösterilir ama Anayasa değişikliklerinde çoğulculuk ön plana çıkartılmalıdır diyorum, bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ünlütepe.

Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım üç önerge de aynı mahiyettedir, o nedenle birlikte işleme alacağım. İstemleri hâlinde önerge sahiplerine söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergelerin imza sahiplerini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1'inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 1 inci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkrada geçen "malul ve gaziler" ibaresinden sonra gelmek üzere "gibi özel surette korunması gerekenler" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Aşkın Asan

Ankara

Diğer önergelerin imza sahipleri:

Fatih Öztürk (Samsun)

Abdurrahman Arıcı (Antalya)

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergelere efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Asan, konuşacak mısınız efendim?

AŞKIN ASAN (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Aşkın Asan önergesinin gerekçesini açıklayacaklar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

AŞKIN ASAN (Ankara) – Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Anayasa değişiklik teklifinin 1'inci maddesiyle ilgili vermiş olduğum önerge hakkında söz almış bulunuyorum ve bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." düzenlemesi, yasama ve yürütmeye eşitlik ilkesini zedelemeden tedbir almayı görev olarak yüklemekte ancak eşitsizliği giderip eşitliği sağlamak maksadıyla eşitlik ilkesine aykırı yapılacak düzenlemeler ile alınacak tedbirlere, diğer bir anlatımla da pozitif ayrımcılık yapılmasına imkân vermemektedir. Yapılması öngörülen değişiklikle, özel surette korunması gereken çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gazileri korumak ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlamak için gereken her tür tedbir almayı yürütmeye ve gereken her tür yasal düzenlemeyi yapmayı da yasamaya bir yetki olarak tanımakta ve bu noktada yasama ve yürütmeye bir görev de yüklemektedir. Yasama ve yürütme ile tüm idare organları, hem kadınlar ve hem de adı geçen kesimler için pozitif ayrımcılık yapabileceklerdir. Bu düzenlemeden sonra, pozitif ayrımcılık yapmak, yasama, yürütme ve idare organlarının insaf ve takdirine bırakılmamakta, hem yasamaya hem yürütmeye ve hem de diğer idare organlarına bir vazife, bir mecburiyet yüklemektedir. Böylece, devletin tüm toplum kesimleri arasında bir yandan eşitliği sağlamaya, diğer yandan da korunması gerekenleri korumaya yönelik özel tedbirler alınabilmesinin önü açılmakta ve bu amaçla yapılan düzenlemelerin eşitlik ilkesine aykırı kabul edilemeyeceği anayasal güvenceye kavuşturulmaktadır. Bu nedenledir ki bu değişiklik önemli bir adımdır.

Kadınları, çocukları, yaşlıları, özürlüleri, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gazilerimizi korumak, bizim kültür ve medeniyet anlayışımızın doğal gereğidir. Şimdi, bu düzenleme ile tabii gereklilik yasal gerekliliğe dönüştürülmektedir. Bu düzenlemeye karşı çıkmak, kadın ve erkek arasındaki eşitsizlik ve adaletsizliklerin giderilmesine karşı çıkmaktır. Bu düzenlemeye karşı çıkmak, yaşlıların korunmasına itiraz etmektir. Bu düzenlemeye karşı çıkmak, geleceğimizin teminatı olan çocuklarımıza devletin daha büyük bir özenle sahip çıkmasına engel olmaktır. Bu düzenlemeye karşı çıkmak, bize emanet özürlülerimizin kendi kaderlerine terk edilmesini istemektir, onların korunmasını ve daha iyi bir hayat yaşamasını istememektir. Bu düzenlemeye karşı çıkmak, harp ve vazife şehitlerimizin dul ve yetimleri ile malul ve gazilerimize sahip çıkmaya ve onlar lehine düzenleme yapmaya karşı durmaktır.

Anayasa'nın 10'uncu maddesinde yapılan değişiklik, millet iradesini Anayasa'ya yansıtan bir değişikliktir. Sosyal devletin olmazsa olmazıdır, hukuk devletinin gereğidir. Herkesi ve her kesimi eşit kılmak isteyen demokratik bir anlayışın hayata geçirilmesidir.

Değişiklikteki iyileştirmenin daha da ileriye götürülebilmesi için ben bu önergeyi verdim. Önergemin kabul edilmesini diliyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Asan, teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, konuşacak mısınız?

FATİH ÖZTÜRK (Samsun) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Sayın Arıcı?

ABDURRAHMAN ARICI (Antalya) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okur musunuz lütfen.

Gerekçe:

Benzer durumda olanların da bu madde kapsamında istifade etmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Çakma, çakma; önerge değil.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 1'inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin 1'inci maddesinin gizli oylamasını yapacağız ama sayın milletvekilleri, lütfen herkes yerlerinde otursun. Gizli oylamanın nasıl yapılacağını şimdi bir kez daha izah etmek durumundayım. Lütfen büyük bir dikkatle şimdi söyleyeceklerimizi dinleyiniz.

Komisyon ve hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden, komisyon sırasındaki kâtip üyeler Adana'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekiline 1'i beyaz, 1'i yeşil, 1'i de kırmızı olmak üzere 3 yuvarlak pul ile mühürlü zarf verecek ve pul ve zarf verilen milletvekilini ad defterinde işaretleyecektir.

Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan oy verme yerlerinden başka yerde oylarını kullanmayacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olanı "kabul", kırmızı olanı "ret", yeşil olanı ise "çekimser" oyu ifade etmektedir.

Oyunu kullanacak sayın üye, kâtip üyelerden 3 yuvarlak pul ile mühürlü zarfı aldıktan ve adını ad defterine işaretlettikten sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak, diğer 2 pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır.

Bilahare oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır.

Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir. Tekrar ediyorum, altını çizerek: Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir. Sayın kâtip üyelerimizden bu hususlara riayet etmelerini ve milletvekillerinin de pul ve zarf aldıktan sonra adlarının ad defterine işaretlendiğine dikkat etmelerini özellikle istirham ediyorum.

Şimdi, değerli milletvekili arkadaşlarım, kâtip üye arkadaşlarımdan rica ediyorum, lütfen ağır ağır okuyun.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) – Dört, dört… Dört, dört… Dört orada, dört burada.

BAŞKAN – Sağ tarafta dört tane oy kullanma kabini var, benim sol tarafımda da dört tane oy kullanma kabini var ve siz pul ve zarf verecek olan arkadaşlarım, kabinlerin durumuna göre zarf vereceksiniz milletvekili arkadaşlarımıza, pul vereceksiniz ve milletvekili arkadaşlarımızın isimlerini okuyan Divan Kâtibi arkadaşlarım, orayla da lütfen gözünüzle irtibat hâlinde olun.

Ben, milletvekilli arkadaşlarımın bu konudaki tüm kurallara riayet edeceklerine inanıyorum ve Adana ilinden başlayarak gizli oy kullanma işlemini başlatıyorum.

Lütfen ağır ağır okuyun.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Bakın, komisyon sırasında oturan milletvekili arkadaşlarımız var, idare amiri de olsa, lütfen oradan uzaklaşın. Lütfen arkadaşlar… Orada kimse kalmasın lütfen. (Gürültüler)

Orada görevli arkadaşlarımız var, onlar görev yapıyorlar zaten. Lütfen…

AYHAN YILMAZ (Ordu) – Orada da var Sayın Başkan, orada da var!

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onları alın Sayın Başkan, kâtip üyelerin dışında kimse olmasın.

BAŞKAN – Milletvekili arkadaşlarım, lütfen yerlerinize oturun.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, görevli arkadaşlarımızın arkasındaki milletvekilleri -hem o tarafta hem bu tarafta- niye bekliyorlar?

Niye bekliyorsunuz arkadaşlar?

Sayın Yıldız, siz niye oturuyorsunuz orada? Yerlerinize oturun. Bu tarafta da…

RECEP TANER (Aydın) – Burada da var, burada da var.

BAŞKAN – Lütfen… Lütfen değerli arkadaşlar… Niye duruyorsunuz orada? Oyunuzu kullanın o zaman, buyurun. Buyurun sıraya girin. Hadi buyurun… Lütfen… Lütfen oradan uzaklaşın değerli arkadaşlar, lütfen… Lütfen orada bulunmayın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, idare amirlerini göreve çağırın. İdare Amiri var orada. İdare Amiri arkadaş görevini yapsın.

BAŞKAN – Evet, devam edelim lütfen.

Arkadaşlar, lütfen kurallara uyalım. Orada görevli arkadaşlarımız görevlerini yapıyorlar. Onların denetime, müfettişe ihtiyacı yok.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Evet, idare amiri arkadaşlarım, lütfen görevli arkadaşlarımızın dışında ve oy sırasında bekleyen arkadaşlarımızın dışında diğer arkadaşları uzaklaştırın, yerlerine otursunlar. İdare amiri arkadaşlarımı göreve davet ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İdare Amiri burada bekliyor.

BAŞKAN – Sayın Küçük, aslında sizin İdare Amiri olarak orada asayişi sağlamanız lazım, orada bekleyen arkadaşları uzaklaştırmanız lazım, kendiniz dâhil, değil mi efendim? Yardımcı olacağız birbirimize.

Bu tarafta da olmayacak. Sayın Öz, siz de uzaklaşın oradan. Siz de, siz de, siz de uzaklaşın oradan, siz de.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkanım, izin alınmadan bazı arkadaşların fotoğrafları çekiliyor, bu arkadaşların rızası olmadan, onlara sorulmadan.

BAŞKAN – Efendim, ben de buradan gözlemliyorum, görüyorum. Belki hatıra olsun diye çekiyordur diye düşündüm ama…

CANAN ARITMAN (İzmir) – Sayın Bakan da çekti burada! Sayın Mehmet Şimşek çekerken izin mi aldı?

BAŞKAN – Sayın Arıtman…

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanmayan arkadaşımız kaldı mı? Yok.

Oy kullanma işlemi tamamlanmıştır.

Lütfen oy kutuları kaldırılsın.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7.11.1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

"Oy Sayısı : 408
Kabul : 332
Ret : 75
Çekimser : 1
Boş : -
Geçersiz : -

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Murat Özkan	Yusuf Coşkun
Giresun	Bingöl"

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.49

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Yusuf COŞKUN (Bingöl)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Önceki oturumda 1'inci madde kabul edilmişti.

Şimdi, teklifin 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde elli bir önerge verilmiştir. Kura sonucu belirlenen yedi önergeyi okutup şimdi işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 2 nci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20 nci maddesine eklenen fıkranın 3 üncü cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

"Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin yazılı muvafakatiyle işlenebilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 2 nci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20 nci maddesine eklenen fıkranın 3 üncü cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dilek Yüksel

Tokat

"Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin yazılı muvafakatiyle işlenebilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 2 nci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20 nci maddesine eklenen fıkranın 3 üncü cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Sedat Kızılcıklı

Bursa

"Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin yazılı muvafakatiyle işlenebilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 2. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20. maddesine eklenen fıkranın 3. cümlesinde yer alan "veya" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu — Malatya

Tacidar Seyhan — Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 2. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20. maddesine eklenen fıkranın 3. cümlesinde yer alan "veya" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Enis Tütüncü — Tekirdağ

Haluk Koç — Samsun

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız — Batman

Hasip Kaplan — Şırnak

Özdal Üçer — Van

Ufuk Uras — İstanbul

Madde: 2

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişilik haklarına aykırı olan tüm kayıtlar, kişinin rızası dışında açıklanamaz. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin, 2. maddesinin teklif metninden çıkarılmasının gereğini arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Behiç Çelik	Şenol Bal	Osman Çakır
Mersin	İzmir	Samsun

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Bal…

BAŞKAN – Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Önergenizin gerekçesi için beş dakika süre veriyorum.

ŞENOL BAL (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişiklik paketinin ikinci tur oylamalarında 2’nci maddesi üzerine vermiş olduğumuz değişiklik önergesi adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, sayın milletvekilleri, dün şehit verdiğimiz 5 vatan evladının ve bugün toprağa vereceğimiz vatan evlatlarının ailelerine ve milletimize başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bu arada da devletin TRT’sinde, TRT 1’de şehitlerimizi kaybettiğimiz gün canlı müzik yapılmasını da buradan şiddetle kınıyorum ve bu arada, yine Kilis’te Kilis Valiliğinin ve Kilis halkının bu konudaki hassasiyetini de buradan takdirle karşıladığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, keşke, bugün burada, PKK açılımı olan yıkım projesine anayasal, hukuki alt zemin hazırlayan, yargı kurumunu yandaş hâle getirmeye çalışan, gelecekte yürütmenin yargılanmasının önünü kesmek üzere ve tek adamlığa, başkanlık sistemine giden yolu açmak üzere süslenmiş, boyanmış bir Anayasa değişiklik teklifi yerine, bölücü terör örgütünü bitirmenin hukuki altyapısını ve yollarını burada birlikte konuşabilseydik.

Yine, değerli milletvekilleri, TÜİK’in son açıklamasında Türk toplumunun yüzde 85 oranında gelecekten umutsuz olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bu kadar genç ve dinamik bir nüfusa sahip olan Türkiye’de yüzde 85 oranında, insanlarımızın gelecekten umutsuz olmasının anlamını burada, milletvekilleri olarak, milletin temsilcileri olarak keşke değerlendirebilmiş olsaydık.

Yine, Türk milletini siyasi hesaplaşmalara, polemiklere ve oyunlara, cepheleşme ve kutuplaşmalara kurban etmek üzere hazırlanan bu Anayasa değişiklik teklifi yerine, Türk milletinin problemlerini çözmek için burada gayret ve enerji sarf edebilseydik.

Keşke milletin vekilleri olarak, hem yargı mensuplarının hem de Türk milletinin yargı konusundaki problemlerini, sıkıntılarını giderecek yargı reformunu burada hep birlikte tartışabilmiş olsaydık.

Değerli milletvekilleri, evet, bu Anayasa değişiklik paketinin 2'nci maddesinin konusu, biliyorsunuz, kişilerin verilerinin korunmasıyla ilgili. Şimdi, kişilerin verilerinin korunması konusu, yani kişilerin masuniyet karinelerinin ihlali hiçbir dönemde olmadığı kadar bu dönemde ayaklar altına alınmıştır. Bu konuyu lütfen iyi irdeleyelim. Normal olarak, zaten, Türk Ceza Kanunu'nun 135'inci maddesi "Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir." diyor. "Kişilerin siyasi, felsefi veya dinî görüşlerine, ırki kökenlerine, hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri, kişisel olarak kaydeden kimse bu hükme göre cezalandırılır." diyor.

Şimdi, Türk Ceza Kanunu'nun 135'inci maddesi yine… Anayasa'mız, biliyorsunuz, 90'ıncı maddede, milletlerarası anlaşmaları kanunların üzerinde tutar. Biz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin taraftarıyız, tarafıyız sayın milletvekilleri. 8'inci madde zaten kişilik haklarıyla ilgili. Yine, Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonunda bekliyor. Anayasa'ya bu şekilde bir değişiklik koyarak mı kişilerin verilerinin, kişisel verilerin korunmasını sağlayacağız…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal, süreniz doldu, bir dakika ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlar mısınız.

ŞENOL BAL (Devamla) – Yani, değerli milletvekilleri, hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraf olmamız hem Türk Ceza Kanunu'nda bulunan 135'inci madde, eğer kişilerin hakları bunlara rağmen korunamıyorsa, bu, yönetim zaafıyla alakalı bir şeydir diyorum.

Yine, değerli milletvekilleri, lütfen vicdanlarınızın sesine kulak vermenizi ve yapılan bir yanlışa alet olmamanızı, oynanan oyunu ve senaryoyu iyi görmenizi ve gerçekten, bu ülkenin geleceğini düşünüyorsanız ve demokratik parlamenter rejimden yanaysanız bu anayasal değişiklik paketine "evet" diyemezsiniz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bal, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız (Batman) ve arkadaşları

Madde 2.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişilik haklarına aykırı olan tüm kayıtlar, kişinin rızası dışında açıklanamaz. Kişisel verilerinin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yıldız, buyurun.

Süreniz beş dakikadır efendim.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; statükoya karşı çıkarak iktidar olanların, zamanla statüko bataklığına saplandıklarını siyasal tarihimizde çokça gördük.1950'lerden itibaren milletimiz, İttihat Terakki Partisi ve tek parti zihniyetinin ona biçtiği elbiseyi dar bulmuş ve eline geçen her seçim fırsatını iyi kullanmıştır. Demokrat Parti, daha sonra halka dayalı politikaya önem veren rahmetli Sayın Bülent Ecevit, sonra rahmetli Turgut Özal, halkımızın bu tercihine mazhar olmuş partiler ve şahsiyetlerdir. Adalet ve Kalkınma Partisine halkımızın verdiği oyları da aslında değişim talebine verilen oylar olarak görmekteyiz. Bu nedenle, halkımızın değişim taleplerinin önüne geçilemez, bu değişim taleplerini kısmi, palyatif tedbirlerle geçiştirmeye çalışan AKP, bu ihtiyaçlara cevap olamaz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Şandır, geçen hafta baraj meselesine değinmişti, eleştirmişti ve adil olmadığını belirtmişti. Cumhuriyet Halk Partisinden de birçok sayın parlamenter, bu konuda görüşlerini açıkladı, ama Adalet ve Kalkınma Partisi hem Parlamentoda halkın iradesine vurgu yapıyor, bunu önemsediğini söylüyor hem de halkın iradesinin önüne geçen barajları korumaya devam ediyor. Bu durum, AKP'nin demokrasi anlayışının somut örneğidir, samimiyet sınavıdır aslında ve ölçütüdür. "12 Eylül Anayasası'nı değiştiriyorum." diyen AKP Hükûmeti, 12 Eylül generallerinin ve yöneticilerinin sığındığı kurumları korumaya devam ediyor. AKP, yasamayı yürütme içerisinde eritmekte, yürütmeyi ise tüm kurumlarda egemen kılmaya çalışmaktadır. Bu nasıl kuvvetler ayrılığıdır? Bu nasıl demokrasi anlayışıdır? İstikrarı, Kürtlerin iradesini Parlamento dışında tutmakta arayan Adalet ve Kalkınma Partisinin istikrarı sağlayamayacağı gün gibi ortadadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2'nci madde, kişisel verileri düzenleyen bir maddedir. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı yasalaşırsa, tüm vatandaşların tüm özel bilgileri bir havuzda toplanacak ve istisnai hükümlerle bu bilgelere erişim kolaylaşacaktır.

11 Eylül saldırılarından sonra başta ABD olmak üzere tüm dünyada başlayan terörle mücadele çerçevesinde, kişisel verilerin güvenlik amacıyla kullanılması çalışmaları güvenlik ve özgürlük tartışmalarıyla hızlandı. Türkiye'de ise ilk önce vatandaşlık numarası ve daha sonra bunların fişleme olarak değerlendirildiği tartışma süreçleri devam etti.

E-devlet uygulamalarıyla, vatandaşlık numarası bilinen herkesin, örneğin vukuatlı nüfus kaydı bilgilerine erişmek mümkündü. Bu endişeler giderilmeden, uzmanlara danışmadan, Hükûmet, Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nı hazırlayıp Meclise sundu ancak tasarının adı öyle olsa da aslında kişisel verileri korumadığı, aksine tüm kişisel bilgilerin bir havuzda toplanmasını ve bu havuza çok sayıda kurumların erişmesini kolaylaştırdığı da ortadadır. Devlet, düzenlemeyle şeffaflaşmıyor, aksine vatandaş şeffaflaştırılıyor.

Tasarı, kişisel veriyi, kimliği belirlenebilir gerçek ve tüzel kişilere ilişkin bütün bilgiler olarak tanımlıyor ve bütün bilgilerin nasıl toplanacağını, nasıl korunacağını, nasıl kullanılacağını düzenliyor. "Bütün bilgiler" ifadesinin sadece nüfus kütüğü, öğrenim düzeyi, adres, iş, sabıka, vergi, pasaport gibi teknik kayıtlardan ibaret olmadığı tasarıdaki maddelerden de anlaşılıyor. Mesela, ırk, siyasal düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve diğer inançlar, dernek, vakıf, sendika üyeliği…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldız, bir dakika ek süre veriyorum, konuşmanızı lütfen tamamlayınız.

BENGİ YILDIZ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

…sağlık ve özel hayata dair bilgiler bu kişisel veriler arasında değerlendirilecek midir? Mesela, istisnayla bunlar belirli kurumlara verilecek midir? Benim bu alanım devleti ve onun organlarını neden ilgilendiriyor, mesela felsefi inancım, siyasal düşüncem? Eğer devlet hâlen bu alanı bir mayınlı alan olarak görüyorsa, ırkım, siyasi düşüncem, inancım, mezhebim, hangi derneğe üye olduğum onu neden ilgilendiriyor? Bu istisnayla aslında Millî İstihbarattan tutun da Emniyete kadar, Jandarma İstihbarata kadar birçok kurumun bu alanların görülmesini sağladığını da görüyoruz ve bunu çok tehlikeli bir sürecin devamı olarak gördüğümüzü belirtmek istiyoruz. Birçok uzman da, bu konuda, özellikle bu verinin başına getirilecek insanların uzmanlıklarının dikkate alınmadığı, daha çok Hükûmete yakın olacak şahısların…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldız, teşekkür ederim.

Selamlama için açabilirim mikrofonunuzu.

BENGİ YILDIZ (Devamla) – …bu kurumun içerisinde yer alacağı endişesini paylaşıyorlar, biz de bu düşünceyi paylaşıyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyeti saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım iki önerge de aynı mahiyettedir, o nedenle birlikte işleme alacağım. İstemde bulunmaları hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergenin imza sahibini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20'nci maddesine eklenen fıkranın üçüncü cümlesinde yer alan "veya" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Enis Tütüncü (Tekirdağ) ve arkadaşları

Diğer önerge sahipleri:

Ferit Mevlüt Aslanoğlu (Malatya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

Sayın Koç, siz konuşacaksınız herhâlde önergeniz üzerinde?

HALUK KOÇ (Samsun) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HALUK KOÇ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu arada, son bir haftada, her gün, çok sayıda diyeceğim artık, kirli terörün hedefi hâline gelerek kaybettiğimiz vatan evlatlarına Allah'tan rahmet diliyorum, tüm milletimize ve ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

Değerli arkadaşlarımız, söz konusu düzenleme, genel düzenlemenin gerisinde bir düzenleme, yasa ile her türlü sınırlama getirilebilmesine olanak tanımaktadır. Ayrıca, kişinin rızasıyla işlenebilmeye ilişkin hüküm istismara açık bir hüküm niteliğindedir. Önerge, bunun önüne geçmeyi amaçlamaktadır.

Tabii, burada bir samimiyet sorgulaması da var. Bakın, daha öncesinde, 22 Nisan 2008 tarihinde, Sayın Başbakanın imzasıyla Meclise sevk edilen kişisel verilerin korunması hakkında bir kanun teklifi var. Bunu iki senedir gündeme getirmiyorsunuz, Anayasa'nın bu noktasında bir adım atmak ihtiyacı duyuyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, iktidarınız döneminde, çarşaf çarşaf, insanların özel hayatları medya gruplarına nasıl servis edildi, hiç düşündünüz mü? Siz, Başbakan, sizler iktidar değil miydiniz bu dönemde? Danıştay, Yargıtay santralleri nasıl, kimler tarafından, kimlerin talimatıyla dinlendi? Tekel işçilerinin direnişi sırasında, her gün kaç kişinin tazminatını alarak direnişten çekildiğini bizzat Sayın Başbakan, her gün, hava raporu gibi açıklıyordu.

Değerli arkadaşlarım, hangi kişisel veriyi, hangi özel hayatı koruyacak girişiminizde inandırıcı olabilirsiniz? Bu konuda samimiyeti bence en son sorgulanacak siyasi kadro maalesef sizsiniz. Siz, 70 milyonun izlenmesi için MİT'e ve Emniyete yetki verdiniz mi vermediniz mi? Toplumu "Biri Bizi Gözetliyor (BBG)" dediğimiz eve çevirdiniz mi çevirmediniz mi?

Değerli arkadaşlarım, görmeniz, dinlemeniz gerekenleri görmediniz, göremediniz, dinlemediniz, dinleyemediniz. Toplumu paranoyak hâle getirdiniz. Kendinize ait özel hukuk düzenlemesi çabasına girdiniz. Avrupa Birliği Katılım Ortaklığı Belgesi, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi raporları ve önerileri ortada duruyor. Maalesef, hiçbir noktada samimi değilsiniz. Engelli ve bağımlı bir iç siyaset yaratıyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, inanın -konuşmamın başında da söyledim- insanın yüreği burkuluyor, gencecik fidanların her gün ölüme yürüyüşlerini görüyorsunuz, gazete haberlerini görüyorsunuz, o törenlerdeki canhıraş feryatları görüyorsunuz, öte yandan hemen yanında 240 milyon dolara ekmek peşinde koşan bakan çocuklarının haberlerini görüyorsunuz. Ben, burada birçok arkadaşımı tanıyorum ve ben birçoğunun da vicdanının burada kanadığını görüyorum.

Değerli arkadaşlarım, çok farklı bir dönem yaşıyoruz. Bakın, bu ülke III. Ahmet döneminde bir Lale Devri yaşadı. Göksu'da, Kâğıthane'de kaplumbağaların üzerine mum dikerek korkunç sefahat âlemleri yapıldı ama o sırada imparatorluk itibar kaybediyordu, toprak kaybediyordu. Sonra 83-91 yılları arasında başka bir çiçek devri yaşadık "Papatyalar devri" yaşadık. Burada zengin iş adamları, kısadan köşe dönmeye çalışanlar güya "sosyal etkinlik" adı altında har vurup harman savurdular. O sırada toplum yoksullaşıyordu, sosyal haklar geriletiliyordu. Şimdi, başka bir sahneye tanık oluyoruz, ben bunu da vicdanlarınıza sunuyorum. Özel uçaklarda refikalar, yakınlar, damatlar, mahdumlar, yine beklentisi olan çevrelerin yılışık, yakışıksız, abartılı övgüleriyle katıldıkları ne idiği belirsiz toplantılar, düğün seferleri…

Değerli arkadaşlarım, farklı bir Türkiye'desiniz. Buna siz oylarınızla olanak sağlıyorsunuz. Bir saltanat dönemine Türkiye'yi sokuyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, aranızda birçok deneyimli arkadaşım var, başta Adalet Komisyonu Başkanı Sayın İyimaya. Bir tane Anayasa değişikliği gösterin ki tek bir partinin dayatmasıyla bu Meclise gelmiş olsun, bugünkü teklif dışında. Yakın siyasi tarihimizde böyle bir dönem yok. Anayasa'nın ne anlama geldiğini hepimiz konuştuk ilk turda, söyledik.

Değerli arkadaşlarım, çok farklı, çok sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz. Bu yeni saltanat dönemine, hani "Papatya devri" dedik "Lale Devri" dedik, bir isim verebiliriz: "Hak geldi, batıl zail oldu." diyordunuz, şunu bilin ki bugünleri, devri iktidarınızı ve uygulamalarınızı gören, iç dünyasında huzur ve adalet arayan herkes, sekiz yılın sonunda "Batıl geldi, hak zail oldu." diyor artık.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Tacidar Seyhan, önergeniz üstünde konuşacaksınız değil mi efendim?

TACİDAR SEYHAN (Adana) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun…

SERACETTİN KARAYAĞIZ (Muş) – Kalkıp muhalefetten buraya gelsin de görelim! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen…

Buyurun Sayın Seyhan, önergeniz üzerinde konuşacaksınız.

Süreniz beş dakikadır efendim.

Buyurun… (Gürültüler)

Lütfen sayın milletvekilleri, böyle karşılıklı… Lütfen…

SERACETTİN KARAYAĞIZ (Muş) – Gocunmayın! Her türlü lafı ediyorsunuz, konuşuyorsunuz!

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Ayağına mı bastılar?

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri…

Buyurun Sayın Seyhan.

TACİDAR SEYHAN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ilgili madde, Türkiye'yi biraz geriye götürüyor, biraz değil, epeyce geriye götürüyor. Zaten Anayasa'da, temel hak ve özgürlükleri belirleyen bir madde var. Siz, bu kanunla, aslında, kanunla yeni kısıtlama getiriyorsunuz temel hak ve özgürlüklere. Neyin kayıt altına alınacağı burada belirleniyor. Nerede belirlenecek? Kanunda.

Bakın şimdi: Kamu için zorunlu hâller yok mu arkadaşlar? Benim talebim olmasa da bazı özel bilgilerimi kamu belirlemek zorunda değil mi? Bu kanunda, bu Anayasa teklifinde, kamu için zorunlu hâller belirtilmemiş. Bir de kanuna bırakılırken bir temel çerçeve konulmamış, "Kişisel taleplerle belirlenir." demesine rağmen konulmamış. Geçen konuşmamda da söylemiştim, böyle bir kanun, bu şekilde eğer sonuçlanırsa, geçerse, Anayasa değişikliği geçerse, eğer bu kanuna göre biri yasa çıkarıp "Etnisiteyi nüfus kâğıdına işleyeceğiz." derse işlenir. Bu, Anayasa'ya aykırılık teşkil etmez. Böyle, sınırı çizilmemiş bir felaketi nasıl yasalaştırabilirsiniz?

Bakın, bütün mesele istismarda. Geçen, örnek vermiştim. Ergenekon davasında 21 kişi gözaltına alınıyor, serbest bırakılıyor. Bilgi edinme hakkından söz ediyor Sayın Adalet Bakanı burada ama o kişinin CD'sine ve kayıtlarına el konuluyor. 7 kişiye -o gün 3 demiştim, daha sonra araştırdım- "CD'niz kayıp." ve "Bilgisayarınız bozuk." diyorlar, iade etmiyorlar. Bu şu anlama gelir: Ya onunla oynadınız, o bilgilerle oynadınız, bunun anlaşılmasını istemiyorsunuz ya da bunlara el koyduğunuzda sorumluluk kabul etmiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, hep birlikte yasa çıkaralım ama zaten önümüzde korunmamız gereken bir dolu örnek var. Bakırköy Adliyesinde 3 hâkim için Adalet Bakanlığı bir dinleme emri çıkarıyor. Emirde ne istiyor biliyor musunuz? Üç yıl geriye dönük olarak arama kayıtlarının, yer, konum bilgilerinin ve mesajlarının bildirilmesini istiyor.

Arkadaşlar, mahkeme kararı olmadan, kimsenin yer, konum bilgileri saklanamaz. Adalet Bakanı hem saklanamadığını söylüyor hem de müfettişlerin yazmış olduğu yazıda üç yıl geriye dönük olarak bu bilgileri istiyor. Dolayısıyla, eğer uygulamada bir eksiklik varsa zaten temel hak ve özgürlüklere dokunmadan bunu düzeltmek mümkün. Ben istismarın olduğunu söylüyorum.

Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de var. Hâlâ, Başkanlığa verilmesine rağmen, bugün sabahtan beri bulduğum doksan beş tane soru önergesine hiç cevap verilmemiş. Hani bilgi edinme hakkı? 2002'den bu yana sekiz yıl geçti değerli arkadaşlarım.

Başkanın tutumu hakkında söz alan arkadaşlarımız Mecliste telefonların yeniden açılmasını eleştirdiler. Sayın Başkan dedi ki: "Biz gelen talep üzerine açtık."

Sayın Başkan, buraya bir IMSI catcher takıldı. Üç tane baz istasyonu demek, sadece çıkışı yok. Ben size iki ay önce mektup yazdım, "Yer, konum bilgilerini kayıt ediyorsunuz, buraya gelen yer, konum bilgileri dışında, kişinin IMEI numarasını kaydediyorsunuz. İstismar edilerek ortam dinlemesi yapılabilir, derhâl bunu genel kapamaya çevirin." dedim, siz, Genel Sekreter Yardımcınızı bana göndermenize rağmen, onları ikna etmeme rağmen bunu kaldırmadınız. Ama bugün kaldırıyorsunuz. Bunu bana izah edemezsiniz. Eğer duyarlıysanız, o gün verildiği anda direkt kaldırmalıydınız. Milletvekillerinin giriş çıkış yaptığı yere yüksek düzeyde ses kayıt yapabilen mikrofonlar koydunuz. Siz, milletvekillerinin düşüncesini, duygusunu almadan kişisel haklarımıza aykırı uygulamayı yerine getirdiniz. Bundan sonra, anayasal değişiklikle, "Kanunda tanımlanır." diyerek vatandaşa neyin yüklenebileceğini nereden bilelim değerli arkadaşlar? Siyasi istikrarın istismar kabiliyetine bırakılamaz Anayasa, onun sadece düşüncesine bırakılamaz.

Bakın, önümüzde zaman var. Cumhuriyet Halk Partisi size bir şeyle geliyor, diyor ki: "Seçim sonrasına bırakın." Ne kadar var seçime? Bir yıl var. Bir yıl içerisinde…

MEHMET EMİN TUTAN (Bursa) – Niye?

TACİDAR SEYHAN (Devamla) – Arkadaşım "Niye?" dedi. Nedeni şu: Anayasa hep, bugüne kadar toplumsal mutabakatla yapılmışsa, mademki Adalet ve Kalkınma Partisi, istismar edilmeden, bu işin mutabakatla çözülmesini istiyorsa bu zamanı neden halka vermiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Seyhan, size de ek süre veriyorum bir dakika, lütfen konuşmanızı tamamlayınız efendim.

TACİDAR SEYHAN (Devamla) – "Şimdi çıksın." diyorsanız haksızsınız. Ben sizin iki Enerji Bakanınızı da uyardım. "Santrallerle ilgili denetleme kanunu yok, bunu çıkarın." dedim. Sekiz yıldır bekliyor. "İnşallah çıkaracağız." dediler, sekiz defa "inşallah" duydum. Ruhsat yönetmeliğiniz yok. Sekiz yıldır her Komisyonda söylüyorum -işte, Komisyon üyesi arkadaşlar karşımda oturuyor- sekiz yıldır niye yapmıyor, bekletiyorsunuz? Türkiye için hayati önemi haiz bir Anayasa değişikliğini bir yıl içinde çıkarmaya çalışalım… "Olsun kardeşim, mutabakat olmasa da olur." diyeceksiniz ama 140 bin metrekare, Avrupa Birliği bütçesinin yetmediği bir arama ruhsatı verilecek bir şirkete, "Bunu kısıtlayın, arama ruhsatı verilebilmesi için ruhsat yönetmeliğini değiştirin." diyeceğim, sekiz yıl bekleyeceksiniz. Bunu kimseye anlatamazsınız. Ben kamu vicdanının sizde de olduğuna inanıyorum. Lütfen duyarlılık gösterin, bu kanunu toplumsal uzlaşmaya bırakın.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım üç önerge de aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım. Önerge sahiplerine istemde bulunmaları hâlinde ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergelerinin imza sahiplerini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1'inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 2'nci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20'nci maddesine eklenen fıkranın üçüncü cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin yazılı muvafakatiyle işlenebilir."

Sedat Kızılcıklı

Bursa

Diğer önerge sahipleri:

Dilek Yüksel

Tokat

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kızılcıklı, konuşacak mısınız?

SEDAT KIZILCIKLI (Bursa) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Sayın Yüksel?

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Sayın Gönül?

AZİZE SİBEL GÖNÜL (Kocaeli) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okur musunuz lütfen.

Gerekçe:

Kişisel verilerin korunmasının güvence altına alınması açısından yazılı muvafakat şartı getirilmiştir.

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddenin gizli oylamasını gerçekleştireceğiz.

Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinizde oturun.

Bilindiği gibi, size verilen pullardan beyaz olanı "kabul", kırmızı olanı "ret", yeşil olanı ise "çekimser" oyu ifade etmektedir.

İsmi okunmayan milletvekili arkadaşımız lütfen sıraya girmesin. Görevli arkadaşlarımızı, 1'inci madde görüşülürken yaptığım uyarılar istikametinde tekrar uyarıyorum ve Adana ilinden gizli oylamaya başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

CANAN ARITMAN (İzmir) – Açıkta oy kullandınız!

Sayın Başkan, açıkta oy kullandı Sayın Vekil, açıkta oy kullandı.

BAŞKAN – Sayın Arıtman, ben buradan takip ediyorum, arkadaşlarımız İç Tüzük'e uygun oylarını kullanıyorlar. Lütfen siz müdahale etmeyin ve yerinize oturun siz. Ne işiniz var orada, o grupta? Ne işiniz var? Sayın Arıtman, sizin grubunuz o tarafta değil mi?

CANAN ARITMAN (İzmir) – Sayın Başkan, nizami oy kullanılmıyor, açıkta oy kullanıyorlar.

BAŞKAN – Biz sizi Meclis Başkanlığı olarak gözlemci olarak falan tayin etmedik, bizim böyle bir görevlendirmemiz olmadı. Lütfen yerinize oturun.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Gerekli denetim yapılmadığı için…

BAŞKAN – Elinizde makine sürekli arkadaşları çekiyorsunuz. Kim verdi size bu görevi, kim verdi?

Lütfen yerinize oturun.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Milletvekilinin görevlerinden biri de denetimdir.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanmayan arkadaşımız kaldı mı? Yok.

Oy kullanma işlemi sona ermiştir.

Lütfen oy kutuları kaldırılsın.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7.11.1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

"Oy Sayısı : 408

Kabul : 334

Ret : 72

Çekimser : 2

Boş : -

Geçersiz : -

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Murat Özkan	Harun Tüfekci
Giresun	Konya"

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, madde kabul edilmiştir.

Şimdi 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 3'üncü madde üzerinde elli bir önerge vardır. Kura sonucu belirlenen yedi önergeyi okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 3 üncü maddesiyle değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 23 üncü maddesinin 5 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Aşkın Asan

Ankara

"Vatandaşın seyahat hürriyeti, ancak suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlandırılabilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 3 üncü maddesiyle değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 23 üncü maddesinin 5 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Abdurrahman Arıcı

Antalya

"Vatandaşın seyahat hürriyeti, ancak suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlandırılabilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 3 üncü maddesiyle değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 23 üncü maddesinin 5 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

"Vatandaşın seyahat hürriyeti, ancak suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlandırılabilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 3. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu Ali İhsan Köktürk

Malatya Zonguldak

Madde 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23. maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Seyahat hürriyeti, hâkim kararıyla, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;"

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "7/11/1982 tarih ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"nin 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Harun Öztürk

İzmir

"Madde 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 23- Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak; seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497’ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan	Bengi Yıldız	M. Nezir Karabaş
Şırnak	Batman	Bitlis
	Ufuk Uras	
	İstanbul	

Madde 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23’üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sonucunda kesinleşmiş mahkeme kararı olmadıkça sınırlandırılamaz.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 3. Maddesi’nin madde metninden çıkarılmasını arz ederim.

Metin Çobanoğlu	Reşat Doğru
Kırşehir	Tokat

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara)– Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çobanoğlu, konuşacak mısınız efendim?

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır efendim.

METİN ÇOBANOĞLU (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Değişiklik Teklifi’nin ikinci turu, 3’üncü maddesinde verilen bir önergeyle ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dün ve bugün Tunceli’de, Hakkâri’de ve Diyarbakır’da bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen 6 askerimize başsağlığı diliyorum. Türk milletine, silahlı kuvvetlerimize başsağlığı diliyorum; bu tür olayların bir daha yaşanmamasını temenni ediyorum ama üzülerek görüyorum ki artık şehit haberleri, 6 askerin iki günde şehit edilmesi haberleri bile son derece alışılagelmiş, olağan olaylar hâline gelmiştir; ne medyada ne Hükûmette bu konu yeteri kadar yer almamakta. Bunu da üzüntüyle, esefle karşıladığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Anayasa değişikliğiyle ilgili ciddi endişelerimiz var. Maalesef bu değişikliklerle ilgili kuvvetler ayrılığı prensiplerinin, hukuk devleti ilkemizin bu değişikliklerden sonra göz ardı edileceği, yok edileceği, özellikle yürütmenin yargı üzerinde ciddi bir baskı uygulayacağı, hâkim teminatının ortadan kaldırılacağı, dolayısıyla da ülkemizde adaletin doğru dürüst sağlanamayacağı endişelerini biz milletvekilleri ve vatandaşlar olarak ciddi endişeler taşıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bizi bu endişelere itecek olan ciddi birtakım verileri de hep beraber Mecliste, bu kürsüde muhalefet milletvekilleri olarak zaman zaman dile getirdik. Henüz bu değişiklikler oluşmadan, bu değişiklikler ortaya gelmeden yürütmenin yargı üzerine yönlendirme çalışmalarına hep beraber şahit olduk. Eğer bu Anayasa değişiklikleri gerçekleşecek olursa gerçekten yargımızın üzerinde ciddi bir gölge düşeceği endişelerini taşıyoruz.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz görüşmelerde burada, özellikle Adana Büyükşehir Belediye Başkanıyla ilgili devam eden bir dava dolayısıyla Adalet Bakanımıza bazı bilgiler vermiştik. Adana Büyükşehir Belediyesinin Belediye Başkanının görevden alınmasıyla ilgili olarak Adana İdare Mahkemesinde görülmekte olan bir davanın karar gününde Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökcan Bey Adana'ya, oradan da Mersin'e gitmişti. Bu soruyu Sayın Adalet Bakanımıza sorduğumuzda cevap olarak, Müsteşar Yardımcısının Adana'yı transit geçtiğini, Mersin'e gittiğini, görevi Adalet Bakanlığında teknik işlerden sorumlu olduğunu ve Mersin'e gidiş nedeninin Mersin Adliye Sarayı'nın temeliyle ilgili bir problem olduğundan dolayı oraya gittiğini ifade etmişti. İşinin gücünün, Sayın Adalet Bakanımızın söylediği gibi, inşaatlar olduğunu ifade etmişti.

Değerli milletvekilleri, ama, bu cevaptan sonra Adana'daki bazı gazetelerde Müsteşar Yardımcısıyla Adana Bölge İdare Mahkemesi Başkanının Mersin'deki resimleri yayınlandı. Biz de buradan Sayın Bakana sorduk. Yine Sayın Bakan, Bölge İdare Mahkemesinin bu davaya doğrudan bakmadığını, İdare Mahkemesine baktığını ve Müsteşarın da inşaat işleriyle ilgili olarak Mersin'e gittiğini ifade etmişti.

Değerli milletvekilleri, ben Adalet Bakanlığının sitesinden Sayın Mustafa Kökcan Müsteşar Yardımcısıyla ilgili bilgiler aldım. Tabii, teknik işlerle ilgili görevleri var ama burada çok ilginç, Bakanlığın idari yargı ile ilgili tüm işlemlerinden sorumlu Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa Kökcan'dır.

Değerli milletvekilleri, ısrarla bunu niye söylüyorum? Bağımsız yargıya diyeceğimiz hiçbir şey yok. Kimin suçu varsa cezalandırılsın, bağımsız mahkemelerin karşısına çıksın, kim suçluysa hesabını versin. Buna hiçbir itirazımız yok ama bakın, Adalet Bakanlığında idari yargıyla ilgili tüm işlemlerden sorumlu Müsteşar Yardımcısı idari bir davada Adana Büyükşehir Belediye Başkanıyla ilgili…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çobanoğlu, ek süre veriyorum bir dakika, lütfen tamamlayın.

METİN ÇOBANOĞLU (Devamla) – …verilecek bir karar gününde "Adana'yı transit geçti." diyor Sayın Bakan. Kiminle birlikte Mersin'de resimleniyor? Adana Bölge İdare Mahkemesi Başkanıyla.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Adana'da o idari mahkemenin verdiği karara itiraz edildi. İtiraz nereye yapıldı? İtiraz, Adana Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığına yapıldı, 2010/556 itiraz numarası ile.

Şimdi buradan sormak istiyorum: İdari yargının bütün işlemlerinden sorumlu bir Müsteşar Yardımcısı Adana'ya gidiyor, Mersin'de Bölge İdare Mahkemesi Başkanıyla birlikte oluyor, görüntüleniyor, işte bugün de bu mahkemeyle ilgili, bu itirazla ilgili dosya Sayın Mahkeme Başkanının huzuruna geliyor. İşte, endişemiz burada, sıkıntılar burada. Bağımsız yargıya diyeceğimiz bir şey yok ama yargının yönlendirilmesi, yürütmenin yargı üzerinde baskı kurması asla kabul edeceğimiz bir şey değildir.

Ben, bunları sizlerle paylaştım. Hepinize saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çobanoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasip Kaplan (Şırnak) ve arkadaşları

Madde 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sonucunda kesinleşmiş mahkeme kararı olmadıkça sınırlandırılamaz."

BAŞKAN – Sayın Kuzu, Komisyon katılıyor mu önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyor Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Kaplan, buyurun. (BDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu 12 Eylül darbe Anayasası değiştirilmeden istediğiniz kadar madde değiştirin tekrar dönüp dönüp madde değiştirmeye devam edeceksiniz.

Bakın, 1'inci madde de aynıydı, bu da 2'nci kez, 2001'de değiştirilmiş bu fıkra. Şimdi ne ihtiyaç doğdu tekrar değiştiriyoruz? Yani arkadaşlar, bunun özünü, ruhunu, silsilesini değiştirmedikten sonra bu Anayasa'nın… İşte, 2001'de değiştirirsiniz, yedi sene sonra gelirsiniz, tekrar değiştirmeye kalkarsınız, bir şey değişmez çünkü bu Anayasa'nın darbe ruhu girişindedir, dibacesinde yazıyor. Şimdi "Niye bu konu bu şekilde geliyor?" diye soruyorsunuz. Önerge verdik "Kesinleşmiş mahkeme kararı yoksa yurt dışı yasağı olmasın." dedik.

Basit birkaç örnek vereceğim. Bakın, bugüne kadar siyasi yasaklar kime uygulanmış, şöyle birkaç örnek vereyim. 2007, çok uzağa gitmeyelim, dönemimize ilişkin: 195.537, Türkiye'ye giriş yasağı olanlar. Kim bunlar söyler misiniz? Türkiye'ye giriş yasağı. Türkiye'den çıkış yasağının 32.417'si mahkemelerce verilmiş; 284.913 tanesi de İçişleri Bakanlığının verdiği yasaklılar. Şimdi, bunu bırakın bir kenara, TMSF bile 40 bin kişinin yurt dışı yasağını vermiş. Mahkeme bile değil TMSF veriyor. Hatta, bankacıların üç aylık bebeklerinin dahi yurt dışına çıkışı yasaklanıyor. İnsan hakları, hukuk denen bir şey var, üç aylık bebeğin yasak kapsamına alınmasının mantığı ne? Velhasıl devlete borç nedeniyle yurt dışı yasağı olanların sayısı 350 bin. Şimdi buyurun, etti mi 1 milyon, 1 milyon yasaklı. Niye? Hani masumiyet karinesi vardı, hani insanlar yargılanmadan, hüküm kurulmadan, kesin mahkeme kararı olmadan masum sayılırlardı? Al sana, daha yargılanmadan -çünkü çoğu idari karar- soruşturma açılmadan, mahkeme aşaması olmadan yasaklı durumuna getirip cezalandırıyorsunuz ya ekonomik suçtan ya siyasi. Ama siyasi yasak… Nerede başlar aslında bu yurt dışı yasakları? Hep solculara, hep muhalefete. Alın Nazım Hikmet'i, siyasi yasağı vardır; alın Abidin Dino'yu, 1956'da siyasi yasağı vardır; alın Ruhi Su'yu, kanserli olmasına rağmen yurt dışına gidememiştir, siyasi yasağı vardır.

Yakın tarihe gelelim, sizin döneminizde, maşallah, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanının savcı ifadesini alıyor, "Yurt dışına çıkışın yasak." Kardeşim, bu 1 milyonluk Diyarbakır kentinin yüzde 70'inin oyunu alarak seçildi, geldi; yerel yönetimler için yurt dışında gidip çalışması lazım, gelmesi lazım. Gelin, şart koşalım, Türkiye'nin bütün varlıklarını tapulayın, eğer benim belediye başkanım Türkiye'den yurt dışına çıkarsa o zaman haklısınız öyle bir kaygı varsa. Öyle bir kaygı yokken niye bir belediye başkanıma, Büyükşehir Belediye Başkanıma yasak koyma ihtiyacını duyuyorsunuz?

Şimdi, burada getirmişsiniz bir öneri, diyorsunuz ki: "Soruşturma ve yargılama kapsamında hâkim kararıyla…"

Hâkimlerin nasıl matbu kararlar verdiğini bilmiyor musunuz? Savcıların çekmecelerinde, nöbetçi hâkimlerin çekmecelerinde hazır matbu kararlar var. O kararları da emniyete vermişler, jandarmaya vermişler. Ellerinde, istediğine yazıyor, basıyor, gönderiyor, ondan sonra e-devlet bilgisayarına gönderiyor. Yapmayın arkadaşlar!

Biz burada bir önerge getiriyoruz. Hukuk istiyorsanız buyurun, kesinleşmiş mahkeme kararıyla bu yasağı koyalım; biz bunu diyoruz. Ama şunu açıklıkla söyleyeyim ki, maalesef, bizim söylediklerimizi -bir türlü- algılama konusunda bir sıkıntı var. Biz diyoruz ki: "Bazı şeyleri yapın." Önerilerimiz var, sizlere dosya verdik, teklifiniz geldiği gün verdik; hem Anayasa'yla ilgili verdik hem Siyasi Partiler, Seçim Yasası'yla.

Bize "Pazarlık yapıyor." diyorlar. Biz pazarlık yapmayız arkadaşlar. Demokratik ölçülerin pazarlığı olmaz, demokrasinin pazarlığı olmaz, ilkelerinin pazarlığı olmaz, demokrasinin ölçülerinin pazarlığı olmaz, şeffaflığın, çoğulculuğun, katılımcılığın pazarlığı olmaz arkadaşlar. Bunu bir türlü anlatamıyoruz, bunlar pazarlık konusu edilecek değerler değildir.

Arkadaşlar, şimdi şunu ifade etmek istiyorum: Biz ne demişiz? Yüzde 10 barajını…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, size de bir dakika ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Biz ne diyoruz? Yüzde 10 seçim barajı hiçbir demokratik ülkede yok, en yükseği Almanya'da, yüzde 5'e indirin. Bu pazarlık mıdır, demokrasiyi, halkın özgür iradesinin, seçmenin iradesinin Meclise gelmesini istemek? Milletin egemenliğine çok saygılıysanız, o milletin egemenliğinin önüne konan barajları kaldıracaksınız, başka yolu yok. Öyle beleş milletvekilliğiyle bu kürsüleri doldurmak, hiçbir siyasi partinin ahlakına yakışmaz. Açık söylüyorum, kim ki yüzde 10 barajına sığınıyorsa anti demokratik zulmün ta kendisini yapıyordur.

Bakın, bir şey daha söyleyeyim: Yüzde 7 hazine yardımını geçen dönem sizden kopan ANAP Grubunu kuranlarla ilgili getirdiniz. Peki, grubumuz Mecliste, niye hazine yardımı alamıyor? Sizin ananız mı güzel, üç parti alıyor Hazine yardımını da, Barış ve Demokrasi Partisi alamıyor? Bu ayrımcılığın anlamı ne? Bu da mı demokrasi pazarlık konusu? Yapmayın arkadaşlar! Düşünce suçlarını, örgütlenme özgürlüğünü genişletin, bu da pazarlık konusu değil. Taş atan çocuklar, bunlar da pazarlık konusu değil. Bakın, MGK danışma…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan ek süreniz de doldu efendim.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Hasip Bey'in sesi yetiyor Sayın Başkan, mikrofona gerek yok.

HASİP KAPLAN (Devamla) – …dönemi lider sultası tartışılıyor.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, Genel Kurulu selamlamanız için açabilirim ama böyle bir talebiniz olmadı.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Selamlayıp bitiriyorum.

Parti içi demokrasi işlesin, ön seçim olsun, ülkeme demokrasi gelsin, hukuk gelsin, insan hakları diyoruz arkadaşlar, bunlar pazarlık konusu değil. Demokrasinin mihenk taşlarıdır.

Bu duygularla hepinizi selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"nin 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Harun Öztürk

İzmir

"MADDE 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 23- Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak; seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek amacıyla kanunla sınırlanabilir.

Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz."

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyor Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Öztürk konuşacak mısınız efendim?

Buyurun.

Süreniz beş dakika efendim.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3'üncü maddeyle ilgili vermiş olduğum değişiklik önergesi üzerinde söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, 7'nci madde dâhil ilk yedi madde için milletvekilleri tarafından verilen önergelerden hangilerinin işleme alınacağı kurayla belirlenmiştir. Ben de bu ilk yedi maddeden 1, 3, 5, 6 ve 7'nci maddeler için değişiklik önergesi vermeme rağmen talih kuşu sadece 3'üncü maddeyle ilgili vermiş olduğum önergeye konmuş bulunuyor. İşleme alınmayan diğer önergelerimin de gerekçelerini beş dakika içinde sizlerle paylaşmaya çalışacağım.

Değerli milletvekilleri, 3'üncü madde yani bu maddeyle ilgili önergem, maddede fıkra karışıklığına son vermek için verilmişti.

Kabul edilen 1'inci maddeyle ilgili önergem "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." hükmünün metinden çıkarılmasına ilişkindi çünkü Anayasa Mahkemesi, kimi düzenlemelerin Anayasa'nın bu maddesinde sözü edilen eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasıyla açılan davalarını karara bağlarken eşitlikten ne anladığını şu cümlelerle ifade etmiştir: "Anayasa'nın 10'uncu maddesinde belirtilen yasa önünde eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilkeyle eylemli değil hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayrım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez." demektedir. Anayasa Mahkemesinin eşitliğe bu şekilde bakışı bugüne kadarki kararlarında istikrar kazandığından, kabul ettiğiniz 1'inci maddede söz konusu hükme ihtiyaç bulunmamaktaydı diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, 5'inci maddeyle ilgili verilen önergemizde de 657 sayılı Kanun'un 4/C maddesi uyarınca, geçici personel statüsünde çalışanların kamu görevlileri kavramına girip girmediği konusunda ortaya çıkacak tereddütlerin önlenmesi için, bu ibare yerine kapsamı daha geniş olan "kamu hizmeti görevlileri" ibaresinin kullanılması önerilmişti.

6'ncı maddeyle ilgili verdiğim önergede ise maddede, 51'inci maddeyle 53'üncü madde arasında kavram birliğinin sağlanması için "memurlar ve diğer kamu görevlileri" ibaresi yerine "işçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlileri" ibaresinin kullanılması önerilmişti.

Teklifle öngörülen toplu sözleşme hakkı kamu görevlilerine yeni bir şey getirmemektedir. "Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir." diyerek toplu görüşmelere anayasal bir kesinlik kazandırılmaktadır ancak bu ifadenin sadece Anayasa maddesinde kalma ihtimali vardır; zira, toplu sözleşme hükmünde olduğu belirtilen Hakem Kurulu kararının gereği için ya gerekli Bakanlar Kurulu kararlarının çıkartılması ya da ek olarak yasal düzenleme yapılması gerekecektir, gereğinin yapılmamasının yaptırımı da bulunmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, teklifin 7'nci maddesiyle ilgili olarak verilen önergemde ise memurlara verilen toplu sözleşme hakkının kâğıt üzerinde kalmaması için kamu görevlilerine de grev hakkının tanınması önerilmiştir.

Önergelerimin çoğu işleme alınmadığı için, ne yazık ki sadece 3'üncü maddeyle ilgili desteklerinizi isteyebiliyorum.

Tekrar yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23. maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Seyahat hürriyeti, hâkim kararıyla, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;"

Ferit Mevlüt Aslanoğlu (Malatya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Köktürk, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3'üncü maddeye yönelik değişiklik önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, barışta savaştan çok şehit veren, 5 bine yakın maden emekçisini yerin yüzlerce metre altında grizularda, iş kazalarında yitiren, emeğin kenti, emeğin başkenti bir Zonguldak Milletvekili olarak, tüm emekçilerimizin 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı, Birlik ve Dayanışma Günü'nü bir kez daha yürekten kutlamayı bir borç biliyorum.

Yine, değerli milletvekilleri, hain saldırı sonucunda yaşamını yitiren şehitlerimiz, askerlerimiz için ulusumuzun taşıdığı büyük acıyı yürekten paylaşıyorum. Tüm ulusumuza ve şehitlerimizin ailelerine başsağlığı diliyorum. Bölücü terörün hak ettiği yanıtı alacağı inanç ve kararlılığı içerisinde, bir kez daha şiddetle kınıyorum.

Değerli milletvekilleri önerge verdiğimiz 3'üncü madde yerleşme ve seyahat özgürlüğüne ilişkin Anayasa'nın 23'üncü maddesinde değişiklik içermektedir. Bu maddede, aslında üç temel konu üzerinde şekillenen Anayasa değişiklik teklifi ve aslında tasarısının, kamuoyunda halkımız tarafından daha kolay hazmedilmesi için tavşan-havuç yöntemiyle tasarıya yerleştirilen bir maddedir. Aslında bu madde üzerinde tüm Meclis gruplarımızın, tüm milletvekillerimizin uzlaşısı söz konusudur ancak tüm milletvekillerimizin, tüm Meclisimizin üzerinde uzlaşısı söz konusu olan böyle bir maddeye dahi, temel hak ve özgürlüklere yönelik bu maddeye dahi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu gereken özeni göstermemiş, bu madde Anayasa Komisyonunda Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin yoğun çabaları sonucunda kısmen de olsa düzeltilerek Meclis Genel Kuruluna getirilebilmiştir.

Değerli milletvekilleri, ancak bu değişikliklerin, bu temel hak ve özgürlüklerin Anayasa metinlerinde soyut olarak yer alması, bu temel hak ve özgürlüklerin somut olarak kullanılması olanağını beraberinde getirmiyor. Özellikle gelir dağılımının alabildiğince bozulduğu bizim gibi ülkelerde bu temel hak ve özgürlükler maalesef toplumun çok sınırlı bir kesiminde oldukça geniş bir biçimde kullanılırken toplumun büyük bir kesimi bu temel hak ve özgürlüklerden gerektiği gibi yararlanamıyor. Burada büyük bir tezatlık oluşuyor.

Değerli milletvekilleri, daha geçtiğimiz aylarda kendisi, çocukları, damatları ve kardeşleri için değeri 1-1,5 milyon dolar olan Çamlıca Kısıklı'daki beş adet villaya yerleşen Sayın Başbakanın yerleşme özgürlüğünün, Birleşmiş Milletler raporuna göre 31 bini sokakta yaşayan, 500 bini yardıma muhtaç olan çocuklarımız için ne anlam ifade ettiğini sorgulamak gerekiyor. Görev yaptığı süre içerisinde 80'i aşkın ülkeye 250'nin üzerinde ziyaret gerçekleştiren ve ekonomik kriz döneminde 61 milyon dolar vererek 3'üncü uçağını alan Sayın Başbakanın ve yine geçtiğimiz günlerde çocukları, torunları ve 200'e yakın seçkin hanımefendi konuğuyla Brüksel'e gitme mutluluğunu yaşayan Sayın Emine Erdoğan'ın seyahat özgürlüğünün… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Evet, Sayın Başbakanın "Ananı da al git." dediği tarım emekçilerimizin anneleri, Tekel işçilerimizin cefakâr anneleri ve onların, tıpkı Emine Erdoğan gibi kıymetli torunları için ne anlam ifade ettiğini de burada tartışmak gerekiyor.

Evet, yine, değerli milletvekilleri, yarım ton kömüre, iki paket makarnaya muhtaç hâle getirilen geniş halk kitleleri için, her gün acaba bugün iş bulabilir miyim umuduyla evinden çıkan 7 milyon işsiz için, acaba bugün dükkânımı açık tutabilecek miyim kaygısı taşıyan esnaf ve sanatkârlarımız için, bu seyahat özgürlüğünün, bu yerleşim özgürlüğünün de kullanılıp kullanılamadığını, yararlanılıp yararlanılamadığını, bu Meclis kürsüsünde tartışmak, değerlendirmek gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak bu Anayasa Değişiklik Teklifi'nde, halkımızın temel sorunlarına yönelik çözüm önerileri ve anayasal güvenceler yoktur. Bu Anayasa değişiklik paketi, toplumsal bir reform paketi değildir. Bu Anayasa değişiklik paketi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu milletvekillerince ifade edildiği gibi, bir demokratikleşme, insan temel hak ve özgürlüklerini yaşama geçirme projesi de değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köktürk, ek süre veriyorum bir dakika, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Devamla) – Tam tersine, bu değişiklik teklifi, parlamenter demokrasilerin temel güvencesi olan kuvvetler ayrılığı ilkesini ortadan kaldırarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile Anayasa Mahkemesini Adalet ve Kalkınma Partisinin kuyruğuna takmaya yönelik, yargıyı yürütmenin egemenliğine sokmaya yönelik bir yasa teklifi, bir yasa tasarısıdır.

Yine bu değişiklik paketi, hangi şart ve koşullarda olursa olsun, hangi hedefler güdülürse güdülsün, hangi eylemler gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin, parti kapatmayı olanaksız hâle dönüştürerek laik, demokratik, çağdaş cumhuriyeti korumasız bırakma projesidir. Bu değişiklik tasarısı, küreselleşme ve globalleşme denilen emperyalizmin yeni biçiminin, son kale olan ulus devletimize yönelik sivil darbeyi, içerideki taşeronları vasıtasıyla nihai amacına, nihai sonucuna ulaştırma projesidir.

Ancak, değerli milletvekilleri, Meclisimize, ulus devletimize, insan hak ve özgürlüklerine…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köktürk, ek sürenizde doldu.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Devamla) – Bağlıyorum.

BAŞKAN – Sadece selamlama yapmanız için mikrofonu tekrar açıyorum. Lütfen Genel Kurulu selamlayınız.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Devamla) – Ancak, yüce Meclisimizin, anayasal denetim organımızın ve egemenliğin gerçek sahibi olan halkımızın bu projeye geçit vermeyeceği inancı içerisinde yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım üç önerge de aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım. İstemleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergelerin imza sahiplerini okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1'inci ek sıra sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 3 üncü maddesiyle değiştirilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 23 üncü maddesinin 5 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

"Vatandaşın seyahat hürriyeti ancak suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlandırılabilir."

Diğer önerge sahipleri:

Abdurrahman Arıcı

Antalya

Aşkın Asan

Ankara

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergelere?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Gönül, konuşacak mısınız, gerekçe mi?

AZİZE SİBEL GÖNÜL (Kocaeli) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Sayın Arıcı?

ABDURRAHMAN ARICI (Antalya) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Sayın Asan?

AŞKIN ASAN (Ankara) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Seyahat hürriyeti, yurt dışına çıkma hürriyeti de dâhil olmak üzere daha geniş kapsamlı olduğundan ifade tercih edilmiştir.

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

III.- Y O K L A M A

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Efendim? Affedersiniz.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Bir saattir ayakta.

BAŞKAN – Yoklama talebi mi var?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, özellikle uzun süre ayakta bekledim ki lütfedip bakarsınız… Yoklama istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Kılıçdaroğlu, kusura bakmayın.

Oylamadan önce yoklama talebi var. Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızı şimdi tespit ediyoruz:

Sayın Özyürek, Sayın Kaptan, Sayın Selvi, Sayın Keleş, Sayın Paçarız, Sayın Köktürk, Sayın Arıtman, Sayın Çöllü, Sayın Emek, Sayın Özdemir, Sayın Diren, Sayın Arifağaoğlu, Sayın Meral, Sayın Serter, Sayın Tamaylıgil, Sayın Baytok, Sayın Koçal, Sayın Hacaloğlu, Sayın Oksal, Sayın Dibek.

İsimlerini okuduğumuz arkadaşlarımız sisteme girmiyorlar.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum efendim.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 3'üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Biraz sonra maddenin gizli oylamasını gerçekleştireceğiz ancak birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.56

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.03

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Yusuf COŞKUN (Bingöl)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Teklifin 3'üncü maddesinin gizli oylamasında kalmıştık.

Şimdi teklifin gizli oylamasına Adana ilinden başlayacağız ama değerli milletvekili arkadaşlarım, daha önceki hatırlatmalarımı tekrar ediyorum.

Bildiğiniz gibi, size verilen pullardan beyaz olanı "kabul", kırmızı olanı "ret", yeşil olanı "çekimser" oyu ifade etmektedir.

İsmi okunmayan milletvekili arkadaşımız lütfen sıraya girmesin. Daha önceki iki oylamada olduğu gibi intizam içerisinde oylamamızı gerçekleştireceğimizi düşünüyorum ve Adana ilinden gizli oylamaya başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanmayan arkadaşımız kaldı mı? Yok.

Oy kullanma işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutuları kaldırılsın.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7.11.1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

"Oy Sayısı : 407
Kabul : 335
Ret : 71
Çekimser : -
Boş : 1
Geçersiz : -

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Harun Tüfekci	Fatih Metin
Konya	Bolu"

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.53

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.37

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Yusuf COŞKUN (Bingöl)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Önceki oturumda teklifin 3'üncü maddesi kabul edilmişti.

Şimdi teklifin 4'üncü maddesini okutuyorum.

Buyurun.

MADDE 4- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 41 inci maddesinin kenar başlığı "I. Ailenin korunması ve çocuk hakları" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 4'üncü madde üzerinde elli önerge verilmiştir. Kura sonucu belirlenen yedi önergeyi okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 4 üncü maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41 inci maddesine eklenen 2 nci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İsmail Bilen

Manisa

"Devlet her türlü istismara, suça sürüklenmeye ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler alır."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 4 üncü maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41 inci maddesine eklenen 2 nci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Kerem Altun

Van

"Devlet her türlü istismara, suça sürüklenmeye ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler alır."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 4 üncü maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41 inci maddesine eklenen 2 nci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Veysi Kaynak

Kahramanmaraş

"Devlet her türlü istismara, suça sürüklenmeye ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler alır."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1'inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 4 üncü maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41 inci maddesine eklenen 2 nci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

"Devlet her türlü istismara, suça sürüklenmeye ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler alır."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 4. maddesine aşağıdaki şekilde bir fıkra eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Canan Arıtman	Birgen Keleş	Bihlun Tamaylıgil
İzmir	İstanbul	İstanbul
F. Nur Serter	Akif Ekici	Ali Koçal
İstanbul	Gaziantep	Zonguldak

"Çocuklar her halde Çocuk Mahkemelerinde yargılanır ve hüküm giymeleri halinde cezalarını çocuklara özel, koruma ve rehabilitasyon amaçlı kurumlarda çekerler."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 4 ncü maddesinin aşağıda ki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özdal Üçer	Bengi Yıldız	Hasip Kaplan
Van	Batman	Şırnak

M. Nezir Karabaş

Bitlis

Madde : 4

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 41 inci maddesinin kenar başlığı "I. Ailenin korunması ve çocuk hakları" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. "Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır. Çocuk hakları sözleşmeleri ve evrensel hukuk kuralları uyarınca ana dile çekince konulamaz."

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin, 4. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Behiç Çelik	S. Nevzat Korkmaz	Şenol Bal
Mersin	Isparta	İzmir

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI SELMA ALİYE KAVAF (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Şenol Bal önerge üzerinde konuşacaklar, süreleri beş dakikadır.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

ŞENOL BAL (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişiklik paketi üzerinde, ikinci tur oylamada, 4'üncü madde üzerinde vermiş olduğumuz değişiklik önergesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, evet, biz hiç bıkmadan ve usanmadan, bu Anayasa değişiklik paketi teklifiyle ilgili görüşlerimizi sizlerle paylaşmaya çalışıyoruz. Ben umudumu yitirmedim hâlen. Hâlen bu ülkede, bu Türkiye Büyük Millet Meclisi, gazi Mecliste, Türkiye'de huzur isteyen ve milletin bölünmez bütünlüğüne inanan, yürütmenin yasama üzerindeki baskısından rahatsız olan sayın milletvekilleri bulunduğuna inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, yasama, yürütme ve yargı erkleri arasında çatışma ve müdahale yaratacak bir anayasa teklifine "Hayır." demeliyiz. Demokratik parlamenter rejimin özüne aykırı olan bu Anayasa değişiklik paketine "Hayır." demeliyiz. Yine, yasama, yürütme ve yargı arasında denge ve denetimin bozulmasına sebep olacak bu teklife "Hayır." demeliyiz. Yine, PKK açılımına anayasal hukuki alt zemin hazırlayan bu teklife, sayın milletvekilleri, "Hayır." demeliyiz. Yandaş yargı kurumu oluşturulmasına, sayın milletvekilleri, "Hayır." demeliyiz.

MEHMET SAĞLAM (Kahramanmaraş) – Ne alakası var ya?

ŞENOL BAL (Devamla) – Sayın milletvekilleri, evet, gelin, bu Anayasa değişiklik teklifini milleti cepheleştirmede, kutuplaştırmada kullanmayalım. Çünkü bu teklifin millete bir hayrı yok değerli milletvekilleri. Bu teklifle muhtelif kesimleri hoşnut edecek bazı maddeler konulmuş olsa da zarfa baktırıp mazrufu gözden kaçırmaya çalışılıyor bu teklifle. Yani bu teklifle sayın milletvekilleri, elmalar, armutlar bir araya getiriliyor, "Bunun adı ayvadır." deniliyor ve millete yedirilmeye çalışılıyor.

Değerli milletvekilleri, bu milletin ve milletin temsilcisi olan bizlerin bu enerjiyi ve çabayı bu milleti teslim almaya yönelik konularla lütfen heba etmeyelim. Demokratik parlamenter rejimin özünü bozacak bu teklife kesinlikle "Hayır." diyelim.

Bakınız değerli milletvekilleri, siyasi partilerin kapatılmasıyla ilgili, HSYK'yla ilgili, Anayasa Mahkemesinin yapısına ve üye seçimine ilişkin maddeler incelendiğinde nasıl ince ince hesap yapıldığını görmemek mümkün değil değerli milletvekilleri. Evet, anayasalar -daha önceki konuşmamda da ifade ettim- çerçeveyi çizerler, kanunlar da detayları ortaya koyar ama Anayasa'da, bu getirilen teklifte, öyle maddeler var ki Yüksek Seçim Kurulu bildirgesi gibi oluşturulmuş maddelerle karşı karşıyayız. Evet, bu maddelerin arasına serpiştirilen, dağıtılan ve çok üzücüdür ki ikincil duruma

düşürülen çocuk hakları, insan hakları, işte kadın haklarıyla ilgili maddeleri burada konuşmak gerçekten abesle iştigaldir. Şimdi, insan hakları, çocuk haklarıyla ilgili maddeleri referanduma sunduğunuzda eğer millet "Hayır." derse bunları uygulamayacak mıyız sayın milletvekilleri? İnsan temel hak ve hürriyetleri uluslararası standartlarda artık her ülkenin Anayasa'ya koyma ihtiyacı duymadan uyguladığı bir konu değil mi? Bugün burada Çocuk Koruma Kanunu'nda eksiklikler varsa onu tartışmalıydık. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne taraf olan bir ülke, Çocuk Koruma Kanunu'nu yapmış bir ülke, bugüne kadar çocuklarımıza eşit fırsatlar sağlayabilmiş midir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal, ek süre veriyorum bir dakika, lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

ŞENOL BAL (Devamla) – Devletin koruması altında olan çocuklarımızı koruyabildik mi sayın milletvekilleri? Son günlerde işte Siirt olaylarında, Manisa olaylarında… Bunlar basına yansıyanlar. Bu aksaklıkları ve toplumsal problemleri niçin konuşmuyoruz değerli milletvekilleri?

Evet, yani, bu yapılanlar, yapılamayanlar çocuklarımız için, Anayasa'mızda olmadığı için midir yoksa yönetim zafiyeti ve zihniyetin tezahürü müdür? Bunları bir değerlendirmek gerekir.

Değerli milletvekilleri, 21'inci yüzyılda her kesimin benimseyeceği bir anayasaya kavuşabilmenin yolu, bugün Meclise bir dayatmayla getirilen bu Anayasa değişiklik paketi olamaz. Gelin, hep birlikte dayatmacı olmayan, dikte ettirilmeyen bir anayasa için lütfen oylarınızı ret olarak kullanın ve bir araya gelip bir anayasa komisyonu oluşturarak, uzlaşma komisyonu oluşturarak millet için anayasa yapalım değerli milletvekilleri.

Saygılarımla. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin aşağıda ki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız (Batman) ve arkadaşları

Madde : 4

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 41 inci maddesinin kenar başlığı "I. Ailenin korunması ve çocuk hakları" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. "Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır. Çocuk hakları sözleşmeleri ve evrensel hukuk kuralları uyarınca ana dile çekince konulamaz."

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI SELMA ALİYE KAVAF (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Üçer, buyurun. (BDP sıralarından alkışlar)

Sayın Üçer, süreniz beş dakika efendim.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlar; önergemiz lehine konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öyle bir anayasa olmalı ki bir Mecliste, çocukların bütün haklarını temel insan hakları kapsamında güvence altına alan ve vicdanen herkesi rahatlatan bir anayasa. Sadece bir kıyısından, köşesinden yakalayıp da cüzi bir çözümleyici yaklaşımla Anayasa'ya çocuk haklarını serpiştirmek, anayasa etiği açısından uygun değildir. Ülkemizde çocuklar, devlet koruması altında bulunan çocuklar istismar edilmekte, şiddete maruz kalmakta; aile yükümlülüğünde bulunan çocuklar istismar edilmekte, suça itilmekte; mevcut ekonomik koşullar içerisinde ailelerin çaresiz olarak çocuklarını sahiplenemediği bir ortamda çocuklar madde bağımlılığına, suça itilmekte, eğitim hakkından yoksun bırakılmakta -açlıktan ölen çocuklar var bu ülkemizde- açlıktan ölmeye mahkûm edilmekte. Bütün çocukların yaşamış oldukları sorunları düşündüğümüzde, herkesin kendi çocukluğunu gözden geçirmesi, çocukken hangi hülyalarla, hangi duygu, düşüncelerle büyüdüğünü tahayyül etmesi gerekmektedir. Bizim kendi dilimizde yetişkinlerin dillerine "...(x) olmuş bir ağıt niteliğinde, hatta geçmişe öykünen, her zaman çocukluk özlemini dile getiren "...(x) gibi bir duyguyu şu an ne kadar tercüme ederim bilmiyorum ama her çocuğun kendi ailesiyle birlikte, anne-baba şefkatinde, eğitim hakkının, sağlık hakkının, beslenme hakkının, barınma hakkının, çocuk onuru, oynama hakkının güvence altına alındığı medeni bir ülkeyi yaratmak amacıyla eğer bir anayasa maddesi oluşturulacaksa buna biz koşulsuz "Evet." deriz, fakat sadece çocukların cezaevlerinde yargılanmasını düzenlemeye dönük bir hedefi olan anayasa çalışmasıysa buna biz "Hayır." deriz.

Cezaevinde şu an hukuksuzluğa maruz kalan yüzlerce çocuk tutuklunun, binlerce çocuk tutuklunun hangi duyguları yaşadığını bu Hükûmet bize açıklayabilir mi? YİBO'larda istismara uğrayan ve suça itilen çocukların duygularının çözümsüz kalmasının ya da duygularının, özlemlerinin giderilmemiş olmasının sorumluluğunu üstlenen Hükûmet bu konuda bu Meclisi tatmin edecek bir açıklamada bulunabilir mi? Çocuklar söz konusu olunca, yine bu Mecliste 82 Anayasası'nı oylayanlar, onaylayanlar, çocukken asılan Erdal Eren'in duygularının nesillere aktarılışı boyutunda hangi çocukların, neler hissettiğini açıklayabilir mi? Erdal Eren bir çocuktu ve idam edildi. Cumhuriyet tarihinde idam edilen tek çocuk da Erdal Eren değildi ama son olması için, Erdal Eren ve Erdal Eren ruhunu taşıyanların özgür ve mutlu bir yaşam sürdürebilmesi için, çocuksu özlemlerin, çocuksu hayallerin bu ülkede gerçekleşebilmesi için, Ceylan Önkolların ölmemesi, Uğur Kaymazların ölmemesi, zindanların çocuklarla dolmaması, YİBO'larda yüz binlerce çocuğun anne-baba hasretiyle eğitim dayatmasına tabi kalmaması için eğer bir çözüm yaklaşımı varsa, bunu elbette açık yüreklilikle destekleriz ama böyle bir ne samimiyeti görmekteyiz ne de çocuk haklarına dönük bir olumlu adımı görmekteyiz. Sadece kendini siyasal anlamda tatmin etmeye dönük, bir parti anayasası oluşturmaya dönük bir çabaya bizim vicdanen rahat bir şekilde "Evet." dememizi beklemek vicdansızlık olur. Bu konuda, lütfen, sayın milletvekilleri, hepinizi samimiyete davet etmekteyiz. Eğer bir anayasa oluşturulacaksa Anayasa'nın 42'nci maddesinde…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Üçer, ek süre veriyorum bir dakika, lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

ÖZDAL ÜÇER (Devamla) –…ana dilde eğitim hakkını engelleyen, antidemokratik 82 Anayasası'nı ortadan kaldıracak adımlar atalım, eğer bir anayasa oluşturulacaksa, çocukların infazını engelleyecek bir anayasaya ortak imzayı atalım, eğer bir anayasa oluşturulacaksa zindanlarda çocukların devlet baskısıyla ezilmesini engelleyecek bir anayasaya ortak imzayı atalım ama bu ortaklığı göremiyor, bu ortaklığı hissedemiyorsak, her sabah kalkıp, çocuklarımızı okullarda askerî nizamiye usulü sıraya dizip tek tipçi bir zihniyetle biz, varlığını Türk varlığına armağan edecek bir zihniyeti devam ettirecek bir Hükûmetin programına imza atacaksak "Hayır."

O zaman, şunu birlikte hareket eden…

AHMET KOCA (Afyonkarahisar) – Saçmalıyor!

(x) Bu bölümlerde, Hatip tarafından Türkçe olmayan bir dille birtakım kelimeler ifade edildi.

ÖZDAL ÜÇER (Devamla) – Bu bir gerçekliktir. Her sabah bu ülkede yedi yaşından on dört yaşına çocukların varlığı Türk varlığına armağan ediliyor. Oysa, dünya çocukları armağanı hak eder. Biz çocuklarımıza armağanlar sunalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Üçer, ek süreniz de doldu efendim.

Teşekkür ederiz.

ÖZDAL ÜÇER (Devamla) – Varlığımız çocuklarımıza armağan olsun.

Saygıyla hepinizi selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından "Taş atıyorlar." sesi, gürültüler)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum…

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Siz çocukların ellerine taş verenleri çok iyi bilmektesiniz.

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Çocukların… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Üçer, lütfen oturun yerinize.

Diğer önergeyi okutuyorum…

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Çocukların ölümlerine ferman getirenler, bir gün bu fermanda boğulacaklarını bilmeliler. Çocukların ölümüne… (AK PARTİ sıralarından "Otur yerine!" sesleri)

BAŞKAN – Sayın Üçer, lütfen oturun yerinize.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Ben ne yapacağımı senden emir alacak değilim. Ne yapacağımı senden emir alacak değilim.

BAŞKAN – Lütfen… Arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Siz hep baskı, hep dayatma güdüyorsunuz. Taş atan çocukları panzerlerle ezen anlayışı protesto etmelisiniz siz.

BAŞKAN – Sayın Üçer, lütfen oturun yerinize.

ÖZDAL ÜÇER (Van) – Gaz mermisiyle, bombayla öldürülen Zeynep Önkol'un vicdanınızı sızlatmasını beklemek ayıp değildir. Her konuda şey yapmayın. (AK PARTİ sıralarından "Otur yerine!" sesleri) Sizden mi öğreneceğiz oturup oturmayacağımızı? Haddinizi bilin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP KORAL (İstanbul) – Elbette öğreneceksin!

BAŞKAN – Sayın Üçer, böyle bir usulümüz yok, lütfen yerinize oturun, lütfen…

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 4. maddesine aşağıdaki şekilde bir fıkra eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Canan Arıtman (İzmir) ve arkadaşları

"Çocuklar her halde Çocuk Mahkemelerinde yargılanır ve hüküm giymeleri halinde cezalarını çocuklara özel, koruma ve rehabilitasyon amaçlı kurumlarda çekerler."

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI SELMA ALİYE KAVAF (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Arıtman, siz konuşacaksınız herhâlde, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar) Süreniz beş dakikadır efendim.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuk suçluluğu, çocuğun ve toplumun geleceğini ilgilendirir. Bu nedenle de önemli olan, suç işleyen çocuğu cezalandırmak değil, onu topluma kazandırmaktır. Önergemizin amacı bu olup, ayrıca taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerin de gereğidir. Onun için Sayın Bakanın, Sayın Komisyonun bu önergeye katılmamalarını da esefle karşılıyorum.

Bakın, ülkemizin her köşesinden taciz ve tecavüze uğramış, hakları korunmamış çocuklarımızın yürek yakan feryatları yükseliyor. Şimdi de siz onları koruyabilecek hukuk devletini yok etmekle meşgulsünüz. Çocuklarımızın geleceğini dipsiz karanlık kuyulara atıyorsunuz. Zaten, çocukları korumak gibi bir amacınız da yok. Umurunuzda bile değil çocuklar. Amacınız çocukları bir araç olarak kullanıp, milleti çocuklarla kandırıp AKP diktası kurmak, çocukları yem yapıp milleti avlamak derdindesiniz. Millete böyle tuzak kuruyorsunuz, çocukların arkasına AKP darbesini saklıyorsunuz. Amacınız Habur hukukunu, daha doğrusu hukuksuzluğunu ülke geneline yaymak.

Hukukun yok edildiği, demokrasinin katledildiği bu Anayasa değişikliği paketiyle cumhuriyet rejiminin, hukuk devletinin temellerine bomba konmuş olacak. Bu tasarı hukuksal ve siyasal kavramların içini boşaltıp bireyleri, devleti darmadağın edecek, kaosa neden olacak. Bu tür politik yargı, tarihte Nazi Almanyası'nda, Mussolini İtalyası'nda yaşandı ve felakete neden oldu. Akıl, sağduyu ve vicdan bu tasarıyı reddetmeyi emreder.

Değerli AKP milletvekilleri, sizlere sesleniyorum, sizlerin aklına, vicdanınıza, sağduyunuza sesleniyorum: Gelin, yetkinizi, oylarınızı kötüye kullanmayın, siyasi tarihe ayıplı olarak geçmeyin.

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Siz kendi oyunuzu kullanın.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Bakınız, bu tasarı AKP'nin tek başına, oy gücüyle çıkardığı bir sivil dikta anayasası olarak tarihe geçecek ve daima en ağır biçimde yerilecektir. Demokratik hukuk devletinin temelini oluşturan kuvvetler ayrılığı ilkesine ve Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesine aykırı olan bu tasarıyla hukukun üstünlüğü, hukukun güvenirliği yok edilmiş oluyor. İnsanımıza, ülkemize yazık olacak. Gelin, vicdanlarınızı tutsak etmeyin; yargı erkini, yasama erkinin tutsağı yapacak maddeleri kabul etmeyin. Gelin, vicdanlarda sonsuza değin mahkûm edilmeyin. Milletin vekili olduğunuzu göstermenin şimdi tam yeri ve zamanıdır.

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Aynen öyle.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Gelin, 1 Mart Tezkeresi'nde başardığımız gibi çok şerefli bir kararı tekrar bu Anayasa değişikliğinde alalım.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Biz oy kullanarak yapıyoruz.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Bu gazi Meclisi kuran atalarımızın ruhları taciz olmasın. Onların zorluklar ve yokluklar içerisinde kurduğu bu cumhuriyet, bu hukuk devleti, sadece bizlere kalan bir miras değil, aynı zamanda çocuklarımızın da emanetidir. Bu kutsal emanete hıyanet etmeyin; aksi hâlde, çocuklarımıza, torunlarımıza, gelecek nesillerimize bunun hesabını veremezsiniz, onların yüzlerine bakamazsınız.

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Kararı millet verecek.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Bakın, değerli milletvekilleri, tüm mevkiler, tüm makamlar gelip geçicidir. Herkes önünde sonunda evine, memleketine ve millete dönecektir. Önemli olan, yaşamımızın geri kalan kısmında ailemizin, dostlarımızın ve milletimizin yüzüne alnı ak, başı dik bakabilmektir. Kaç dönem milletvekili olduğunuz da önemli değildir. Vatanını, milletini gözetmiş, onun hakkını, hukukunu korumuş, yüceltmiş bir milletvekili olup olmadığınız önemlidir. Milletvekili olurken ettiğiniz, burada ettiğiniz o yemine sadık kalmış olmak çocuklarınıza bırakabileceğiniz en değerli mirastır. Sakın, gaflet, dalalet ve asla hıyanet içerisinde olmayın.

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Kararı millet verecek, millet.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Hukukun gücünü yok edip güçlünün hukukunun egemen olmasına izin vermeyin. Habur yargısını Türkiye'de genelleştirmeyin.

Bakın, Hitler'in sonu ne oldu? İntihar etti. Hem yandaşlarını hem milletini ve dünyada milyonlarca insanı mahvetti. Dünya var oldukça insanlık onu lanetle anacaktır. Bu arada, akıl ve ruh sağlığı yerinde olan hiçbir siyasetçi tarih boyunca lanetle anılmayı istemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arıtman, süreniz doldu. Size de ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu arada, savaş meydanlarında ülkesini düşman işgalinden kurtarmış, çok partili rejime geçerek bu ülkeye demokrasiyi getirmiş ülkemizin ikinci Cumhurbaşkanını, ikinci Genel Başkanımız Sayın İsmet İnönü'yü, onu çok haksız bir şekilde Hitler'e benzetmek hiç kimsenin haddi değildir. Eğer günümüzün Hitlerini arayanlar varsa aynaya bakmaları yeterlidir. (CHP sıralarından alkışlar)

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Bak aynaya.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakın, bugün, bu ülkenin dört bir köşesinde şehit cenazeleri kalktı. Bu milletin yüreğine ateş düştü. Ben, demin, kuliste, arada, çok değerli milletvekillerini gözyaşları içerisinde gördüm o şehit cenazelerini seyrederken ama bir tane AKP'li yoktu içerisinde. Onlara bakan bile, o haberleri izleyen bile yoktu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arıtman…

CANAN ARITMAN (Devamla) – Siz şehit cenazelerine bile katılamıyorsunuz, o haberleri bile izleyemiyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Arıtman, ek süreniz de doldu, lütfen Genel Kurulu selamlayınız.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Milletin derdi işsizlik, yoksulluk, terör.

BAŞKAN – Sayın Arıtman…

CANAN ARITMAN (Devamla) – Biz bugün burada ne konuşuyoruz? Ne konuşuyoruz burada? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Arıtman.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Bugün sizi Yüce Divandan kurtaracak Anayasa değişikliğini konuşuyoruz.

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Arıtman, teşekkür ederiz.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Yazıktır, ayıptır, günahtır!

Bu kürsüde, burada, milletin derdine derman olmamız lazım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Arıtman, teşekkür ederiz.

CANAN ARITMAN (Devamla) – Onun işsizliğini, onun yoksulluğunu, terörünü… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Arıtman, teşekkür ederiz. Lütfen…

CANAN ARITMAN (Devamla) – Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

III.- YOKLAMA

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Oylamaya geçmeden önce bir yoklama talebi olmuştur.

Şimdi, yoklama talebinde bulunanların isimlerini okuyorum: Sayın Şandır, Sayın Vural, Sayın Çalış, Sayın Çakır, Sayın Bal, Sayın Aksoy, Sayın Sipahi, Sayın Özdemir, Sayın Çelik, Sayın Akkuş, Sayın Asil, Sayın Serdaroğlu, Sayın Yunusoğlu, Sayın Akçay, Sayın Taner, Sayın Yalçın, Sayın Nalcı, Sayın Uslu, Sayın Yıldız, Sayın Enöz, Sayın Ural.

Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

İsimleri geçen arkadaşlarımız sisteme girmeyecekler. Bir kez daha hatırlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum ve başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım dört önerge de aynı mahiyettedir. O nedenle, birlikte işleme alacağım ve istemde bulunmaları hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergelerin imza sahiplerini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1'inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 4 üncü maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41 inci maddesine eklenen 2 nci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

"Devlet her türlü istismara, suça sürüklenmeye ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler alır."

Diğer önergelerin imza sahipleri:

Veysi Kaynak
Kahramanmaraş

Kerem Altun
Van

İsmail Bilen
Manisa

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI SELMA ALİYE KAVAF (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Gönül, konuşacak mısınız, gerekçe mi?

AZİZE SİBEL GÖNÜL (Kocaeli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Sayın Kaynak?

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Gerekçe…

BAŞKAN – Sayın Altun?

KEREM ALTUN (Van) – Gerekçe…

BAŞKAN – Sayın Bilen?

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyun lütfen.

Gerekçe:

Çocukların korunması, bakım ve gözetimi hususlarında devletin koruyucu tedbirler alması ve özellikle küçük yaşta suça karışmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 4’üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddenin oylaması gizli oylama şeklinde yapılacaktır.

Bildiğiniz üzere, size verilen pullardan beyaz olanı “kabul”, kırmızı olanı “ret”, yeşil olanı “çekimser” oyu ifade etmektedir.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, ismi okunmayan milletvekili arkadaşımız lütfen sıraya girmesin.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan başka arkadaşımız var mı? Yok.

Sayın milletvekilleri, oy kullanma işlemi tamamlanmıştır.

Lütfen oy kutularını kaldıralım.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7.11.1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

"Oy Sayısı : 408

Kabul : 338

Ret : 69

Çekimser : -

Boş : 1

Geçersiz : -

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Harun Tüfekci	Yusuf Coşkun
Konya	Bingöl"

Teklifin 4'üncü maddesi kabul edilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, 5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde elli beş önerge vardır. Kura sonucu belirlenen yedi önergeyi okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 5 inci maddesinde geçen "dördüncü fıkrası" ibaresinden sonra gelmek üzere "1.9.2010 tarihinden itibaren" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Dilek Yüksel

Tokat

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 5. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ergün Aydoğan	Fatma Nur Serter	Oğuz Oyan
Balıkesir	İstanbul	İzmir

Madde 5.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 51'inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve 5'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 5. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 5.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51. maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve 5. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.”

Şevket Köse — Adıyaman
Ali Koçal — Zonguldak

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497’ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 5 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ufuk Uras — İstanbul
Bengi Yıldız — Batman
Hasip Kaplan — Şırnak
Özdal Üçer — Van

Madde 5.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ILO Sözleşmesi hükümleri esas alınır, kadınlar ve erkekler üye oldukları sendika ve üst kuruluşların yönetim organlarında kendi sayılarının en az üçte bir oranında temsil edilir.”

BAŞKAN – Şimdi okutacağım en aykırı üç önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin 5. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal — Konya
Oktay Vural — İzmir
Mehmet Şandır — Mersin
S. Nevzat Korkmaz — Isparta
Behiç Çelik — Mersin
İsmet Büyükataman — Bursa
Mehmet Ekici — Yozgat
Ali Uzunırmak — Aydın

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 5. Maddesi’nin madde metninden çıkarılmasını arz ederim.

Ali Uzunırmak — Aydın
Reşat Doğru — Tokat

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 5. Maddesi’nin madde metninden çıkarılmasını arz ederim.

Mehmet Ekici — Yozgat
Mehmet Şandır — Mersin

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, şimdi, bu önerge işlemlerinde yanlış yapıyorsunuz, önergelerin hepsini okumak zorundasınız. İşleme alma konusu ayrı bir olay, önergeleri okumak ayrı bir olay. 63'üncü maddeye göre tutumunuz hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – Yani, 55 tane önergeyi burada okuyacağız öyle mi? Onu mu söylüyorsunuz Sayın Genç?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bakın, bir madde üzerinde 50 tane önerge verilmişse onları okutacaksınız.

Niye gülüyorsun ya, aklın eriyor mu senin buna?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Ya, buna gülünür!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Senin aklın erer mi buna? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Bu lafa gülünür!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Milletvekili çoban mıdır?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Sen ne anlarsın bu işlerden?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen kimsin, hadi be! Hadi gel sen! Gel sen buraya! Bir de Anayasa Komisyonu Başkanısın! Sen gel buraya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Buna gülünür, deliye pösteki… Sen gel buraya! Otur yerine!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen gel buraya!

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, bu şekilde konuşamaz, müsaade etmeyin!

BAŞKAN – Sayın Genç, yerinize oturur musunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya, şimdi bak Sayın Başkan, milletvekilleri önerge vermişse onları okutacaksınız…

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Anlamazsın ki sen!

KAMER GENÇ (Tunceli) – …ama işleme koyup koymamak ayrı bir olay. Bütün önergeleri okutmak zorundasınız.

BAŞKAN – Bakın, İç Tüzük'te her madde için kaç tane önergenin işleme alınacağı bellidir. Şu ana kadar…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, o bütün önergeler okunur, işleme ancak 7 önerge alınır… 11 önerge koymanız lazım. O 87'nci maddeye göre… Ayrıca, bak, Anayasa…

BAŞKAN – Bu görüşünüz hiçbir zaman doğru değildir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir dakika efendim, bir şey söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir de Anayasa'da diyor ki, "Kanunların görüşme usulüne tabidir." ama ikinci görüşmede de 7 önergenin işleme konulacağına ilişkin İç Tüzük'te bir hüküm var mı? Var mı, bir söyle bakalım?

BAŞKAN – Tabii var, tabii var.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Çünkü, siz Anayasa müzakeresini kendi kafanıza göre yönlendiriyorsunuz. Anayasa müzakeresi… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Genç, sözlerinizin hiçbiri…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim?

BAŞKAN – Açıklamanızın hiçbiri İç Tüzük çerçevesi içerisinde bir anlam ifade etmemektedir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen daha dün geldin buraya, sen İç Tüzük'ün nesini bilirsin ya? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FARUK KOCA (Ankara) – Ne biçim konuşuyorsun ya!

BAŞKAN – Lütfen, yerinize oturun! Sayın Genç, Meclis Başkanıyla böyle konuşamazsınız! "Siz İç Tüzük'ü ne bilirsiniz, daha dün geldiniz." denir mi Meclis Başkanına? Ben dört dönemdir buradayım, Sayın Genç, oturun yerinize!

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Milletin Meclisinin Başkanına böyle hakaret edemezsin! Haddini bil, otur yerine! Edebini takın! Ayıp!

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, böyle bir şey olamaz! İdare Amirlerini göreve çağırın.

BAŞKAN – Sayın Genç lütfen oturun yerinize. Sayın Genç…

İdare Amirleri, lütfen göreve davet ediyorum. Sayın Genç, lütfen oturun yerinize! Bakın, şu andaki davranışlarınız normal davranışlar değil Genç, ilk defa…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Çok normal, sizin davranışlarınız anormal!(x) (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – …sizi böyle normal olmayan davranışlar içerisinde görüyorum. Yoksa, hiç yakışmaz bu! Bakın, Anayasa Komisyonu Başkanına hakaret ediyorsunuz, kavga ediyorsunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yanlış yapıyorsunuz…

BAŞKAN – Hayır, yanlış yapmıyorum, gayet doğrudur…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bakın, bütün önergeleri ortadan kaldırıyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır efendim, öyle bir usul… Lütfen oturun yerinize.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ancak işleme yedi önerge alabilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen oturun yerinize.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bakın, 87'nci maddeyi okursanız… Yanlış yapıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, 87'nci maddeyi filan okuduk, bunun tartışmasını daha önce yaptık, birinci tur oylamalar yapılırken bunun tartışmasını yaptık. Uygulamamızda herhangi bir…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bakın, burada diyor ki: "Komisyonun çoğunluğunun katılmadığı önergeler işleme alınmaz." Okunur, işleme alınmaz. O konuda bir usul tartışması istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Hayır efendim, olur mu öyle şey? Yani böyle her aklına esen Başkan hakkında "Usul tartışması istiyorum." diyebilir mi? Bunun makul bir nedeni olacak, İç Tüzük'te yazılı olan sebeplerden biri olacak.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Makul bir nedeni...

BAŞKAN – Lütfen efendim, oturur musunuz yerinize.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, ben size diyorum ki önergelerin hepsini okumak zorundasınız ama işleme yedisini alabilirsiniz. Çok açık bir şey.

BAŞKAN – Bakın Sayın Genç, İç Tüzük diyor ki: "Her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklıdır."

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 03/05/2010 tarihli 100'üncü Birleşim Tutanak Dergisi'nin 28'inci sayfasında yer almıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama o birinci müzakerede, ikinci müzakerede o usul uygulanacak diye bir şey yok.

BAŞKAN – Verme hakkı, hakkı… Siz, bunların tamamının okunacağını söylüyorsunuz. İç Tüzük'e asla uygun değil. Lütfen oturun yerinize. Lütfen… Lütfen…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, Sayın Başkan, bakın, yanlış yapıyorsunuz, bu konuda bir usul tartışması açın.

BAŞKAN – Sayın Genç, siz burada iki dönem Meclis başkan vekilliği yaptınız.

KAMER GENÇ (Tunceli) – İki dönem değil, yedi sene o kürsüde oturdum.

BAŞKAN – Hep bunu böyle uyguladınız. Şimdi çıkarır önünüze koyarım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Anayasa müzakerelerinde öyle değil.

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Sus da dinle!

BAŞKAN – Uygulamanızı önünüze koyarım, mahcup olursunuz. Lütfen yerinize oturun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir ara verelim…

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen yerinize oturun. Lütfen… Lütfen…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, yanlış yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Lütfen…

Komisyona sormuştuk değil mi efendim?

Efendim, birlikte işleme aldığım önergelere katılıyor musunuz?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz.

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz de katılmıyorsunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yanlış yapıyorsunuz.

MUHYETTİN AKSAK (Erzurum) – Kamer Genç, başkasının maşası olma, otur yerine.

BAŞKAN – Sayın Ekici, konuşacak mısınız efendim?

MEHMET EKİCİ (Yozgat) – Evet efendim.

BAŞKAN – Sayın Ekici, buyurun.

Sayın Genç, lütfen…

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Otur yerine!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen kimsin?

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Ben idare amiriyim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen yerine git ya, ben yerime gitmesini bilirim.

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen yerinize oturur musunuz.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, böyle bir usul olabilir mi ya!

KAMER GENÇ (Tunceli) – İdare amiri olarak sana bir şey diyen oldu mu? İdare amiriysen sen ne karışıyorsun? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – İdare amiriyim ben…

BAŞKAN – Sayın Genç, yerinize oturur musunuz efendim.

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Yerine geç!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen yerine geç ya!

BAŞKAN – Sayın Genç, yerinize oturun lütfen.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Sayın Genç, Parlamentomuzun en tecrübeli, geçmişte bu kürsüyü iki dönem kullanmış olan bir arkadaşımıza bu tavrınız hiç yakışmıyor, hiç yakışmıyor. Gerçekten yakışmıyor size. Size hiç yakışmıyor, gerçekten yadırgıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – İdare amirinin milletvekilini kontrol ettiği nerede var?

BAŞKAN – Lütfen yerinize oturun.

BAŞKAN – Lütfen yerinize oturun, lütfen… Lütfen…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben bir fikir beyan ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Ekici, buyurun lütfen.

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Ben İdare Amiriyim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, sana ne! Sen bana karışamazsın ya!

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Olur mu, İdare Amiriyim ben, sen kimsin!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sana ne!

BAŞKAN – Sayın Ekici, konuşmayacak mısınız?

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, İç Tüzük'ü uygulayın, atın dışarı.

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Hadi geç yerine!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, sen bana karışamazsın.

BAŞKAN – Sayın Kutlu… Sayın Kutlu… Tamam.

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Sen bana ne karışıyorsun? Ben İdare Amiriyim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben de milletvekiliyim.

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Milletvekiliysen yerine geç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen bana ne karışıyorsun?

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Geç yerine.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben yerime gitmesini bilirim.

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Tamam, kal burada o zaman.

BAŞKAN – Sayın Genç, yerinize oturur musunuz lütfen. Tamam, lütfen…

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sana ne! Sen bana karışamazsın ya! Bir daha burnundan büyük işlere karışma!

BAŞKAN – Sayın Genç, yerinize oturur musunuz lütfen, tamam.

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Burnumun ne kadar büyük olduğunu göstereceğim sana!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tehdit mi ediyorsun?

FEHMİ HÜSREV KUTLU (Adıyaman) – Tehdit etmiyorum.

BAŞKAN – Hüsrev Bey… Sayın Kutlu… Siz de oradan ayrılın.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani bu keyfî yönetimi protesto ediyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Peki efendim, tamam, teşekkür ederiz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu kadar da militanca bu Meclisi yönetme.

BAŞKAN – Sayın Genç, teşekkür ederiz. Tamam, buyurun, oturun yerinize.

Sayın Ekici, buyurun lütfen. Kusura bakmayın, geciktirdik sizi. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

MEHMET EKİCİ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, Tunceli, Hakkâri ve Diyarbakır'da şehit olan 6 askerimize Cenabı Allah'tan rahmet dileyerek sözlerime başlamak istiyorum. Onlar, şehit olmak yoluyla, analarının ve babalarının evladı olmaktan çıktılar, milletin evladı hâline geldiler. Dolayısıyla bu Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi, birçok sıfatının yanı sıra "Gazi Meclis" unvanını da taşıyan bir Meclis olması münasebetiyle bu 6 tane Anadolu erini, Anadolu yiğidini en azından bir saygı duruşuyla anmalıydı ve milletvekillerimizin ikazına gerek kalmadan Başkanlık, bu saygı duruşunu talep etmeliydi diye düşünüyorum. Bu noktada, Başkanlığa ve Başkanlık Divanına olan kırgınlığımı da ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Anayasa değişikliği kimi çevrelerce bir reform olarak takdim ediliyor, özgürlük adına, demokratikleşme adına, ancak bu Anayasa değişikliği, halkın ekonomik hayatına katkı sağlayacak bir süreci ateşleyecek bir formatta mıdır diye bakıyorsunuz, göremiyorsunuz; sosyal hayatına katkı sağlayacak mı diye bakıyorsunuz, göremiyorsunuz; gelirine bir etki sağlayacak mı diye bakıyorsunuz, göremiyorsunuz; çağdaş normlara tam uygunluk noktasında bir kriter yakaladı mı diye bakıyorsunuz, onu da görmek mümkün değil. Peki, geniş bir mutabakat ile, toplumun tüm kesimlerinin mutabakatıyla çıkarılan bir Anayasa mıdır diye bakıyorsunuz, maalesef onu da göremiyorsunuz. "Bu bir reform çalışması." diye takdim edilen, bu kürsüden çok yüksek dozajlı ajitasyonları da yaşadığımız bu çalışma, reform olmaktan çok, Adalet ve Kalkınma Partisi ve onun liderliğinin ihtiyacını karşılamak amacına matuftur, dolayısıyla kabul edilemez.

Değerli arkadaşlar, benim konuşacağım madde 5'inci maddedir. 5'inci madde de kaldırılan yani Anayasa'dan çıkarılan bir maddeye ilişkindir: "Aynı zamanda ve aynı iş kolunda birden fazla sendikaya üye olunamaz." hükmü Anayasa'mızdan çıkarılıyor.

Bakınız, bizim çalışma hayatımız sorunlu bir çalışma hayatıdır, hem demokratik ve çalışma hakları bakımından sorunludur hem de çalışma hayatının düzenlenmesi bakımından sorunludur. 18 Şubat 2009 tarihinde, 5838 sayılı Yasa'yı kabul ettik. Bu Yasa'yla, işçi bildirimlerine dönük bir karar aldık. Bu teklif bir hükûmet tasarısıydı, bunun yönetmeliğini çıkardık ama Çalışma Bakanlığı bunu beceremedi, 2822 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinin üçüncü fıkrasını 18/2/2010 tarihinde tekrar değiştirdik. Şimdi, yapılan işleme gerekçe olarak ILO sözleşmeleri gösteriliyor, ILO'daki kayıtlar gösteriliyor ama bu bir prensip olarak var, bir kural olarak böyle bir ILO sözleşmesine tanık değiliz. Ayrıca, Çalışma Bakanlığı işçi istatistiklerini düzenlemekten sorumludur. Peş peşe iki kanun çıkarmak zorunda kalmış olan bir yürütme, aynı zamanda ve aynı iş kolunda farklı sendikalara üye olanların yetkili sendikayı tespitte bu üyeliği nasıl ayıracak? Yani son derece anlamsız -aslında bir makyaj malzemesi olarak kullanılan ama son derece anlamsız- bir düzenleme yapılıyor. Bu kadar sorunlu çalışma hayatının içerisinde, kendi çıkardığınız kanunlarla çalışma hayatında iş ve işçi istatistiklerini düzenleyemiyorken, aynı iş kolunda ve aynı zamanda farklı sendikalara üye olacak insanların ayrımını nasıl yapacaksınız, nasıl bir çalışma hayatı öngöreceksiniz, doğrusu bunu merak ediyorum.

Taşeron işçiliğin bu kadar yoğun olduğu, kayıt dışılık ve özelleştirme münasebetiyle işsizliğin bu kadar arttığı ve ekonomik kriz nedeniyle işsizliğin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ekici, ek süre veriyorum efendim bir dakika, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

MEHMET EKİCİ (Devamla) – …dev boyutlara çıktığı bir dönemde sendikal hayatı Avrupa Birliği standartlarına uymak adına… Aslında işinize gelen standarda uyuyorsunuz. Yani işçiye grev hakkını vermiyorsunuz. Sadece bir temenni kararını, bir ilke kararını esas alarak, bir Anayasa değişikliği yaparak çalışma hayatını gerçek bir çorba hâline getiriyorsunuz. Lütfen, çok geç değildir, bu maddenin Anayasa'dan çıkarılmasına engel olun.

Teknik bir maddedir, dolayısıyla, iktidarınıza zarar vermez diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ekici, teşekkür ederim.

Birlikte işleme aldığım diğer önerge üzerinde Sayın Uzunırmak, siz mi konuşacaksınız efendim?

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Evet.

BAŞKAN – Aydın milletvekili Sayın Ali Uzunırmak önergesi üzerinde konuşacak. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Uzunırmak.

Buyurun.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5'inci madde üzerinde verdiğimiz önerge dolayısıyla hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, buradaki eleştirilerim, kurumsal veya kişisel, hiç kimseyi incitmek maksatlı değildir. Konuşmamın hemen başında bunu ifade etmek istiyorum. Aksine, geçmişten ders çıkararak, bazı tespitleri ve bazı tecrübeleri paylaşarak terennüme yöneltmek için sizlerle konuşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, anayasalar, duygusal tepki metinleri değildir çünkü Machiavelli "Duygular üzerine inşa edilen politikalar, temelsiz kum yığınlarının üzerine inşa edilen binalar gibidir." diyor. Bunun yanında, Türkiye Cumhuriyeti, yaşadığı birçok tecrübeyle de duygusal tepki anayasalarının neticede nasıl reddedildiğini, nasıl değiştirildiğini, toplumla beraber yaşamış ve görmüştür. İşte burada, hemen bir tespiti sizlerle paylaşmak istiyorum: 1961 Anayasası, bütün hukukçuların ve siyaset adamlarının kabul ettiği gibi, Türkiye'deki en geniş özgürlükler anayasasıdır ama ona rağmen, içeriği bu olmasına rağmen, 61 Anayasası, referandumda ancak yüzde 61,5 oy alabilmiştir ve böyle bir Anayasa, 1982'de, tekrar bir tepki olarak değiştirilmiş ve o, özgürlükleri daha kısıtladığını iddia ettiğimiz 82 Anayasası, halktan yüzde 92,5 gibi bir oy alarak bugünlere gelmiştir ve bugün, Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlarımızın, tekrar, 12 Eylül Anayasası'nı, "Darbe Anayasası." diyerek duygusal tartışmalardan uzak, bilimden uzak bir anlayış içerisinde değiştirmek isteyişi, bu toplumu doğru yöne götürmeyecektir değerli milletvekilleri.

Parlamento… Akıl yönetmelidir Parlamentoyu. Parlamentoyu, duygusal tepkiler yönetmemelidir. Parlamento, eğer halkın tepkilerini, duygularını, kaynağını bilimden alan akılla hukuksal çözümler üretebiliyorsa milletini çağdaşlaştırabilir. Yoksa, o duygusal tepkiler, nasıl ki bugün…

12 Eylül Anayasası'nı yapanlar o gün iki gerekçeyle alkışlanmıştır:

1) Toplum duygularında anarşiden bıkmışlık; yüzde 92,5 oy vermiştir.

2) Bazı aklıselimler bir an önce demokrasiye geçilsin gerekçesiyle yüzde 92,5 oy vermiştir.

Ve bugün, bugünkü bu çalışma içerisinde, Parlamentonun geneli içerisinde bir uzlaşma olmadan, sadece AKP çoğunluğunun geçirmek istediği bu Anayasa, bu duygusal tepkileri veya bazen, yeri geldiğinde başka kesimlerin katılabileceği ama geneline katılmadığı birtakım maddelerle yeniden duygusal bir anayasa yapması demek, çok değerli milletvekilleri, yarınlarda sizin de acaba, bu altında imzası olan sayın milletvekillerinin 12 Eylül Anayasası'nı yapanlara yönelttiği eleştirilere muhatap olmanızı gerektirecek midir diye düşünüyorum ve buradan uyarıyorum değerli milletvekilleri.

Onun için, anayasalar duygusal tepki metinleri olmamalıdır, anayasalar kişisel veya zümresel veya bir grubun çıkarlarına hizmet için başka sosyal katmanlara da âdeta rüşvet verircesine kendine tabi kılma metinleri de olmamalıdır. Eleştirim bir kurumsal yapıya değildir. Burada tehlikede görülen bir maddede birtakım, grubun, arkadaşlarımızın oy kullandığını gördük ve işte burada birtakım katılımlarla, bu Anayasa'nın eğer geneline karşı olup sadece kendini ilgilendiren maddelere "evet" verdirerek toplumda böyle bir vaveyla yapılmak isteniyorsa, o zaman, bu Anayasa gerçekten yaşayabilecek bir anayasa olmayacaktır değerli milletvekilleri.

Değerli milletvekilleri, her konuşmamızda gazi Meclisten bahsediyoruz. Burada bir olayı gündeme getiriyorum, hiç kimseyi incitmek istemiyorum: Acaba aynı fiili işleyen 2 kişiden 1'ine uyarma cezası verilip 1'ine uyarma cezası verilmeyişini gazi Meclisin hangi temsilcileri hangi vicdanlarına sığdırarak temin etmişlerdir? Gazi Meclisin isminin duvarlarda yaşaması değil, gazi Meclisin temsilcilerinin vicdanlarda yaşaması gazi Meclisin sürekliliğini kılabilir. Yoksa, o duvarlardan çıkan ses, o vicdanları bir gün susturmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uzunırmak, bir dakika ek süre veriyorum efendim, tamamlayın lütfen.

ALİ UZUNIRMAK (Devamla) – Bunu hangi adalet anlayışına sığdırıyorsunuz değerli milletvekilleri? Acaba yarınlarda bu çoğunluk başka çoğunluk olduğunda adaletin "gücü yeten yetene" olmasını kabulleniyor musunuz? Böyle bir ülke, böyle bir demokrasi anlayışı acaba kime, nasıl fayda getirecektir? Hiç kimseye bir faydası olmaz, ülkeye de faydası olmaz.

Yüce İslam Peygamberi'nin bir sözünü sizlerle paylaşıp konuşmama son vermek istiyorum. Yüce Peygamber diyor ki: "Sizlerin en hayırlısı, ahiret hayatı için dünya hayatından fedakârlık edebilenlerdir. Sizin en kötünüz, kendisinin ahireti için başkalarının dünyalığını gözeten, başkalarının dünyalığı için kendinin ahiretinden vazgeçenlerdir."

Oylarınızla birilerinin dünyalığını abat etmek için kendi ahiretlerinizi karartmayın değerli milletvekilleri!

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Büyükataman, diğer önerge üzerinde siz mi konuşacaksınız efendim?

İSMET BÜYÜKATAMAN (Bursa) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bursa Milletvekili Sayın İsmet Büyükataman diğer önerge üzerinde konuşacaklar.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İSMET BÜYÜKATAMAN (Bursa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Anayasa Değişikliği Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde değişiklik yapılması hakkında verdiğimiz önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Ben de konuşmama başlamadan önce, bölücü terör örgütü saldırısı sonucu kaybettiğimiz aziz şehitlerimize Cenabıhaktan rahmet diliyorum, ailelerine ve milletimize başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz hafta boyunca, birinci tur oylaması sürecinde, Anayasa değişikliği konusuyla alakalı, Milliyetçi Hareket Partisi olarak endişelerimizi ve hassasiyetlerimizi sizlerle ve aziz milletimizle paylaşmıştık. Taşıdığımız sorumluluk gereği, ikazlarımızı yapmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Anayasa değişikliği bir siyasi parti ya da toplumun herhangi bir kesimine hizmet yapmak üzere yapılamaz. Anayasa, milletin bütününü kapsayan, gelecek nesilleri de ilgilendiren ve millî bir mutabakat gerektiren toplumsal bir sözleşmedir. Toplumsal uzlaşma sağlanmadan çıkacak yeni Anayasa, hem kaos ve memnuniyetsizlik oluşturacak hem de Anayasa'nın meşruiyetini her zaman tartışmaya açık bırakacaktır.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, sunulan Anayasa değişikliği teklifine usulden ve esastan karşı olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum çünkü değişiklik teklifi, Anayasa değişikliği yapma usulüne uygun bir süreç izlenmeden hazırlanmıştır. Teklif ile getirilen hususlar, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit edecek gelişmelere fırsat verecektir. Ayrıca Anayasa'nın 2'nci maddesinde bir amaç olarak belirlenen toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışına zarar verecektir.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisinin referanduma kadar götürmeyi hesapladığı Anayasa değişikliklerindeki maksadı, ne ülkemizi çağdaş anayasalara kavuşturma isteği ne de siyasi vesayet tartışmalarına son verme arayışıdır. Adalet ve Kalkınma Partisi ucuz hesapların ve nafile oyunların peşindedir. Bütün gayreti, bütün mücadelesi ne demokrasi içindir ne de millet hayrınadır. Yaklaşan seçimlere girerken "demokrasi arayanlar" ve "demokrasi karşıtları" gibi sanal iki cephe oluşturarak bu ayrışmadan yararlanmak niyeti taşınılmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, partimiz, anayasaları değişmez kurallar bütünü olarak görmediği gibi Anayasayı değiştirme konusunda da millî hassasiyetler haricinde menfi düşüncelere sahip değildir. Ancak Adalet ve Kalkınma Partisi yirmi sekiz yıldır tartışma konusu olan böyle önemli bir meseleyi iktidarından yedi buçuk yıl sonra ve hemen seçim öncesinde âdeta bir oldubittiye getirmek istemektedir. Bu değişiklik teklifinde Adalet ve Kalkınma Partisi samimi değildir. Bu teklifle Adalet ve Kalkınma Partisi hukuku, demokrasiyi ve özgürlüğü kendisine maske yapmak istemektedir. Uzlaşma kültüründen uzak olan bu teklif, milletin ihtiyaçlarından değil Adalet ve Kalkınma Partisinin ihtiyaçlarından doğmuştur. Bu teklif bu hâliyle tam bir dayatmadır, samimi değildir, gayriciddidir, dürüst de değildir.

Değerli milletvekilleri, Türk milletinin gündemi Anayasa değişikliği değildir. Milletin gündeminde, emeklinin açlık sınırının altında yaşıyor olması, her evde en az bir işsizin bulunması, çiftçinin gelir desteğiyle yaşamaya mahkûm edilmesi, her gün binlerce iş yerinin kapanması ve halkın yardımlarla yaşamaya mecbur bırakılması bulunmaktadır. Yangın yerine döndürdüğü memleketin içler acısı hâlini görmezden gelen Adalet ve Kalkınma Partisi, Anayasa değişikliğiyle halkın gerçeklerini, sefaletini, yokluğunu, dibe vuran hayat şartlarını, işsizliğin ana babalara verdiği acıları gözden kaçırmaya çalışmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, vakit henüz geçmiş değil, hâlâ bir çıkış yolu var. Bu Anayasa değişiklik teklifinizden, talebinizden vazgeçiniz. Eğer mutlaka bir yerden değişikliğe başlanacaksa aziz milletimizin özlemle umut ettiği ve beklediği temiz toplum, temiz siyaset, temiz yönetimin sağlanması ve dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla işe başlayınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Büyükataman, ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

İSMET BÜYÜKATAMAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sözlerime burada son verirken Anayasa değişikliği için oy kullanacak milletvekili arkadaşlarıma tarih önündeki sorumluluklarını bir kez daha hatırlatıyor, yüce heyetinizi en derin saygı ve hürmetlerimle selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 5 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz

Ufuk Uras (İstanbul) ve arkadaşları

Madde 5.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"ILO Sözleşmesi hükümleri esas alınır. Kadınlar ve erkekler üye oldukları sendika ve üst kuruluşların yönetim organlarında kendi sayılarının en az üçte bir oranında temsil edilir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Uras, buyurun efendim. (BDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET UFUK URAS (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; ben de, bu hafta içinde yitirdiğimiz gençlerimizin yüreğimize düşürdüğü ateşle ailelerine başsağlığı, yakınlarına sabır diliyorum. Bir an önce şiddetten arınmış bir toplumu el birliğiyle inşa etmemiz gerektiğinin altını işaret ediyorum. Odunlar dışarıdan içeri, yıldızlarsa içeriden dışarı yanıyor. O yitirdiğimiz yıldızların geleceğimizi aydınlatmasını diliyorum.

Diğer yandan, 1 Mayıs İşçi Bayramı'nın tıpkı "Nevroz" gibi bir şenlik, karnaval havasında tüm yurtta kutlanmasının mutluluğunu da hep birlikte yaşıyoruz. "Nerede kalmıştık?" deyip, "İşte Taksim, işte 1 Mayıs." diyen sevgili işçi arkadaşlarımızı kutluyorum. Kontrgerillanın kurbanlarını da bir kere daha sevgi ve saygıyla anıyorum. Meydan yasağından bayram yasağına 12 Eylül'ün bir tabusunun daha kalkmasında katkısı olan herkese, başta emek örgütleri olmak üzere teşekkür ediyorum.

Murathan Mungan, "Ne geçmiş tükendi ne yarınlar." diyordu. Neoliberalizmin ağır sıkletle tüy sıklete aynı kuralların uygulanması anlayışı bugün küresel kriz ortamında daha da rahatlıkla sorgulanabiliyor. 1 Mayısta her yerde bunun sorgulandığını gördük. Sendika hakkının en temel hak olduğunu biliyoruz. Siyasette kuraldır, örgütlüler örgütsüzleri yönetir, örgütsüz olanların da aslında şikâyet etmeye bile hakkı yoktur. En temel hak olan sendikal örgütlenme ve seçimlerde siyasi tasallutun olmaması gerekiyor. Bize gelen en çok şikâyetler, sendika üyeliği nedeniyle yaşanan mağduriyetler üzerine. Dün 1 Mayısta Taksim Meydanı'nda benzer şikâyetleri aldık. O yüzden ILO sözleşmelerinin bu değişikliklerde esas alınmasını diliyoruz.

III. Murad, zamanında "Ziyade yevmiye talep edenlerin hakkından geline." demişti. Bu gelenek bir şekilde bir sınıf refleksiyle devam ediyor.

Dünya yalnızca kapitalistlere ait değil. İnsanın hak edip de elde etmediği olan artı değer sömürüsü sürdüğü, insanın insanı sömürmesi sürdüğü müddetçe toplumların daha adil düzenlenmesi mücadelesi de, demokratik ve özgürlükçü bir sosyalizm arayışı da sürecektir. Bu solculuğun, mumyalanmış firavun solculuğuyla karşılaştırılmaması gerektiğini biliyoruz.

Umutsuz insan mutsuz insandır. "Bu toplumdan bir şey olmaz." demek, "Benden bir şey olmaz." demek anlamına gelir. Umutsuzluk, insanı itiraz etmekten, muhalefet etmekten uzak tutar. Bu ülkenin eşit yurttaşları olma mücadelesi önümüzdeki süreçte de devam edecektir. Yoksulluğun ve işsizliğin alın yazımız olmadığını biliyorum.

Ece Ayhan bir şiirinde “Silgiler silerken de silinir.” diyordu. Bir şeyleri silerken kendimizin de silinme riskini unutmamamız gerekiyor.

Var olan içinde çözüm arayışları, arayışları da var olana tabi tutuyor.

Bildik olanı aşmak zor, bildik olana dönmek kolaydır.

Biliyoruz ki Kopernik devrimiyle dünyanın evrenin merkezi olmadığı anlaşıldı. Siyasette de bir Kopernik devrimine ihtiyaç var, bu gözüküyor. Kendimizi siyasetin merkezine koyduğumuzda herkesin ona tabi olduğunu zannetmeye başlıyoruz.

Anayasa’yı çöle benzetecek olursak, kumulların yer değiştirmesi çölün kendisinin de değişmesi anlamına gelmiyor.

Unutmayalım ki dolap beygirlerinin en büyük özelliği hep aynı yerde döndükleri hâlde yol aldıklarını sanmalarıdır.

Karanlıkta filin tarifi gibi, filin kıllarıyla, ormanın salt ağaçlarıyla izah edilemeyeceğini de biliyoruz.

Siyasette “Armut piş ağzıma düş.” yoktur.

Tanpınar “Hepimiz kendi masallarımızın kurbanıyız.” diyordu. Kendi masalımızı kendimiz dinleme hâlinin dışına bir an önce çıkmamız gerekiyor.

Teller koptuktan sonra düğüm atsak bile sesler bozuluyor.

Kökler hasta olunca, dalları budamanın da yararı olmuyor.

Siyasi gelenekler hep darbelerle iğdiş edildiğinde, siyasette de “Hep küllerimizden yeniden doğduk.” diyoruz ama küllerden artık doğmak istemiyoruz. Küllerden bir şey olmadığını görüyoruz.

Balığın hafızası üç saniye olduğundan, dördüncü saniyeye geldiğinde ilk saniyeyi unutuyor. Bu unutkanlık yüzünden hep büyük balıklar küçük balığı yutuyor.

Unutmayalım ki insanlar da derin sularda değil, sığ sularda bulunuyorlar.

Hepinizin bildiği bir hikâyedir: Öksürüğü yüzünden doktora giden hastaya müshil ilacı verince, hasta “Ne alakası var?” diye sorduğunda, doktor “Sıkıysa şimdi öksür.” diyor. Şimdi, siyasette de böylesine tersine süreçlerden meseleye bakmamalıyız. Unutmamalıyız ki, parça, bütünün bir bölümüdür ve parça, bütünden büyük olamaz. Dolayısıyla her bir parça önemli olmakla beraber, bütününe bakmak gerek. “Mizah” dediğimiz şey, insanın kural dışı şeylere gülmesi ama…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uras, ek süre veriyorum, konuşmanızı tamamlayın lütfen.

MEHMET UFUK URAS (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

…insanlar kural dışı şeylere gülerken kendi kurallarımızla gülebilseler, egemenlerin ve özellikle 12 Eylül egemeninin işini daha da zorlaştırabilirdik diye düşünüyorum.

Deniz sakinken dümeni herkes tutuyor. Siyasette, önemli olan, fırtınalı ortamlarda nasıl davranıldığıdır. Hep gördük, sistemden beslenenler sistemi değiştiremiyorlar. Seçim Yasası’nı da bu yüzden değiştiremiyorlar, Siyasi Partiler Yasası’nı da bu yüzden değiştiremiyorlar. O yüzden, Marks, 18 Brumaire’de “İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar ama keyifleri istediği gibi yapmazlar. Kendi seçtikleri koşullar altında değil, doğrudan bulunan verili ve geçmişten aktarılan koşullar altında yaparlar.” diyordu. Siyasette keyfî, keyfimizce davranmayalım. Başta emek örgütleri olmak üzere, önerilere kulak verelim. Sendikalar üzerindeki siyasi tasallut ve yönlendirmelere böylece hep birlikte son verebiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Uras, ben de teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım iki önerge de aynı mahiyettedir. Bu nedenle, iki önergeyi birlikte işleme alacağım. İstemde bulunmaları hâlinde, önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergenin imza sahibini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 5 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 5.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51. maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve 5. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.”

Şevket Köse (Adıyaman) ve arkadaşları

Diğer önerge sahibi: Ergün Aydoğan (Balıkesir) ve arkadaşları.

BAŞKAN – Komisyon birlikte işleme aldığım önergelere katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI MEHMET ZAFER ÇAĞLAYAN (Ankara) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Koçal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ALİ KOÇAL (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 5’inci maddesiyle ilgili olarak değişiklik önergemize yönelik söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi iktidar, ana gündemden uzaklaşmayı alışkanlık hâline getirdi ve böylece işi gücü bırakıp, milleti oyalama ve kandırma peşinde sürekli ve AKP iktidar olduğundan bu yana da halkımızın iyiliği için bugüne kadar hiçbir atılım içerisinde olamamıştır ne yazık ki. Yurttaşlarımızın değil, kendi çıkarlarını düşünür olmuştur sürekli.

Bugüne kadar çıkartılan yasa ve yönetmeliklerin AKP’nin ideolojilerini gerçekleştirmek ve yandaşlarını korumak amaçlı olduğunu biliyorsunuz. Şimdi yapılmakta olan Anayasa değişikliği de, Başbakanı ve çevresindekileri korumak amaçlıdır. Vatandaşlarımızı ilgilendiren hiçbir yanı yoktur ne yazık ki. Oysaki, esas olan yurttaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak olmalıdır. İşsizlere iş bulmaktır, aş bulmaktır. Yoksulluğu yenmektir. Yolsuzlukları ortadan kaldırmaktır. Asıl olan üretmektir, üreterek kalkınmaktır. Üreterek halkın refah ve mutluluğunu yükseltmektir.

Peki, bu Hükûmet ne yapmaktadır? Bu Hükûmetin yaptığı yolsuzluklara göz yummak, hatta, yolsuzlukları teşvik etmek ve var olanları da durmadan babalar gibi satmak. Bağımsızlığımız ve egemenliğimizin garantisi varlıklarımız bir bir satıldı hepinizin bildiği gibi ve üçüne beşine bakmadan satıldı, âdeta yağmalandı, yandaşlara dağıtıldı. Her şey satıldı da geriye, bu sıra, sadece biliyorsunuz termik santraller kaldı, o termik santraller de artık yavaş yavaş satılma noktasına gelmeye başladı.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin gözü doymadı bütün bu satışlardan ve bütün bu yapılanlardan, pek doyacağa da benzemiyor; kötü bir mirasçı gibi her şeyi satarak ülkeyi iflasın eşiğine taşıyorlar ve bunu utanmadan, sıkılmadan, vatandaşı kandırarak yapıyorlar. Satamadığı kurumlarda ise yolsuzluklara alabildiğine göz yummaktadır ve yolsuzluk yapanlar âdeta korunuyorlar, kollanıyorlar; inceleme ve soruşturmalar zaman aşımına uğratılıyor, olaylar mahkemeye intikal ettirilmiyor.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bir tane örnek versene.

ALİ KOÇAL (Devamla) – Buna bir iki örnek vermek isterim.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ver, birkaç örnek ver. Ezbere konuşma!

ALİ KOÇAL (Devamla) – Evet, Başkan, şimdi dinler misin örneğimi.

Örneğin, BOTAŞ'la ilgili bir örnek vermek istiyorum. Bunu iyi dinleyin ve cevabını da sizden bekliyorum.

En son, BOTAŞ'ta Yönetim Kurulu, yetkisini aşarak, gereken şartları taşımayan METOT – ISKRA – AVİGAZ ortaklığına 62,2 milyon dolarlık iki doğal gaz kompresör istasyonu ihalesi verdi. Mahkeme bu ihaleyi gündeme taşıdı ve bu ihalede bu ihaleye fesat karıştırıldığını ve birden çok evrakta sahtekârlık yaptığını ortaya koydu ve 10 Şubat 2010'da bu mahkeme kararı.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Mahkeme devam ediyor, yargıda; mahkeme devam ediyor.

ALİ KOÇAL (Devamla) – Böylece, mahkeme kararına karşı BOTAŞ, suçluları hiçbir şekilde değerlendirmediği ve suçlarına yönelik hiçbir işlem yapmadığı gibi bu suçlular hâlâ görevi başındadır BOTAŞ'ta, hâlâ görev yapıyor bunlar ve BOTAŞ'taki bu ihale yolsuzluğu bir tane de değil, iki tane ihale yolsuzluğu var. Bu ihale yolsuzluğuyla ilgili soru önergelerime de bir yıldır yanıt alamadım.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Mahkemesi devam ediyor. Ezbere konuşma, yanlış bilgi verme!

ALİ KOÇAL (Devamla) – Tabii, bu suçu işleyenler hâlen çalışmaya devam ediyorlar. Aynı zamanda burada Yönetim Kurulu Ceza Yasası'nın 235'inci maddesini de ihlal etmiş oluyor. İhaleye katılma yeterliliğine ve bu koşullara sahip olmayan kişilerin ihaleye katılmasını sağlamak suçundan yargılanmaları gerekiyor.

Bir başka konu, değerli arkadaşlar, Atatürk Orman Çiftliği'nde yaşanıyor. Biliyorsunuz, onunla ilgili bir yasa var, yönetmelikler var. Atatürk Orman Çiftliği yandaşlara neredeyse dağıtıldı, tamamen kapatıldı gibi görünüyor. Çünkü orada bir şeyler kiralayanlar bugünkü kira rayiçlerinin tamamen altında kiralarını yenileyerek, kiralarını tazeleyerek yeni yeni iş ve işlemler yapmaktadırlar ve böylece bu kira en son…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ne zaman kiraya verilmiş ilk defa, onu söyle!

BAŞKAN – Sayın Koçal, size de bir dakika ilave süre veriyorum. Lütfen konuşmanızı tamamlayın.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Süre tanırsanız anlatacak arkadaş.

ALİ KOÇAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Atatürk Orman Çiftliği'yle ilgili önergelerimiz var. O önergelere de henüz yanıt alamadık. Yanıt aldığımız zaman tekrar bunları gündeme taşıyacağız. Ama adı "adalet" olan, "Adalet ve Kalkınma Partisi" olan AKP'nin bu kadar adaletsizlik içerisinde olmuş olması herhâlde hepimiz tarafından düşündürücüdür. Bu konunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

Peki, yolsuzluklar sadece buralarda mı? Hayır. TKİ'ye bakıyorsunuz, enerji KİT'lerine bakıyorsunuz, Devlet Demiryollarına bakıyorsunuz, hepsinde usulsüzlük var, hepsinde yolsuzluk var. Hepsindeki usulsüzlükler ve yolsuzluklar da yapanın yanına kâr kalıyor ne yazık ki.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Ezbere konuşma, örnek ver örnek! Bir tane örnek veremiyorsun. Söylediğin şey yargıda. Yargıya intikal etmiş bir konu.

ALİ KOÇAL (Devamla) – Bu AKP İktidarı döneminde yapılan yolsuzluk, arsızlık ve yanlışlıklar herkesin yanına kâr kalıyor. Umarız bundan sonra kâr kalmaz. Sadece burada Anayasa'yı değiştirmekle, Anayasa'daki birtakım maddeleri değiştirmekle bu işler olmuyor. Biraz vatandaşın hangi durumda olduğuna, vatandaşın neler yaptığına da bir bakın. Vatandaş sürünüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koçal, ek süreniz de doldu efendim.

ALİ KOÇAL (Devamla) – Eğer ayağa bir kalkarsa size ne yapacağını çok iyi biliyor!

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Diğer önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Oğuz Oyan.

Buyurun Sayın Oyan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır sizin de.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada iki haftadır bir demokrasi oyunu oynuyoruz. Bu oynanan oyunun, aslında sözde demokrasi oyununun hangi sonuçlara yol açacağı burada konuşan hatipler tarafından muhalefet sıralarından dile getirildi. Ben iktidar kanadında da, iktidar çoğunluğunda da bunun belli kuşkular yarattığını sanıyorum. Nedir bu sonuçlar? Bir kere hangi sonuçlar ortaya çıkacak?

Birincisi, Anayasa yargısının gerçek bir yasama denetimini yapacak tarafsız bir kuruluş olmaktan çıkacağı sonucudur.

İkincisi, Yüce Divan görevini yapan Anayasa Mahkemesinin bu değişiklikler sonrasında yolsuzlukların, haksız zenginleşmelerin, görevi kötüye kullanmaların, usulsüzlüklerin üzerine şal çeken bir kurum hâline dönüşeceğini görüyoruz.

Üçüncüsü, HSYK'nın teslim alınmasıyla Türkiye'de yargıç, savcı bağımsızlığının artık tamamen son bulacağını görüyoruz, yürütmenin emrine gireceğini görüyoruz.

Dördüncüsü, parti kapatmanın çoğunluk partisinin vesayetine bırakıldığını görüyoruz ve bu tabii Türkiye'de özellikle de mevcut çoğunluk partisinin özellikleri bilinirse, hülle partisi oluşturmadaki maharetleri bilinirse ne kadar tehlikeli olduğunu da bize gösteriyor. Bakın ben size burada bir örnek vereyim: 2001 yılında Fazilet Partisinin kapatılması sürecini biliyorsunuz. Fazilet Partisinin kapatılması sürecine en çok kanıt taşıyanlar, o zaman Fazilet Partisi içinde iktidar savaşını kaybeden, Recai Kutan'a karşı daha sonra AKP'yi kuracak olanlardı. Öylesine çok kanıt taşıdılar ki, parti kapansın da biz de burada bir meşruiyet zemini elde edip parti kuralım diye AKP yöneticileri daha sonra olacak olanlar, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ek iddianame hazırlamak zorunda kaldı. Şimdi bu kanıt taşıyanların biri Çankaya'da oturuyor birisi de Başbakan Yardımcılığında, en bilinen isimleri.

AGÂH KAFKAS (Çorum) – Ayıp, ayıp!

OĞUZ OYAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bu süreç sonucunda bir parlamenter sistemden aşırı yetkili bir Cumhurbaşkanlığına gidiyoruz. Bunun ne olduğu çok belli değil, ne idiği belirli değil. Buna "AKP usulü bir çeyrek Cumhurbaşkanlığı rejimi" diyoruz şimdi ama buradan ne çıkar, bunu daha sonra herhâlde göreceğiz.

Altıncısı, “kuvvetler ayrılığı”ndan “kuvvetler birliği”ne dönüşecek ve bir “tek adam” iktidarına zemin hazırlayacak bir yapıya doğru gidiyoruz. Bu da herkesin az-çok malumudur.

Peki, niye hâlâ bu ısrar, niçin bu ısrar? Çok gönüllü olarak oy verenler yanında kerhen oy verenler de var. Niçin acaba bu kararlılık?

Bir kere, birincisi, herhâlde burada tasarıya oy verenler… Ki bu iktidar partisinin tasarısı, iktidar partisi getirdi, iktidar partisi “Evet” oyu kullanıyor ve öyle gidiyor. Acaba nedir yani burada ne yapıldığı sanılıyor? Burada tarih yazdığını mı sanıyor arkadaşlarımız? Burada bir tarih yazımının baş aktörü olduğunu mu sanıyor yoksa figüran olduklarının farkında değiller mi, kullanıldıklarının acaba farkında değiller mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bu soruyu sormak hakkımız. Burada demokrasiyi otokrasiye çeviren bir sürecin parçasısınız. Bunu anlayacaksınız ama sanırım biraz geç olacak.

Tabii, ikinci bir neden daha olabilir, bunu da dikkate almak zorundayız. Genel seçimlere bir yıla kala iktidar partisi yönetiminin seçmenler üzerinde oluşturduğu seçilme baskısını da tabii, hesaba katmamız gerekir. Yani olayın temelinde bir siyasi oportünizm de var.

Ama değerli arkadaşlarım, bakınız, şunu hatırlatayım: Geçen yasama döneminde de biz bulunduk. Geçen yasama dönemindeki iktidar grubunun üçte 2’si bu sıralarda bir daha yer bulamadı. Bu, bu defa -sandalye sayısının azaldığını dikkate alırsak- dörtte 3 düzeyinde olabilir. Bu arkadaşlarımızın en azından yarısının, ben ileride pişmanlık duyacağını düşünüyorum. Aslında, Türkiye’nin siyasi rejiminin temeline dinamit koymaktan dolayı bir pişmanlık duyacaklarına eminim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) O yüzden, ben, bir an kendilerini tekrar bugün bir muhasebe yapmaya, özellikle de bu Anayasa değişikliğinin üç temel hükmü konusunda bir muhasebe yapmaya davet ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu tabii, buradaki Anayasa değişikliği bir planın, bir ana planın ilk parçası gibi duruyor. Yani bu ana planın ne olduğunu geçenlerde Başbakan ağzından kaçırdı -kaçırmadı aslında gündemi yarattı, söyledi- bir başkanlık rejimi olduğunu açıkça ifade etti; bugünkü oluşturulan bu çeyrek başkanlık rejiminden bir tam başkanlık rejimine geçiş olduğunu bir anlamda söylemiş oldu.

Şimdi, Türkiye’deki idari yapının, cumhuriyetle kurulmuş toplumsal mutabakatın temeline dinamit koyacak bir girişimdir bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oyan, lütfen konuşmanızı tamamlayın, ek süre veriyorum.

OĞUZ OYAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Başkanlık sistemi, Türkiye’nin ne tarihî, ne idari, ne anayasal gelişimine uygun değildir. Amerika Birleşik Devletlerinde, sadece, uygulanabilir bir sistemdir, çok güçlü bir kuvvetler ayrılığı üzerinden yürür. Oysa burada sizin yaptığınız kuvvetler ayrılığını ortadan kaldıran bir düzenleme. Bu kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırdıktan sonra hiçbir freni, hiçbir dengesi olmayacak bir yapıda bir başkanlık sistemine doğru yönelen sistem, ancak seçimle gelen meşru diktatörler yaratma sistemi olur. Bunun gideceği yer eski Şili diktatörlüğü türü Pinochet rejiminden başka bir şey olmaz.

Dolayısıyla, böyle bir tarihî sorumluluk altına girmemek, Türkiye cumhuriyetinin üniter yapısını da parçalayacak bir süreci başlatmamak, buna katkı vermemek istiyorsanız, bugün bir kez daha sizi düşünmeye davet ediyorum. Eğer bu konuda katkıya devam edecekseniz, durmayın devam edin, bu yola devam edin, ama bu yolda Türkiye’nin esenliği yoktur. Bu davet bizimdir, katılmaya hepinizi tekrar buradan çağırıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Yoklama talebi mi var?

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Oylamaya geçmeden önce yoklama talebi oldu.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızı tespit ediyoruz: Sayın Okay, Sayın Özyürek, Sayın Kılıçdaroğlu, Sayın Keleş, Sayın Kart, Sayın Emek, Sayın Arıtman, Sayın Köse, Sayın Çakır, Sayın Kaptan, Sayın Ekici, Sayın Koçal, Sayın Bayram, Sayın Arifağaoğlu, Sayın Ünsal, Sayın Köktürk, Sayın Tamaylıgil, Sayın Gök, Sayın Aslanoğlu, Sayın Yalçınkaya, Sayın Öztrak, Sayın Selvi.

Elektronik sistemle yoklama yapacağız. İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum efendim.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Şimdi son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 5 inci maddesinde geçen "dördüncü fıkrası" ibaresinden sonra gelmek üzere "01.09.2010 tarihinden itibaren" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Dilek Yüksel

Tokat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI MEHMET ZAFER ÇAĞLAYAN (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Yüksel, konuşacak mısınız?

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uygulamada yaşanacak sıkıntıları gidermek amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 5’inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddenin oylamasını gizli oylama şeklinde gerçekleştireceğiz. Tekrar hatırlatıyorum tüm milletvekili arkadaşlarımıza; size verilecek olan pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir.

Gizli oylamaya Adana’dan başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7.11.1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

“Oy Sayısı : 409

Kabul : 335

Ret : 70

Çekimser : 1

Boş : 2

Geçersiz : 1

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Yusuf Coşkun	Harun Tüfekci
Bingöl	Konya”

Teklifin 5’inci maddesi kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.37

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.44

BAŞKAN: Mehmet Ali ŞAHİN

KÂTİP ÜYELER: Fatih METİN (Bolu), Yusuf COŞKUN (Bingöl)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Önceki oturumda teklifin 5'inci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi teklifin 6'ncı maddesini okutuyorum:

MADDE 6- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53 üncü maddesinin kenar başlığı "A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı" olarak değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 6'ncı madde üzerinde elli üç önerge verilmiştir. Kura sonucu belirlenen yedi önergeyi okutup, işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 6 ncı maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 53 üncü maddesine eklenen 1 inci fıkrada geçen "memurlar ve diğer" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Azize Sibel Gönül

Kocaeli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 6 ncı maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 53 üncü maddesine eklenen 1 inci fıkrada geçen "memurlar ve diğer" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Zekeriya Aslan

Afyonkarahisar

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasanın bazı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifinin altıncı maddesindeki "sahiptirler." kelimesinden sonra "Toplu sözleşmelerdeki uyumsuzluk durumunda grev yapma hakkına sahiptirler." cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Hasan Erçelebi

Denizli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 6. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53. maddesine 3. fıkra olarak eklenen fıkrada yer alan "görevlileri" ibaresinden sonra "grevli" ibaresinin eklenmesi, 4. fıkra olarak eklenen fıkrada yer alan "kesindir ve" ibaresinin metinden çıkarılması ve aynı fıkranın sonuna, "Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları yargı denetimine açıktır. Sendikalar ve üst kuruluşları, üyeleri adına yargı mercilerine başvurabilir." cümlelerinin eklenmesi ile 5. fıkra olarak eklenen fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz

Ferit Mevlüt Aslanoğlu Bayram Meral

Malatya İstanbul

"Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü kanunla düzenlenir. Kamu görevlileri toplu sözleşmelerinden elde edilen farklar kamu emeklileri ücretlerine, kamu toplu iş sözleşmeleri sonucu elde edilen farklar işçi emeklileri ücretlerine yansıtılır. Kamu Görevlileri Hakem Kurulunda memurlar ve diğer kamu görevlilerini temsil eden üyeler ile diğer grupları temsil eden üyeler aynı oranda temsil olunur."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 6. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53. maddesine 3. fıkra olarak eklenen fıkrada yer alan "görevlileri" ibaresinden sonra "grevli" ibaresinin eklenmesi, 4. fıkra olarak eklenen fıkrada yer alan "kesindir ve" ibaresinin metinden çıkarılması ve aynı fıkranın sonuna, "Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları yargı denetimine açıktır. Sendikalar ve üst kuruluşları, üyeleri adına yargı mercilerine başvurabilir" cümlelerinin eklenmesi ile 5. fıkra olarak eklenen fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ensar Öğüt Selçuk Ayhan

Ardahan İzmir

"Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü kanunla düzenlenir. Kamu görevlileri toplu sözleşmelerinden elde edilen farklar kamu emeklileri ücretlerine, kamu toplu iş sözleşmeleri sonucu elde edilen farklar işçi emeklileri ücretlerine yansıtılır. Kamu Görevlileri Hakem Kurulunda memurlar ve diğer kamu görevlilerini temsil eden üyeler ile diğer grupları temsil eden üyeler aynı oranda temsil olunur."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 6 ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

M. Nezir Karabaş	Bengi Yıldız	Ufuk Uras
Bitlis	Batman	İstanbul
	Hasip Kaplan	
	Şırnak	

Madde : 6

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53 üncü maddesinin kenar başlığı "A. Toplu iş sözleşmesi hakkı" olarak değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Çalışanlar ve emekliler, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması hâlinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar hakkın bağlı olduğu amaca ulaşmayı zorlaştırmayacak şekilde kanunla düzenlenir.

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Anayasa değişikliği teklifinin 6. maddesinin teklif metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Faruk Bal	Oktay Vural	Mehmet Şandır
Konya	İzmir	Mersin
Behiç Çelik	S. Nevzat Korkmaz	Mehmet Ekici
Mersin	Isparta	Yozgat

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ekici, konuşacaksınız herhâlde.

MEHMET EKİCİ (Yozgat) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET EKİCİ (Yozgat) – Sayın Başkanı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, gelişmiş, tam ve mütekâmil bir demokrasi, belirli ayaklar üzerine oturan bir demokrasidir bu demokrasi. Dolayısıyla, bu ayaklardan birisi parlamento ise, diğer bir ayağı da örgütlü sivil toplum ve mesleki örgütlenmelerdir. Şayet toplum hayatı örgütlü, hakkını aramayı bilen bir toplum hayatı olarak düzenlenemezse o ülkede katılımcılık adına gerçek, reel uygulanabilir bir demokrasiden bahsetmek de mümkün değildir.

Örgütlü toplum ve mesleki grupların emeğin doğru kullanılmasına, toplum şuurunun gelişmesine, mesleki kariyerlerin geliştirilmesine faydaları olduğu kadar, bunlar kadar önemli, en önemli faydası iş kolu ve meslek erbabının hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek olmalı. Tabii, düzenlenen 6'ncı madde memurlarla, özellikle emekçilerle ilgili, emekçinin, memuru işçisi de olmaz, emek emektir, memurlar ve işçilerle ilgili hakları tanzim ediyor. Birinci ve ikinci paragraflarda işçiler için geçerli olan grev hakkı memurlar için tanınmıyor. Tabii, Hükûmetimizin çalışma hayatındaki sicili son derece kötü. Sayın Başbakan memur kuruluşlarına daha önce yapılan toplu görüşmelerde grev hakkını vereceğini vaat etmiş olmasına rağmen Anayasa gibi çok temel bir metinde bile grev hakkını görememiş olmanın üzüntüsünü yaşıyoruz. Peki, memur hakkını nasıl koruyacak? İşçi için bir problem yok gibi görünüyor, ama memurlar da Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvuracak. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesin olacak ve toplu sözleşme hükmünde olacak. Şimdi, grevsiz bir çalışma hayatı, emek hayatı topal ördek gibidir. Grev olmadan memurla yapacağınız toplu görüşme veya toplu sözleşme nasıl uyuşmazlıkla sonuçlandığında bu konuda karar verecek olan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu yanlış karar verirse bunu nasıl uygulamaya sokacaksınız, bir.

İkincisi, maşallah işinize geldiği gibi Anayasa tekniği uygulamakta mahir bir grupsunuz. Şimdi grev gibi bir hakkı tanımıyorsunuz. Bir önceki maddede bir temenni maddesini uyguluyorsunuz, ama ILO'nun olmazsa olmaz dediği grevi tanımıyorsunuz. Hadi bunu da geçtik, daha önemli yaptığınız bir iş var: Şu Anayasa'nın bazı maddeleri tüzük gibi tanzim edilmiş, sanki bir tüzük yapar gibi, iki günde adaylık müracaatı, iki günde adaylığın kabulü iki günde… Ama diğer maddelerinin hepsi, yani "Süs ve makyaj maddeleri" diye adlandırdığımız maddelerin hepsinde şöyle bir hüküm var: "Bu konudaki hususlar kanunla düzenlenir." Üç bin iki yüz otuz beş sene sonra herhâlde bu kanunlar da çıkar bu gidişle.

Dolayısıyla, ortaya konulan grevsiz toplu görüşme hakkı vermek, kamu görevlilerinin talep ettiği bir husus değildir. Türkiye'de yanlı-yansız bütün memur sendikalarının, ILO'nun, uluslararası sözleşmenin ve çalışma hayatıyla ilgili temel insan hakları kavramlarının emrettiği hükmü unutmuşsunuz, o da grev hakkı.

Dolayısıyla, bu, bir kâr getirecek, fayda getirecek, memurun sosyal hayatına, çalışma hayatına fayda getirecek bir düzenleme olmaktan çok, bir aldatma ve kandırma maddesi olarak karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla, bu maddenin böyle düzenlenmesinin Anayasa'ya bir fazlalık ve lüzumsuz bir teferruat olduğu kanaatini taşıyoruz. Kanunu nasıl düzenleyeceğinizi şimdiden merak ediyorum eğer bu Anayasa geçer, kabul edilirse nasıl düzenleneceği de ayrı bir merak konusu. Bu Hakem Kurulunun kararları hakkında yargıya gidilir mi, gidilmez mi, bunların hepsi muamma ama bu tam bir aldatmacadır. Onun için, bu maddenin bu ikinci tur görüşmelerinde bu metinden çıkarılması gerekir. Eğer grev hakkı tanımayan, grevi olmayan bir toplu görüşmede taraflardan her zaman yürütme güçlüdür, her zaman, talep eden kamu görevlileri…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ekici, ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

MEHMET EKİCİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

…bu yapılan toplu görüşmelerden zararla çıkacaktır çünkü "uzlaştırma" dediğiniz Kurul da büyük oranda yürütmenin emrindeki organizasyonlardan oluşacaktır.

Bu maddeye Uzlaştırma Kurulunun tespitiyle ilgili bir norm koymuş olsaydınız, onun, Hükûmetin etkilerinden uzak çalışabileceği bir normu koymuş olsaydınız bir parça anlaşılırdı ama bu norm da yok. Dolayısıyla, bu maddenin bu metinden çıkarılmasını teklif ediyoruz. Dediğim gibi, makyaj malzemesidir. Kamu görevlilerinin kalbini kazanmak, sempatisini kazanmak için konulmuş bir maddedir ve lüzumsuz teferruattır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

HAKKI SUHA OKAY (Ankara) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Önergeyi oylamadan önce bir yoklama talebi var.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit ediyoruz: Sayın Okay, Sayın Tamaylıgil, Sayın Kaptan, Sayın Emek, Sayın Kart, Sayın Keleş, Sayın Meral, Sayın Arifağaolu, Sayın Köktürk, Sayın Köse, Sayın Çakır, Sayın Ayhan, Sayın Hamzaçebi, Sayın Öztrak, Sayın Coşkuner, Sayın Yalçınkaya, Sayın Öztürk, Sayın Günday, Sayın Ateş, Sayın Baytok. Evet, tamam, şimdi oldu efendim.

Teşekkür ederiz.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

Demin isimlerini tespit ettiğimiz arkadaşlarımız lütfen sisteme girmesinler.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin, 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 497'ye 1. ek sıra sayılı Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 6 ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nezir Karabaş (Bitlis) ve arkadaşları

Madde : 6

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53 üncü maddesinin kenar başlığı “A. Toplu iş sözleşmesi hakkı” olarak değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Çalışanlar ve emekliler, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması hâlinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar hakkın bağlı olduğu amaca ulaşmayı zorlaştırmayacak şekilde kanunla düzenlenir.

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Karabaş, buyurun efendim, önerge üstünde.

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET NEZİR KARABAŞ (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii bu Anayasa değişiklik kanun teklifi üzerine uzun bir süredir görüşmeler yapıyoruz ve bu teklifi verenlerin iddiası demokratikleşme, demokratik bir zihniyetin gelişmesi, özellikle kamu çalışanlarını, işçileri, sendikaları ilgilendiren konularda da her anlamda örgütlenmenin önünü açmak ve sendikaları etkin kılma iddiası var. Tabii mevcut, yapılan kanun değişiklikleri, ister Anayasa’daki değişiklikler olsun, ister diğer yasalardaki değişiklikler olsun, bu değişiklikler yapılırken değişiklik teklifine imza atanların, bu konuda, şu anda iktidar olan ve yasaları uygulamakla görevli olan yetkililerimiz, Sayın Başbakanımız, Hükûmet yetkilileri, sayın bakanlar örgütlenmeye, örgütlere, sendikalara nasıl bakıyor, hangi mantıkla bakıyor, biraz ona bakmamız gerekiyor.

Sayın Başbakan Türkiye’nin genelinde olaysız geçen ve otuz iki yıldan sonra bu yıl Taksim’de yapılan etkinlikle ilgili, sendikaların, çeşitli sivil toplum örgütlerinin yaptığı, işte “Yıllardır verdiğimiz mücadele sonucu Taksim’e çıktık.” söylemine şöyle söylüyor, diyor ki: “Bunlar hepsi hava cıva. Bizim istemediğimiz, vermediğimiz hiçbir şeyi kimse zorla alamaz.”

Dünyanın her yerinde sivil toplum örgütleri, sendikalar, dernekler ve her türlü sosyal, toplumsal örgütlenmelerin amacı taleplerini dile getirmek, taleplerini savunmak, devlete, devleti yöneten hükûmetlere, iktidarlara bu talepler yönünde baskı yapmaktır ve zaten sivil toplum örgütlerine birçok zaman “baskı kurumları” söyleniyor. Eğer siz kendiniz dışında hiçbir örgütlülüğün, istemezseniz, taleplerinin geçmeyeceğini, taleplerini kabul ettiremeyeceklerini diyorsanız, siz biraz padişah mantığı, hükümdar mantığı; lütfeden, biz istersek olur, biz istersek bir yasayı buradan geçiririz; biz istersek işçiye, emekçiye hak veririz; biz istersek Kürt’e, Alevi’ye hak veririz; biz istersek çocuğa, kadına hak veririz… Yani böyle bir mantığın gideceği yer örgütlülüğün genişletilmesi, işçinin, emekçinin sendikal haklarının genişletilmesi değil, tam tersine, mevcut, şimdiye kadar kullanılan hakların bile yeri geldiği zaman, Tekel işçilerinin direnişinde olduğu gibi, Hükûmetin, iktidarın, devletin, devleti yönetenlerin istemine bağlı olduğu bir noktaya gideriz.

Şimdi, biz, birinci tur görüşmelerde dile getirdik. Bu konuda sendikaların, hem işçi sendikalarının, konfederasyonlarının hem de kamu emekçileri sendikalarının, konfederasyonlarının talepleri vardı; grevsiz bir sendikal düzenlemeyi kabul etmeyeceklerini ve sonuçta o hakkı alıncaya kadar da mücadele edeceklerini söylüyorlardı. Yani şimdi bizim bu teklifte yaptığımız düzenleme sonucu, işçinin, emekçinin, hem örgütlenme hem de o örgütlülük altında yıllardır dünyanın her tarafında verilen ve demokratik ülkelerde yasal güvenceye alınan hakları için, bu teklif yasalaştıktan sonra, Anayasa'ya geçtikten sonra da bu mücadele devam edecek. Peki, biz neyin çabasını sarf ediyoruz burada? Bir teklif getiriyoruz, Anayasa'yı değiştiriyoruz. Bu, tüm siyasi partiler arasında, Parlamentoda bir gerilimin nedeni oluyor; tüm toplumda tartışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karabaş, süreniz doldu. Bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın konuşmanızı.

MEHMET NEZİR KARABAŞ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Bu teklifin içinde işçi, emekçi kendisini bulmuyor, yeterli bulmuyor. Kürt kendisini bulmuyor, Alevi kendisini bulmuyor, kadın, çocuk kendisini bulmuyor ve zaten 82 Anayasası çıktıktan bu yana yapılan değişiklikler de hep böyle oldu. Peki, bu dönem bunu neden çıkarıyoruz? Yıllardır, bundan önceki, 82'den bu yana gelen tüm iktidarların, tüm hükûmetlerin, tüm siyasi partilerin iddiası şu olmuştur: "Anayasa'yı değiştireceğiz." Bu vaatlerle halka gitmişler ve sonradan da yaptıkları her değişiklikte şu anda mevcut iktidarın getirdiği gerekçeleri getirmişler. "Anayasa'yı tümden değiştirmek istiyoruz. Bu bir darbe Anayasası'dır ama koşullar buna elvermiyor. Biz şimdi birazını değiştireceğiz. Bunu değiştirdikten sonra, önümüzdeki bir seçimden sonra tümünü değiştireceğiz."

Daha önce söylemiştim, şimdi de iddia ediyorum: Hükûmet bu teklifi kabul eden…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karabaş, ek süreniz de doldu efendim.

MEHMET NEZİR KARABAŞ (Devamla) – …grevsiz sendikayı kabul eden işçi ve memur sendikasını burada ilan ediyor. Bu işçinin talebi değil, işçinin talebini karşılamıyor. Bu konuda bunun da teklife alınmasını istiyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karabaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım, istemde bulunmaları hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergenin imza sahibini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/656 Esas Numaralı 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 6. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53. maddesine 3. fıkra olarak eklenen fıkrada yer alan "görevlileri" ibaresinden sonra "grevli" ibaresinin eklenmesi, 4. fıkra olarak eklenen fıkrada yer alan "kesindir ve" ibaresinin metinden çıkarılması ve aynı fıkranın sonuna, "Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları yargı denetimine açıktır. Sendikalar ve üst kuruluşları, üyeleri adına yargı mercilerine başvurabilir" cümlelerinin eklenmesi ile 5. fıkra olarak eklenen fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ensar Öğüt (Ardahan) ve arkadaşları

"Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü kanunla düzenlenir. Kamu görevlileri toplu sözleşmelerinden elde edilen farklar kamu emeklileri ücretlerine, kamu toplu iş sözleşmeleri sonucu elde edilen farklar işçi emeklileri ücretlerine yansıtılır. Kamu Görevlileri Hakem Kurulunda memurlar ve diğer kamu görevlilerini temsil eden üyeler ile diğer grupları temsil eden üyeler aynı oranda temsil olunur."

Diğer önerge sahipleri:

Ferit Mevlüt Aslanoğlu (Malatya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım önergelere Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, konuşacak mısınız?

SELÇUK AYHAN (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır efendim.

SELÇUK AYHAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Biliyorsunuz, işçi sınıfının grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı, Cumhuriyet Halk Partili rahmetli Bülent Ecevit döneminde verilmiştir ve o günün Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı da bugün çirkin bir şekilde itham edilen rahmetli İsmet İnönü'dür.

Değerli arkadaşlarım, bugüne değin yapılan oturumların tutanaklarını incelediğimde, AKP'nin üç nokta üstünde durduğunu görüyorum: Bir; biz sivil bir anayasa getiriyoruz; iki, muhalefet 12 Eylül askerî darbe Anayasası'nı savunuyor; üç, bizim getirdiğimiz Anayasa Avrupa standartlarına ve Venedik Kriterlerine uygun.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 12 Eylül askerî darbesi, başta solcular, sosyal demokratlar olmak üzere Türkiye'nin ulusal bağımsızlığını savunan milliyetçi, muhafazakâr birçok insana vurmuş ve 12 Eylül askerî darbe koşullarında Türkiye'de radikal siyasal İslam ve ayrılıkçı terör örgütü güçlenmiştir. Türkiye'nin son otuz yılına baktığınızda bunun böyle olduğunu görürsünüz. O dönemde hapishanelerde yatanlar, siyasi yasaklı hâle getirilenler, işkence çekenler, ne kamu kurumlarında ne özel sektörde uzun yıllar iş bulamamış; bir kısmı mafya tetikçisi olmuş, bir kısmı ellerinde çantayla işporta tezgâhı satıcılıklarını yapmış, bir kısmı yeni doğmuş bebeklerini cam bölmeli aynanın arkasında görerek içten içe ağlamışlardır. Bugün kalkıp bazıları bize demokrasi, insanlık, sivil anayasa dersi vermeye kalkarken, bunu yaşayan insanların yüreğindeki acıyı da bilmeleri gerekir.

İkincisi, "Sivil anayasa yaptık" diyorsunuz. Sivil anayasa sivil kıyafetle yapılmaz arkadaşlar. Sivil anayasa sivil beyinle yapılır. Eğer beyninizde darbeci diktatörlük mantığı varsa üzerinizdeki giysi ne olursa olsun sizden sivil anayasa çıkmaz. Sizin yaptığınız Anayasa, kuvvetler ayrılığı ilkesini tamamen ortadan kaldıran, yargıyı da AKP güdümüne alan, yargıyı da siyasallaştıran bir anayasadır. Bunun örnekleri çok açık. Daha geçen haftaki oturumda Sayın eski Millî Eğitim Bakanı dedi ki: "Benim kararlarımı bozan hâkimi, üzerine müfettiş gönderterek sürdürdüm." Sayın Bakan Yazıcı dedi ki: "Bu Anayasa, Adalet ve Kalkınma Partisi gibi halkın iktidara getirdiği bir partiyi kapatmaya kalkmıştır." Diyorsunuz ki: "Uluslararası kriterlere, Avrupa Birliği kriterlerine, Venedik Kriterlerine uygun bir anayasa yapıyoruz."

Değerli arkadaşlar, ne Venedik Kriterlerine referandum anlayışı itibarıyla uyuyor ne de Fransa örneğinde olduğu gibi, Avrupa Birliği kriterlerine uyuyor. Ama uyduğunu kabul ederek size bir şey soruyorum: Eğer bir ülkede yolsuzluktan, dolandırıcılıktan hakkında iddia olan bir kişi Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda, bir bakanın "İstifa et." demesine rağmen, Başbakan tarafından kollanarak hâlâ tutuluyorsa, hangi Avrupa ülkesinde böylesi bir hükûmet ayakta kalabilir? TOKİ, bir bakanın yakınına 400 milyarlık işi 1 trilyon 800 milyar liraya veriyorsa, o TOKİ'nin bağlı olduğu Bakan nasıl Hükûmette istifa etmeden kalabilir?

HALİL MAZICIOĞLU (Gaziantep) – Başbakana bağlı.

SELÇUK AYHAN (Devamla) – Başbakana bağlıysa Başbakanın istifa etmesi gerekir.

Evladına aldığı gemi için "3 trilyoncuk gemi" diyen, daha sonra da kızı için 25 milyarcık isteyen bir insan, Avrupa'da hangi ülkede iktidarda kalabilir, hangi ülkede hükûmette kalabilir?

Değerli arkadaşlar, sizlerin getirdiği Anayasa AKP anayasasıdır, sivil bir anayasa değildir, baskıcı bir diktatörlük anayasasıdır. Bakın, Türkiye'nin gerçekten demokratik bir anayasaya ihtiyacı var. Birey özgürlüğünü sağlayan, tüm kurumları sağlamlaştıran, insan haklarını güvenceye alan bir anayasaya ihtiyacı var ama bu bir intikamcı mantıkla, bu bir diktatörlük hevesiyle sağlanamaz.

Son olarak şunu söyleyeyim, zamanım azalıyor: Geçen hafta size bir referandum yaptım. Tutanakları okudum. "Şu hayvanları seviyor musunuz?" demiştim. "Seviyoruz, seviyoruz." demişsiniz. Sizi kutluyorum. Bayan milletvekilleri dâhil, salyangozu da, solucanı da, fareyi de iğrenmeden benimseyebiliyorsunuz, kutluyorum. Akrepten, yengeçten, yılandan ürkmüyorsunuz; aslandan, kaplandan korkmuyorsunuz. Gerçekten cesur insanlarsınız, kutluyorum ama Anayasa görüşmeleri sırasında önergelerle yapılan değişiklikler sonunda bu kamuoyu araştırması son şeklini aldı değerli arkadaşlarım, önergeler demokratik bir şekilde tartışıldı, milletvekillerimiz düşüncelerini sundu, yeniden şekillendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, lütfen konuşmanızı tamamlayın, ek süre veriyorum.

SELÇUK AYHAN (Devamla) – Tamam Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Dört tane yeni madde ilave ettik arkadaşlar; at, eşek, inek ve domuz ve referandumu değiştirdik. Bu hayvanların, daha önce saydıklarımla beraber, etini yiyorsanız "Evet." deyin, yemiyorsanız "Hayır." deyin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SUAT KILIÇ (Samsun) – Sen oyunu kullan, oyunu!

SELÇUK AYHAN (İzmir) – Yarın tutanaklardan okurum ne dediğinizi.

BAŞKAN – Birlikte işleme aldığım ikinci önerge üzerinde Sayın Bayram Meral, İstanbul Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika efendim.

BAYRAM ALİ MERAL (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; görüşülmekte olan Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, sözlerime başlamadan önce, bizleri derinden üzen şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, dün 1 Mayıs idi. 1 Mayıs'ta bütün çalışanlar, daha doğrusu halkımızın büyük bir bölümü Taksim Meydanı'nı doldurdu ve onurluca bir tablo sergilediler. Hepimizi mutlu eden ve bizi şu kanıya da vardıran, yani insanlara özgürlük hakkını tanıdığınız sürece sorun yaratmadan, sorun olmadan orada bir bütünlük sağlıyorlar. Hangi yöreden gelirse gelsin, hangi sendikanın üyesi olursa olsun orada bir birliktelik içerisinde bayramlarını kutluyor ve dağılıyorlar. Yalnız, orada küçük denecek kadar bir grup hırsına, kinine sahip olamadı, çok önemsiz bir rahatsızlık yarattı, onları da onların cahilliğine bağışlıyorum değerli arkadaşlarım.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi, sessiz sedasız bir maddeyi kabul ettiniz, 5'inci madde. Onun sendikalara getirildiğini biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? Bir insanın iki partiye birden üye olması gibi bir kural var mı? Bir işçiyi iki sendikaya birden üye yapıyorsunuz! O, bir sendikanın altına dinamit koymaktır, sendikaları bitirmektir, sendikaları birbirine düşürmektir, işçileri işverenin zulmüne, baskısına mahkûm etmektir. Bunu yaptınız, bunu yaptınız değerli arkadaşlarım.

Şimdi, öyle maddeler getiriyorsunuz ki, sizi tebrik ediyorum, 12 Eylül Anayasası'na savaş açtınız! Muhterem arkadaşlarım, 12 Eylül Anayasası'nın unuttuğu bazı şeyleri siz getirdiniz şimdi, getiriyorsunuz. Verdiğimiz önergede ne istiyoruz onu bir izah edeyim size: Memura grev hakkı verilsin.

Değerli arkadaşlarım, 12 Eylül, bazı işkollarında grev yasağını getirdi, grev yasağı sonrası bu insanlar toplu sözleşme yapamazsa Yüksek Hakem Kuruluna gitti. Şimdi, siz de yeni bir kurul oluşturuyorsunuz kamu kurulunda. Grev hakkı olmayanları, onları da oraya gönderiyorsunuz, o kurulun verdiği kararı kesin kılıyorsunuz. Kim atayacak oraya o insanları? Hükûmet. Hangi babayiğit Hükûmetin dediğini yapmayacak! Siz milletvekilisiniz, Genel Başkanınızın dediğini yapmıyor musunuz? Var mı içinizde öyle bir babayiğit? Devletin memuru nasıl yapmayacak bunu değerli arkadaşlarım? Getirdiğiniz o. Ne getirdiğinizden haberiniz yok sizin! Bu bir. (AK PARTİ sıralarından "Oy ver, oy!" sesleri, gürültüler) İkinci bir olay…

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, karşılıklı konuşmayalım.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, "Efendim, memurların yaptığı toplu iş sözleşmesinden elde edilen haklar memur emeklilerine de yansısın." Gayet güzel ama burada bir boşluk var değerli arkadaşlarım. İşçilerin yaptığı toplu sözleşme de işçi emeklilerine yansısın, talep ettiğimiz teklifin biri de budur.

Üç: Bu kurulların verdiği kararlarda bir eksiklik varsa yargıya gitsin. Yargı yolunu niye kapatıyorsunuz? Hani yargıdan şikâyet ediyoruz ya hep birlikte. Niye kapatıyorsunuz bunu?

Dört: Bu kurulda, memur sendikası, diğer, sizin kurduracağınız kamu sendikasındaki sayılar eşit olsun, oradaki başkanlık sırayla yapılsın. Adaletten bahsediyoruz ya! Bunda çekinilecek ne var değerli arkadaşlarım?

Şimdi, bakınız, muhterem arkadaşlarım, teklif ettiğimiz bu, sizden destek istiyoruz buna. Eğer hakikaten memura, emekliye bazı haklar…

CEMAL KAYA (Ağrı) – Oyunuzu verin de yapalım ağabey.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) – Oy vereceğim buna, evet. Bunu kabul edin, önergeyi kabul edin, vereceğiz. Önerge veriyoruz, önerge.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, sizi tebrik ederim. İktidar olmanın gücünü kullanarak gündem değiştirmeyi çok başarıyorsunuz. Ya, arkadaşlar memlekette dünya kadar sorun var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Meral, ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın efendim bir dakika içerisinde konuşmanızı.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) – Ya ne çabuk bitiyor bu beş dakika da.

Değerli arkadaşlarım, bu Anayasa değişikliğinin köylüye bir getirisi var mı? Yok. Çiftçiye bir getirisi var mı? Yok. İşsize bir getirisi var mı? Yok. Emekliye bir getirisi var mı? Yok. (AK PARTİ sıralarından "Var, var" sesleri)

Bakınız, muhterem arkadaşlarım, 5 milyon 400 bin sigorta emeklisinin 4 milyon 200 bini açlık sınırının altında ücret alıyor, BAĞ-KUR emeklisinin tümü alıyor açlık sınırının altında. Hangi sefadan, hangi saltanattan bahsediyorsunuz? Tablo bu! Devletin kayıtları bunlar muhterem arkadaşlarım.

Şimdi, bunları bir tarafa bırakmışız ama ne yapıyorsunuz? Çiftçiyi öldürdünüz, tarımı çökerttiniz, hayvancılığı çökerttiniz. Sizi tebrik ederim. Hormonlu etleri bir daha Türkiye'ye getiriyorsunuz. Hani, bir zaman da domuz etiyle at etini serbest etmiştiniz ya, onlar ne oldu bilmiyorum.

SUAT KILIÇ (Samsun) – Yalan yanlış…

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) – Onlar ne oldu acaba? Onlara da kredi veriyor musunuz? Onlara verdiğiniz krediyi hayvan üretimi yapanlara verseniz ya değerli arkadaşlarım. Neden bunları yapmıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Meral, ek süreniz de doldu. Lütfen Genel Kurulu selamlayın efendim. Lütfen…

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) – Efendim, sonunda bir selam için açıyordunuz, bana da açın lütfen Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Meral, ek süreniz de doldu, sadece Genel Kurulu selamlamanız için mikrofonu açacağım ama.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) – Peki.

CEVDET ERDÖL (Trabzon) – 1 Mayıs için de teşekkür edin Sayın Başkan.

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) – Bize teşekkür edin.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) – Ve değerli arkadaşlarım, şu ismini saydığım emekli, çiftçi, işçi, işsiz, köylü, bütün vatandaşlara selamlarımı gönderiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Onlar yanıldılar, bir yanlışlık yaptılar, AK PARTİ'ye oy verdiler, sakın ola bir daha yanılmasınlar.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birlikte işleme aldığım önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin altıncı maddesindeki "sahiptirler" kelimesinden sonra "Toplu sözleşmelerdeki uyumsuzluk durumunda grev yapma hakkına sahiptirler." cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Hasan Erçelebi

Denizli

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Erçelebi, konuşacak mısınız efendim?

HASAN ERÇELEBİ (Denizli) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erçelebi.

Süreniz beş dakikadır.

HASAN ERÇELEBİ (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi Demokratik Sol Parti ve şahsım adına selamlıyorum.

Dün ve bugün 6 yiğidimizi şehit verdik. Onları vatan toprağıyla birlikte kalbimize gömdük. Hepsine Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Bu terör olaylarında suçlular kesinlikle teröristlerdir ama sorumlusu da kesinlikle AKP Hükûmetidir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) – Allah, Allah! Bu da nereden çıktı?

HASAN ERÇELEBİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, siz, bu getirdiğiniz 6'ncı maddeyle kamu sendikalarını ortadan kaldırıyorsunuz. Nasıl mı kaldırıyorsunuz? Bu Anayasa'nın 53'üncü maddesinde üçüncü fıkrayı tümden kaldırıyorsunuz. Üçüncü fıkra, Anayasa'nın 128'inci maddesine atıfla, kamu görevlileri sendikalarının kuruluşuyla ilgilidir. Bunu tümden kaldırdığınız zaman, kamu sendikalarını ortadan kaldırmış oluyorsunuz. Eğer 51'inci maddedeki "Çalışanlar" ifadesini "Kamu görevlileri ve işçiler." olarak algılıyorsanız, o zaman, bu hazırladığınız değişiklik Anayasa'nın 54'üncü maddesiyle çelişmektedir çünkü Anayasa'nın 54'üncü maddesi diyor ki: "Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması hâlinde işçiler grev hakkına sahiptir." Peki, o zaman ya kamu görevlileri ne olacak? Siz, bu sözde "Sözleşme" sözüyle aslında bir kelime oyunu yapıyorsunuz ve kamu görevlilerini mevcut durumdan daha da geriye götürüyorsunuz çünkü bir uyuşmazlık hâlinde, siz o zaman, uyuşmazlık komisyonuna havale ediyorsunuz. Uyuşmazlık komisyonunda kim var? Sizin atayacağınız kamu görevlileri var. Yani siz bu maddeyle, bu madde ile bu değişiklik ile memuru memura kırdırmayı düşünüyorsunuz. Bu çok yanlış. Gelin, bundan vazgeçiniz. Grevli, toplu sözleşmeli olmayan bir sendika aslında yoktur. Siz, bu madde ile kamu sendikalarını ortadan kaldırıyorsunuz, ILO sözleşmelerine aykırı davranıyorsunuz, Anayasa'nın 90'ıncı maddesine aykırı davranıyorsunuz. Dolayısıyla, bu sizin düzenlediğiniz maddeye göre memurlar nasıl toplu sözleşme yapacaklardır, birer birer mi yapacaklardır yoksa sendika yoluyla mı, belli değildir.

İşte o nedenle, gelin, benim önergemdeki bu düzenlemeye olumlu oy verin, siz de bir yanlıştan kurtulun. Yarın bu önergedeki sözü çok arayacaksınız. Ben diyorum ki: Bu 6'ncı maddede "sahiptirler" ifadesinden sonra "Toplu sözleşmelerdeki uyumsuzluk durumunda grev yapma hakkına sahiptirler." ifadesini koyalım. Eğer bunu koymazsanız inanın ileride çok sıkıntıya gireceksiniz.

Dün 1 Mayıstı, bütün Türkiye'de olduğu gibi Taksim'de de coşkulu bir kalabalık vardı. Gerçekten büyük bir coşkuydu, gerçekten büyük bir dayanışmaydı. Emekçiler, kendilerine karşı yapılan haksızlığı ve hukuksuzluğu unutmuyorlar. Gelin, siz de bugün bu haksızlıktan ve hukuksuzluktan vazgeçiniz. Dün Taksim'de yüz binler özgürlük için, demokrasi için, emek mücadelesi için hep beraber haykırdık. Sizler…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erçelebi, size de ek süre veriyorum, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

HASAN ERÇELEBİ (Devamla) – Evet, Taksim Alanı, özgürlük alanı. Onun için, emekçilerin sizden bir talebi var. Lütfen, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanınıza bunu söyleyiniz. Diyorlar ki: "Taksim Alanı'nın adı 1 Mayıs Alanı olarak değiştirilsin." Bu haklı isteğe de olumlu cevap veriniz.

Eğer, emeğe karşı, emekçilere karşı haksızlık yaparsanız onlar sizi referandumda, önümüzdeki seçimde bekliyorlar. Siz istediğiniz kadar seçim barajları kurunuz, barikatlar kurunuz, onları, emekçilerle, halkımızla omuz omuza aşacağız, bunu göreceksiniz ve şu anda vermediğiniz hakları, grev hakkını, mutlaka ama mutlaka, biz düzenleyeceğiz. Çünkü biz, emek mücadelesinden gelen bir partiyiz. Sizlere son defa şunu söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erçelebi, ek süreniz de doldu efendim.

Sadece selamlama yapabilmeniz için mikrofonu tekrar açıyorum. Genel Kurulu selamlayıp lütfen yerinize oturun.

HASAN ERÇELEBİ (Devamla) – Tabii, tabii.

Sayın milletvekilleri, gelin, emek tarihine kötü geçmeyiniz, önergeme olumlu oy veriniz, gelecekteki birtakım hatalardan kurtulunuz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erçelebi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım son iki önerge aynı mahiyettedir. Bu nedenle, birlikte işleme alacağım, istemleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk önergeyi ve diğer önergenin imza sahibini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

497'ye 1 inci Ek Sıra Sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 6 ncı maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 53 üncü maddesine eklenen 1 inci fıkrada geçen "memurlar ve diğer" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Zekeriya Aslan
Afyonkarahisar

Diğer önerge imza sahibi:
Azize Sibel Gönül
Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergelere efendim?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

DEVLET BAKANI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aslan, konuşacak mısınız, gerekçe mi?

ZEKERİYA ASLAN (Afyonkarahisar) – Gerekçe.

BAŞKAN – Sayın Gönül?

AZİZE SİBEL GÖNÜL (Kocaeli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyun lütfen.

Gerekçe:

Verilen önerge ile kamu görevlileri aynı zamanda memurları da kapsadığından ayrıca “memurlar ve diğer” ibaresinin metinden çıkarılması daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 6’ncı madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddenin oylaması, gizli oylama şeklinde yapılacaktır.

Tekrar milletvekili arkadaşlarıma hatırlatıyorum: Sizlere verilecek pullardan beyaz olanı “kabul”, kırmızı olanı “ret”, yeşil olanı ise “çekimser” oyu ifade etmektedir.

Milletvekili arkadaşlarım isimleri okunmadan lütfen sıraya girmesinler.

Adana ilinden gizli oylamaya başlıyorum.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Ankara Milletvekilimiz Sayın Yazıcıoğlu, geçmiş olsun efendim, bir sorununuz var herhâlde. Hemen oyunuzu kullanınız.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biliyorsunuz, çalışma saatimiz on ikide dolacak ancak oylama işlemi devam ederken sonucun alınmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasını oylayacağım. O nedenle, milletvekili arkadaşlarımız hemen çıkmasınlar.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Yok öyle bir şey.

BAŞKAN – Var efendim. İç Tüzük 55 bu imkânı veriyor bize ve özellikle oylama işlemine başladıktan sonra yarım bırakmanın İç Tüzük’ümüze uygun olmadığı kanaatindeyiz. 55’inci madde bu imkânı da veriyor. Şöyle:

Maddenin oylama sonucunun açıklanmasına kadar oturumun uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanamayan arkadaşımız kaldı mı? Yok.

Oy kullanma işlemi tamamlanmıştır.

Kutuları kaldırıyoruz.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 7.11.1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin gizli oylama sonucunu açıklıyorum:

"Oy Sayısı : 409

Kabul : 338

Ret : 71

Çekimser : -

Boş : -

Geçersiz : -

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Yusuf Coşkun	Fatih Metin
Bingöl	Bolu"

6'ncı madde kabul edilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 3 Mayıs 2010 Pazartesi günü saat 12.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.14

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, personel reformuna ve araştırmacıların sorunlarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/13310)

13..03.2010

TBMM Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan **Sn.R.Tayyip Erdoğan** tarafından **yazılı** olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim.

Atilla Kart
CHP Konya Milletvekili

Telekom bünyesinde çalışan Mühendisler, Telekom'un 15.11.2005 tarihinde özelleştirilmesi sonucunda 4046 sayılı Kanunun 22. maddesine göre Valilik emrinde **Araştırmacı unvanıyla** görevlendirilmişlerdir.

Araştırmacı unvanıyla atananların bu hakları 3 yıl süreyle sınırlı tutulduğundan, 3 yılın bitiminde **Müdür ve Mühendislik** hakları ellerinden alınmıştır. Bunun sonucu olarak da hizmet ve ek ödeme tazminatlarında ve ek göstergede önemli düşmeler olmuştur. Bu durum da olan kişiler, Mühendis olarak kariyer unvanlarıyla atanmış olsalardı, bu mağduriyetler yaşanmayacaktı. Mühendis ve müdür olarak kazanılmış hakları olan bu kişiler, tüm bu haklarını kaybetmiş durumdadırlar.

Benzeri durumda olan Müfettişlerin ise , Müfettişlik unvanları ve hakları korunmuştur. Bu sebeple hem anayasal hakların korunması , hem de adaletsizliğin giderilmesi bakımından , Müfettişler için yapıldığı gibi ; kariyer unvanı Mühendis olan ve bilfiil mühendislik yapan , kurum içerisindeki başarısından dolayı Müdür Yardımcısı ve üst unvanlara atanan ve Kurum özelleşince Araştırmacı unvanıyla atamaları yapılan , **özlük hakları yönünden büyük mağduriyetler yaşayan bu Mühendislerin haklarının korunması için**, yasal düzenleme yapılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Kişilerin kendi başlarına bireysel olarak yargı yollarını kullanmalarına gerek kalmadan ve bu suretle **ayrıca mağduriyetlerine yol açılmadan** Hükümet tarafından bu konuda adil bir düzenleme ivedi olarak yapılmalıdır.

Esasen, AKP'nin, gerek 2002 öncesi verdiği sözler ve gerek **Mehmet Ali Şahin** vasıtasıyla TBMM Genel Kurulunda 2004-2005-2006 yıllarında tekrarlanan sözlerin gereği olarak; **kıdem ve liyakatı** esas alan **âdil ve dengeli** ve tüm kamu çalışanlarını kapsayan **Kamu Personel Rejimi** düzenlemesine Türkiye'nin **şiddetle** ihtiyacı bulunduğunu yeri gelmişken bir kez daha ifade ediyoruz.

Buna göre;

1-Anlatımı yapılan Müdür ve Mühendislerin, anayasal anlamdaki temel haklarının ve özlük haklarının korunması için, Müfettişler hakkında yapılan yasal düzenlemenin benzerini **ivedi olarak** başlangıçta Telekom bünyesinde bulunan Müdür ve Mühendisler için de yasalaştıracak mısınız? Yapmayacaksanız bunun gerekçesi nedir? Bu nitelikteki bir uygulama **kamu personeli** arasında bizzat Hükümet eliyle **ayrımcılık** yapılması anlamına gelmez mi?

2- 2002 yılı öncesinde verdiğiniz sözlerde, Hükümet olunduğu takdirde 1 yıl içinde hayata geçireceğinizi vaad ettiğiniz ;

2002'den sonra ise 3-4 yıl arka arkaya gerçekleştireceğinizi vaad ettiğiniz **Kamu Personel Rejimi** hakkında verdiğiniz sözleri unuttunuz mu?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.006- 892 29../04/2010
KONU : Soru Önergesi 7/13310

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) TBMM Başkanlığının, 29.03.2010 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00. 02-7/13310-21255/44360 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 30.03.2010 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-200-11/1416 sayılı yazısı.
c) Devlet Personel Başkanlığının 21.04.2010 tarih ve B.02.1.DPB.0.65.610/8285 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın 7/13310 sayılı yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati YAZICI
Devlet Bakanı

Ek: İlgi (c) yazı ve eki

T.C.
BAŞBAKANLIK
Devlet Personel Başkanlığı

Sayı :B.02.1.DPB.0.65.610/ DPBNo: 8285
Konu : Soru Önergesi(7/13310) DPB Tarih: 21-04-2010

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Hayati YAZICI)

İlgi: Makamlarınızın 12/04/2010 tarihli ve B.02.0.006-696 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplanmasını uygun gördüğü 7/13310 Esas No'lu Yazılı Soru Önergesine verilecek cevaba esas olmak üzere hazırlanan bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet TEKİNARSLAN
Başkan

EK:
Soru Önergesi Cevabı

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA KART'IN 7/13310 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE CEVABIMIZ

CEVAP 1: Türk Telekom A.Ş. tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilen nakle tabi personelin atama teklifleri, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun Ek 29'uncu maddesi ile 4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesi çerçevesinde yapılmaktadır. Nakle tâbi personelden, hisse devir tarihindeki kadro ve pozisyon unvanları esas alınarak, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetveldeki kadrolarda istihdam edilmekte olanlar ile burada sayılan unvanlarla çalışan diğer statülerdeki personelin atama teklifleri araştırmacı unvanlı kadrolara yapılmakta, ancak (1) sayılı cetvelde yer alan, mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonucunda göreve alınanların atama teklifleri, söz konusu görev unvanına uygun kadrolara yapılmaktadır.

Bu çerçevede, Başkanlığa müdür unvanıyla bildirilen personelin atama teklifi yasal zorunluluk gereği araştırmacı unvanlı kadrolara yapılmakta, müfettiş olarak bildirilenlerin atama teklifleri ise yine yasa hükmü gereği müfettiş unvanlı kadrolara yapılmaktadır.

Yasal zorunluluk gereği araştırmacı unvanlı kadrolara atama teklifi yapılan personelin kariyerleri esas alınarak atama tekliflerinin yapılabilmesi bu konuda yasal düzenleme yapılması halinde mümkün bulunmaktadır. Diğer taraftan, Devlet Personel Başkanlığında bu yönde yapılan bir çalışma bulunmamaktadır.

CEVAP 2: Kamu Personel Rejimine konusunda Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Genel Müdürlüğü (TODAİE), Maliye Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı yetkilileri ile akademisyenlerden oluşan komisyon tarafından çalışmalar yürütülmüştür. Sendikalar, sosyal taraflar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri de alınarak, Kamu Personel Rejimi Reformunun gerçekleştirilmesi hedefi doğrultusunda halen çalışmalar devam etmektedir.

2.- Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan'ın, IMF ile görüşmelere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın cevabı (7/13414)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Ali BABACAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ergün AYDOĞAN
Balıkesir Milletvekili

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek Ekonominin normalleştiği Sayın Ali Babacanın yaptığı açıklamanın sonucunda stand by anlaşmasının yapılmayacağını bu anlaşmaya gerek kalmadığının açıklamasını yapmıştır.Başbakan da İMF ile anlaşma yapan ülkelerin bu anlaşmaya muhtaç olan ülkelerin yaptığını artık bizim ekonomimizin böyle bir anlaşmaya ihtiyaç duymadığının açıklamasını yapmıştır.

Bu bilgiler ışığında:

1-12 Aydır İMF ile yapılan bu görüşmeler esnasında her an anlaşmanın olacağı yönünde açıklama yapılarak finans piyasalarında etkilenen ve kayba uğrayan yatırımcıların sorumlusu kimdir?
2-Normalleşiyoruz dediğiniz ekonomimiz bu güne kadar normal değimliydi?
3-Normal değil idiyse bu güne kadar İMF ile nasıl görüşmeler yaptınız ?
4-12 aydır İMF ile neyin görüşmesini yaptınız ?
5-İMF ile anlaşma yapılamadığı için mi yoksa ihtiyacımız olmadığı için mi anlaşma yapılmamıştır?
6- İMF ile anlaşamamanın esas sebebi piyasaya para pompalayacağınız için ve de baskın bir seçim'e giderken uygulayacağınız para politikası yüzünden mi?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HZN.0.08.09.00-4060/ 27.04.10- 20760
KONU: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ :30 Mart 2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-21365 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda bahse konu, Balıkesir Milletvekili Sayın Ergün Aydoğan tarafından tevcih edilen 7/13414 sayılı yazılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu soru önergesi ile ilgili olarak Hazine Müsteşarlığınca hazırlanan cevap metni ilişikte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EK:
Cevap Metni

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ERGÜN AYDOĞAN'IN DEVLET BAKANI SAYIN ALİ BABACAN'A TEVCİH ETTİĞİ 7/13414 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN OLARAK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

SORULAR

1- 12 aydır İMF ile yapılan bu görüşmeler esnasında her an anlaşma olacağı yönünde açıklama yapılarak finans piyasalarında etkilenen ve kayba uğrayan yatırımcıların sorumlusu kimdir?

2- Normalleşiyoruz dediğimiz ekonomimiz bu güne kadar normal değilmiydi?

3- Normal değil idiyse bu güne kadar İMF ile nasıl görüşmeler yaptınız?

4- 12 aydır İMF ile neyin görüşmesini yaptınız?

5-İMF ile anlaşma yapılamadığı için mi yoksa ihtiyacımız olmadığı için mi anlaşma yapılmamıştır?

6- İMF ile anlaşamamanın esas sebebi piyasaya para pompalayacağınız için ve de baskın bir seçime giderken uygulayacağınız para politikası yüzünden mi?

CEVAPLAR: 1-2-3-4-5-6

19. Stand-By düzenlemesinin tamamlandığı tarihte küresel ekonomide bozulma sinyalleri alınmaya başlamıştır. Bu çerçevede küresel ekonomik gelişmeler ve bunların ekonomimize olası yansımaları yakından takip edilmiş ve gerekli önlemler alınmıştır.

2009 yılı Eylül ayında kamuoyuna duyurulan Orta Vadeli Program ile krizden çıkış stratejisini ortaya koyan ilk ülkelerden birisi Türkiye olmuştur. Söz konusu programda 2010 yılı büyüme tahminimiz yüzde 3,5 olarak tespit edilmiş, 2011 ve 2012 yıllarında büyümenin tedrici olarak artması ve sırasıyla yüzde 4 ve yüzde 5 oranlarında gerçekleşmesi tahmin edilmiştir. Orta Vadeli Program hedefleri, IMF'den gelebilecek finansman dikkate alınmadan belirlenmiştir.

Orta Vadeli Programın açıklanmasının ardından, Uluslararası Para Fonu (IMF) Programda ortaya koyulan hedefleri ve program varsayımlarını gerçekçi, ulaşılabilir ve tutarlı bulduğunu açıklamıştır. Orta Vadeli Program çerçevesinde uygulamaya konulan mali uyum tedbirleri kamu finansman dengesini sağlıklı bir yapıya oturtmuştur. Orta Vadeli Program piyasalar tarafından son derece gerçekçi, hatta muhafazakar bulunmuş, programın tavizsiz bir biçimde uygulanması neticesinde uluslararası derecelendirme kuruluşları Türkiye'nin kredi notunu artırmıştır. Krizin ilk sinyallerinin alınmaya başlandığı Eylül 2008'den bu yana 38 ülkenin kredi notu 97 kez düşürülürken, yalnızca 20 ülke için not artışı yapılmış ve Türkiye, bu 20 ülke arasında yer almıştır.

IMF ile 2010 yılı Mayıs ayında Madde IV Görüşmeleri yapılacaktır.

Madde IV görüşmeleri, tüm üye ülkelerin IMF Ana Sözleşmesi gereğince her yıl gerçekleştirmesi gereken bir istişare mekanizmasıdır. Bu görüşmeler kapsamında ülkelerin maliye ve para politikaları ele alınmakta, dış denge ve kamu borç gelişmeleri incelenmekte ve uygulanan politikaların büyüme ve ödemeler dengesi üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

3.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, toplum yararına çalışma programı kapsamında çalıştırılan bazı işçilere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer'in cevabı (7/13481)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Ömer DİNÇER tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.
22.03.2010

Ensar ÖĞÜT
Ardahan Milletvekili

14.10.2009 da Batman'da toplum yararına çalışma proğramı kapsamında kura sonucu sağlık ocaklarına alınan işçiler daha sonra işakitleri fes edilmiştir. Bu 70 çalışan arkadaşımız şimdi çor durumda ve tekrar işe alınmalarını beklemektedirler.

1- 2010 yılı içinde tekrardan aynı konumda toplum yararına çalışma proğramı adı adlında 70 kişi alınacak olmasından dolayı bu arkadaşlarımızın iş başı yaptırılmaları hususunda bir çalışmanız olacakmı, olacaksa bu arkadaşlar ne zaman iş başı yapacak?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Türkiye İş Kurumu İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.13.1.TİK.0.073.00.08-610/131337 26/04/2010
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'e (7/13481 Esas No'lu) ait yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

Ek: Yazı

Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'e ait 7\13481 Esas No'lu Yazılı Sorularına İlişkin Kurumumuz Cevabı

İŞKUR tarafından, Batman'da gerçekleştirilen ve program süresi 75 gün olan sağlık ocaklarında çalıştırılmak üzere 70 kişinin faydalanacağı Toplum Yararına Çalışma Programı (TYÇP) 15.10.2009 tarihinde başlamış olup, 28.12.2009 tarihinde sona ermiştir. Dolayısıyla, planlanan sürenin tamamlanması nedeniyle de program sonlandırılmıştır.

Bununla birlikte, Kuruma kayıtlı işsizlerin programlardan yaralanma süresi en fazla 6 ay olup, programlara katılmış olan işsizlerin Kurum tarafından düzenlenen diğer TYÇP faaliyetlerine katılabilmeleri de mümkündür. Ancak, bu kişilerin yeni programlardan yararlanabilmeleri, diğer işsizler gibi noter kurası sonucunda isimlerinin kura çekiminde çıkması halinde mümkün olabilecek ve önceki programlarla birlikte programlardan yararlanma süreleri toplamda 6 ayı aşmamak kaydıyla olabilecektir.

4.- Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın, Kuruçaşile'deki ağaç kesimi ve seyrekleştirmesine ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/13559)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel EROĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

M.Rıza YALÇINKAYA
CHP Bartın Milletvekili

Bartın İli Kurucaşile İlçesine bağlı Aydoğmuş, Çayaltı, Ömerler, Karaman, Meydan köyleri ve civarında Bartın Orman İşletme Müdürlüğü tarafından "Ağaç Kesim ve Seyrekleştirme" işlemi yapılmaktadır.

Kestane ağaçlarının yoğun olduğu bölgede, normalde 10 ağaçtan 3 adet ağacın kesilmesi gerekirken, seyrekleştirme adı altında 3 ağaç bırakılıp 7 ağaç kesilmiş ve seyrekleştirme işlemi adeta orman katliamına dönüşmüştür.

Çok zor koşullar altında yaşam mücadelesi veren yöre halkı, bölgede bulunan ağaçlardan topladığı kestaneleri takas yöntemiyle başkalarına vererek, yerine farklı yiyecek maddeleri almakta ve böylece kendi geçimlerini ve çocuklarının rızkını çıkarmaya çalışmaktadır. Bölgede uygulanan orman seyrekleştirme işlemi ile bilinçsiz bir şekilde ağaçlar kesilmekte, bölge halkının geçim kaynağı olan kestaneciliğe maalesef son verilerek, çok fazla sayıda ağaç kesimi yapılmaktadır.

Bu nedenle;

1-Bölgede "ağaç kesim ve seyrekleştirme" işlemi hangi amaçla yapılmaktadır? Kaç adet ağaç kesilmiştir? Kesilen ağaçların kaç tanesi kestane ağacıdır?

2-Orman katliamı haline dönüştürülen "ağaç kesim ve seyrekleştirme" işleminin durdurulması ve konunun ivedilikle araştırılarak sorumlular hakkında gereğinin yapılması için bir talimat verilmesi düşünülmekte midir?

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 472 25658 27/4/2010
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM'nin 07.04.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02–21605 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Bartın Milletvekili M. Rıza YALÇINKAYA' nın 7/13559 esas sayılı yazılı soru önergeleri Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK
Cevabi yazı

BARTIN MİLLETVEKİLİ SAYIN M. RIZA YALÇINKAYA' NIN
7/13559 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI

SORU 1. *Bölgede "ağaç kesim ve seyrekleştirme" işlemi hangi amaçla yapılmaktadır? Kaç adet ağaç kesilmiştir? Kesilen ağaçların kaç tanesi kestane ağacıdır?*

SORU 2. *Orman katliamı haline dönüştürülen "ağaç kesim ve seyrekleştirme" işleminin durdurulması ve konunun ivedilikle araştırılarak sorumlular hakkında gereğinin yapılması için bir talimat verilmesi düşünülmekte midir?*

CEVAP 1,2. Bartın İli, Kurucaşile Orman İşletme Şefliği sınırları içerisinde kalan Karaman ve Meydan köylerinde Silvikültür tekniği ve esaslarına bağlı kalınarak rehabilitasyon çalışması yapılmıştır. Bu çalışmalar ormanın iyileştirilmesine yönelik olup, bölme içerisinde kalan kurumuş, kovuk ve hastalıklı fertler damgalanmış olup, bunlardan 718 adedi kestane ağacıdır.

Ayrıca, Aydoğmuş, Ömerler ve Çayaltı köyleri sınırları içerisinde kalan bölmelerde ise herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

5.- Antalya Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, istisnai memuriyet kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/13627)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.30.03.2010

Hüseyin YILDIZ
Antalya Milletvekili

İstisnai Memuriyet kadrolarına yapılan atamalara ilişkin olarak;

1-2002-2009 yılları itibariyle istisnai memur kadrosunda kaç kişi Başbakanlıkta işe başlamıştır?Bunların isimleri ve görev yerleri neresidir?

2-2002-2009 yılları arasında Türkiye genelinde tüm bakanlık,kamu kurum ve kuruluşlarına kaç kişi istisnai memur kadrosu ile işe başlamıştır?Ataması yapılan bu kişilerin isim listeleri ve ataması yapıldığı kadroları nedir?Ataması yapılarak memuriyet hakkı kazanan bu kimselerden başka görevlere geçenler var mıdır?Varsa şimdiki görevleri ve isimleri nedir?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.006- 891 **23.04/2010**
KONU : Soru Önergesi 7/13627

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) TBMM Başkanlığının, 08.04.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00. 02-7/13627-21741/45284 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 12.04.2010 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-204-3/1622 sayılı yazısı.
c) Devlet Personel Başkanlığının 21.04.2010 tarih ve B.02.1.DPB.0.65.610/8284 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüseyin YILDIZ'a ait 7/13627 sayılı yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati YAZICI
Devlet Bakanı

Ek: İlgi (c) yazı ve eki

T.C.
BAŞBAKANLIK
Devlet Personel Başkanlığı

Sayı :B.02.1.DPB.0.65.610/ DPBNo: 8284
Konu : Soru Önergesi(7/13627) DPB Tarih: 21-04-2010

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Hayati YAZICI)

İlgi: Makamlarınızın 12/04/2010 tarihli ve B.02.0.006-793 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüseyin YILDIZ'ın Sayın Başbakana tevcih ettiği, Sayın Başbakanın da Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplanmasını uygun gördüğü 7/13627 Esas No'lu Yazılı Soru Önergesine verilecek cevaba esas olmak üzere hazırlanan bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet TEKİNARSLAN
Başkan

EK:
Soru Önergesi Cevabı

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSEYİN YILDIZ'IN 7/13627 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIKLARDAN İNTİKAL EDEN BİLGİLER ÇERÇEVESİNDE CEVABIMIZ

CEVAP 1- 2002-2009 yılları itibariyle Başbakanlıkta istisnai kadrolara atananların sayısı (196) adettir.

CEVAP 2- 2002-2009 yılları arasında istisnai kadrolara atananların sayısı (1108) adettir.

İstisnai kadrolara atananlardan istisnai kadro dışındaki görevlere geçenlerin sayısı toplam (147) adettir.

6.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Van'da serbest bölge kurulması ve sınır ticaretine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Hayati Yazıcı'nın cevabı (7/13690)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Hayati YAZICI tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 31.03.2010

Ensar ÖĞÜT
Ardahan Milletvekili

Van İran ile sınır komşusu olduğu halde, hala Van'da İran ile gerçekleşen transit kara taşımacılığını sağlayan bir gümrük kapısı yok. Bölgenin fakirlikten ve işsizlikten kurtulması için ekonomiye canlılık getirecek kapıköy gümrük kapısının transit kara taşımacılığının yapılması için kapının açılması gerekmektedir.

1- Bölgenin gelişmesini sağlamak Göçün durması ve ekonominin canlanması iç in Van'da Serbest bölge kurulması ve sınır ticaretinin yapılması için çalışmanız varmıdır?

2- Van İran arasındaki Kapıköy sınır kapısının açılması ve vatandaşlarımızın günibirlik sınır ticareti yapmalarının yolu açılacakmı?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.006- 895 29./04/2010
KONU : Soru Önergesi 7/13690

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) TBMM Genel Sekreterliğinin 08.04.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/13690-21775/45356 sayılı yazısı.
b) Gümrük Müsteşarlığın 22.04.2010 tarih ve B.02.1.GÜM.0.06.00.01.610-123-9092 sayılı yazısı.

Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'e ait 7/13690 sayılı yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati YAZICI
Devlet Bakanı

Ek: İlgi (b) yazı

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.00.01.610- 123

Konu : 7/13690 Sayılı Yazılı Soru Önergesi

22.04.2010* 09092

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Hayati YAZICI)

İLGİ: 12.04.2010 tarihli, B.02.0.006- 786 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazıları eki, Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'ün tevcih ettiği 7/13690 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar aşağıda belirtilmiştir.

1) 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'na bağlı Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği gereğince serbest bölgelerin kurulması, yönetilmesi ve işletilmesi Dış Ticaret Müsteşarlığı yetki alanındadır. Van'da serbest bölge kurulması hususunun da bu kapsamda, ilgili Müsteşarlıkça değerlendirilmesi gerekmektedir.

Diğer yandan, Kapıköy Sınır Kapısı 16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan sınır ticaretinin düzenlenmesine ilişkin 2008/14451 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 2 nci maddesi uyarınca İran ile sınır ticareti yapmaya yetkili gümrük kapıları arasında yer almaktadır.

2) Halen Kapıköy Gümrük Müdürlüğü tarafından Kapıköy demiryolu hudut kapısında gümrük hizmeti verilmektedir. Kapıköy, ülkemizin üç büyük demiryolu hudut kapısından biridir.

Kapıköy'ün kara hudut kapısı olarak hizmet vermesi konusu, Türk ve İran heyetleri arasında 20-21 Şubat 2010 tarihlerinde Tahran'da yapılan görüşme sonucu imzalanan mutabakat zaptında, Türk tarafının Kapıköy-Razi'de yeni bir kara hudut kapısı açılmasını önerdiği ve İran tarafının da öneriyi kabul ederek gerekli iç hukuk prosedürlerini tamamlayacağını taahhüt ettiği hususlarına yer verilmiştir.

Bu çerçevede Kapıköy'de TIR trafiğinin açık bir kara hudut kapısı haline getirilmesinin uygun olacağı görüşümüz İçişleri Bakanlığına intikal ettirilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Maksut METE
Müsteşar

7.- İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın, tasarruf tedbirlerine ve Ata uçağının kullanımına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/13766)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın R. Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Selçuk AYHAN
İzmir Milletvekili

Başbakan Sayın R. Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan'ın, Katar Emiri Şeyh Hamid Bin Halife Al Thani'nin kızı Şeyha'nın düğününe katılmak için Başbakanlığa ait Ata uçakla Doha'ya gitmesi ulusal medyamızda almıştır.

Bayan Erdoğan'ın Devlete ait uçakla, Arap Şeyhinin düğününe katılmak üzere Katar'a gitmesi kamuoyunda haklı tepkilere neden olmuştur.

Gelişmiş ülkelerden Fransa'da dahi hükümet tarafından, **"Zor durumlarda, bakanlar kurulunun üyelerinin de vatandaşlara örnek davranışlar içinde olması gerektiği, bundan sonra bütün bakanların iş yolculuklarında tarifeli uçak kullanması"** gibi ülke kaynaklarının dikkatli kullanılmasına ilişkin uyarılar yapılırken; yoksulluk sınırı altında 25 milyona yakın insanı bulunan, 2 milyona yakın yurttaşı yatağına aç giren ülkemizde; Başbakanın eşinin, vatandaşın vergileriyle alınan uçağı **'özel malı'** gibi **"düğün gezmelerinde"** kullanması akla, ahlaka ve vicdana uygun görülmemiştir.

Hatırlanacağı üzere, AKP hükümeti iktidara geldiği günlerde ülkenin bulunduğu sıkıntılı durumu gerekçe gösterilerek çeşitli tarihlerde tasarruf genelgeleri yayımlamıştı.

Örneğin, Başbakanlığın **'tasarruf tedbirleri'** ne ilişkin 2007/3 numaralı genelgede;

"Doğal afetler, orman yangınları, ziraat ve hayvancılıkta acil olarak yapılması gereken mücadele ve müdahaleler, iç ve dış güvenlik ile istihbarat hizmetlerinin gerektirdiği zorunlu olan harcamalar, karayolu trafik güvenliği ve sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim ile ilgili harcamalar genelge kapsamı dışına alınmış";

"Uluslararası toplantılar ile milli bayramlar hariç, açılış, konferans, seminer, yıldönümü ve benzeri kutlama ve organizasyonlara ilişkin faaliyetler nedeniyle gezi, kokteyl, yemek ve benzeri davetler düzenlenmeyeceği, hediye ve diğer adlar altında ödeme yapılmayacağı" vurgulanmıştı.

Ancak, genelgenin 'Diğer Hususlar' başlıklı bölümde; **"genelgede belirtilen hükümler hilafına ortaya çıkabilecek zorunlu ihtiyaçların karşılanabilmesi için Başbakanlıktan izin alınacaktır"** hükmü getirilmiş ve tasarruf tedbirlerinin Başbakanın izni ile genelge kapsamı dışında tutulabileceği öngörülmüştü. (RG:18.01.2007-26407)

Bu bilgiler doğrultusunda;

1- AKP hükümetleri iş başına geldiği tarihten bu yana Başbakanlık tarafından **tasarruf tedbirlerine ilişkin** kaç **"genelge"** yayımlanmıştır? Bu genelgelerden kaçı yürürlükten kaldırılmıştır?
2- Genelgeler doğrultusunda, **Başbakanlığın izni ile** ülkenin hangi **'zorunlu ihtiyaçları'** tasarruf tedbirleri kapsamı dışında tutulmuştur?
3- **"Uluslararası toplantılar ile milli bayramlar hariç, açılış, konferans, seminer, yıldönümü ve benzeri kutlama ve organizasyonlara ilişkin faaliyetler nedeniyle gezi, kokteyl, yemek ve benzeri davetler düzenlenmeyeceği, hediye ve diğer adlar altında ödeme yapılmayacağı"** gibi tasarrufu tedbirlerine ilişkin hükümler yürürlükte ise, Başbakan Sayın Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan, hangi hukuksal gerekçe ve ihtiyaçla Devlet malını özel ziyaretlerinde kullanabilmektedir?
4- Sayın Emine Erdoğan'ın, Arap Şeyhine yaptığı düğün ziyaretinin ülkemize maliyeti nedir?
5- TÜRK-İŞ'in Mart ayında yaptığı araştırmaya göre, dört kişilik bir ailenin yeterli beslenebilmesi için Mart ayı itibarıyla yapması gereken harcamanın (açlık sınırı) 845'TL'ye, yoksulluk sınırının ise, 2.753 TL'ye yükseldiği; ayrıca asgari ücretin, 576.57 TL olduğu bir ülkede Başbakanın eşinin, devletin uçağıyla, başka ülkelere düğün ziyaretlerinde bulunması ahlaki ve etik ilke ve değerlere uygun mudur?

T.C
DEVLET BAKANI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.001/ 319 30.04.2010
Konu: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 20.04.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/13766-22048/45770 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sn. Selçuk AYHAN'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/13766 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek- soru önergesi cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SELÇUK AYHAN'IN SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH ETTİĞİ 7/13766 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Sayın Başbakan ve Bakanların yurt dışı seyahatleri, Devlet Başkanları, Başbakanlar ve diğer devlet temsilcileriyle görüşmeleri ve yapmış olduğu toplantılar, ilgili mevzuatlar ve devlet teamülleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca; 2002 tarihinden itibaren yayımlanan ve yürürlükten kaldırılan Tasarruf Tedbirlerine ilişkin Genelgeler de şunlardır:

1. 2003/39 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi 27/06/2003 tarihli ve 25151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, o tarihe kadar yürürlükte bulunan 2002/45 sayılı Genelgeyi yürürlükten kaldırmıştır.
2. 2005/19 sayılı Genelge ile 2003/39 sayılı Genelgenin bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır. (03/082005/25895 sayılı Resmi Gazete)
3. 2007/3 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi 18/01/2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, 2003/39 ve 2005/19 sayılı Genelgeleri yürürlükten kaldırmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM: 23 YASAMA YILI: 4

99 UNCU BİRLEŞİM
2 MAYIS 2010 PAZAR
SAAT: 12.00

KISIMLAR

1	BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
2	ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER
3	SEÇİM
4	OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
5	MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI
6	GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER
7	SÖZLÜ SORULAR
8	KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, "Sunuşlar" ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.10.2007 tarihli 3 üncü birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 126, 131 ve 321 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

321 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının ilk 21 bölümünün 30'ar maddeden, 22 nci bölümünün 631 ilâ 649 uncu maddelerden oluşması,

131 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ilâ 19 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 20 ilâ 40 ıncı maddelerden, üçüncü bölümünün Çerçeve 41 inci maddedeki 1, 2, 2/alt bentleri ilâ 3 ve 4 üncü fıkralar dahil olmak üzere 41 ilâ 44 üncü maddelerden oluşması,

126 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ilâ 15 inci maddelerden, ikinci bölümünün Çerçeve 22 nci maddedeki 1, 2, 3, 4 üncü fıkralar ilâ Geçici 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeler dahil olmak üzere 16 ilâ 24 üncü maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.5.2009 tarihli 95 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ilâ 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddeler dahil olmak üzere 13 ilâ 16 ncı maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 23.3.2010 tarihli 76 ncı birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 96 Sıra Sayılı Türk Ticaret Kanunu Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

önerilmiştir.

(Not: İlk 50 bölüm 30'ar maddeden, 51 inci bölüm 1501 ilâ 1520 nci maddelerden, 52 nci bölüm ise Geçici Madde 1, 2, 3, 4, 5 dahil 1521 ilâ 1535 inci maddelerden oluşmaktadır.)

(Genel Kurulun 8.7.2008 tarihli 127 nci birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 498 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

498 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 26 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 46 ncı maddedeki 2 nci fıkranın (a) bendi ve 3 üncü fıkrası ile Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 27 ila 50 nci maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19.4.2010 tarihli 88 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

Genel Kurulun; haftalık olağan çalışma günlerinin dışında aşağıda tarihleri belirtilen Pazartesi, Cuma, Cumartesi ve Pazar günlerinde de toplanması ve aşağıda belirtilen saatlerde çalışması, bu birleşimlerde gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

Genel Kurulun; 4.5.2010 Salı günkü birleşiminde sözlü sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyerek, gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

Genel Kurulun; 2 Mayıs 2010 Pazar, 3 Mayıs 2010 Pazartesi, 5 Mayıs 2010 Çarşamba, 6 Mayıs 2010 Perşembe, 7 Mayıs 2010 Cuma, 8 Mayıs 2010 Cumartesi ve 9 Mayıs 2010 Pazar günlerinde 12:00-24:00 ve 4 Mayıs 2010 Salı günü ise 15:00-24:00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi,

Genel Kurulun; 18 ve 25 Mayıs 2010 Salı günkü birleşimlerinde bir saat sözlü soruları müteakip diğer denetim konularının görüşülmeyerek, gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmında yer alan işlerin görüşülmesi, 5 ve 26 Mayıs 2010 Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Genel Kurulun; 18 ve 25 Mayıs Salı günkü birleşimlerinde 15:00-20:00 saatleri arasında, 20, 26 ve 27 Mayıs 2010 Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde ise 13:00-20:00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.4.2010 tarihli 97 nci birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

99 UNCU BİRLEŞİM 2 MAYIS 2010 PAZAR SAAT: 12.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❄

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❄

3 – SEÇİM

❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄

7 – SÖZLÜ SORULAR

❄

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - **(S. Sayısı: 96)** Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (Dağıtma tarihi: 1.2.2008) (*) (**)

2. - **(S. Sayısı: 321)** Türk Borçlar Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/499) (Dağıtma tarihi: 15.1.2009) (*) (**)

3. - **(S. Sayısı: 458)** Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (Dağıtma tarihi: 5.1.2010) (*) **(X)**

4. - **(S. Sayısı: 496)** Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın; Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/811, 2/633) (Dağıtma tarihi: 8.4.2010) (*)

5. - **(S. Sayısı: 497 ve 497'ye 1 inci Ek)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan ve 264 Milletvekilinin; 7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/656) (Dağıtma tarihleri: 14.4.2010 ve 29.4.2010) **(Birinci görüşme 29.4.2010 Perşembe günü saat 04.01'de tamamlanmıştır.)**

6. - **(S. Sayısı: 498)** Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (1/806) (Dağıtma tarihi: 19.4.2010) (**) **(X)**

7. - **(S. Sayısı: 479)** Türkiye Cumhuriyeti ile İrlanda Arasında Gelir ve Sermaye Değer Artış Kazançları Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/689) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

8. - **(S. Sayısı: 477)** İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/371, 1/101) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) (**) **(X)**

9. - **(S. Sayısı: 476)** Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Dış Ticaret Müsteşarlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/802) (Dağıtma tarihi: 22.2.2010)

10. - **(S. Sayısı: 114)** Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Örgütü (APSCO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/367) (Dağıtma tarihi: 22.2.2008) **(X)**

11. - **(S. Sayısı: 306)** Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2003 Dünya Radyo Komünikasyon Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/333) (Dağıtma tarihi: 3.12.2008) **(X)**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Görüşmeleri yarım kalan Kanun Tasarı ve Tekliflerini gösterir.

(**) İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

12. - **(S. Sayısı: 469)** İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü (SMIIC) Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/776) (Dağıtma tarihi: 2.2.2010) **(X)**

13. - **(S. Sayısı: 460)** Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasının Ana Sözleşmesinde Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/786) (Dağıtma tarihi: 5.1.2010) **(X)**

14. - **(S. Sayısı: 472)** Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (1/772) (Dağıtma tarihi: 8.2.2010) **(X)**

15. - **(S. Sayısı: 474)** Tebligat Kanunu ile Adlî Sicil Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak'ın; Tebligat Kanunu ile Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742, 2/546) (Dağıtma tarihi: 18.2.2010)

16. - **(S. Sayısı: 475)** Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/773) (Dağıtma tarihi: 18.2.2010) **(X)**

17. - **(S. Sayısı: 279)** Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/623) (Dağıtma tarihi: 29.7.2008)

18. - **(S. Sayısı: 417)** Uşak Milletvekili Nuri Uslu'nun; 6831 Sayılı Orman Kanununa Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Çevre ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (2/325) (Dağıtma tarihi: 4.8.2009)

19. - **(S. Sayısı: 395)** Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un; Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/340) (Dağıtma tarihi: 9.6.2009)

20. - **(S. Sayısı: 228)** Bolu Milletvekili Fatih Metin'in; 491 Sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/137) (Dağıtma tarihi: 16.5.2008)

21. - **(S. Sayısı: 375)** Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/674) (Dağıtma tarihi: 20.5.2009)

22. - **(S. Sayısı: 99)** Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/428) (Dağıtma tarihi: 1.2.2008)

23. - **(S. Sayısı: 121)** Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/518) (Dağıtma tarihi: 25.3.2008)

24. - **(S. Sayısı: 126)** Darülaceze Müessesesi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (Dağıtma tarihi: 27.3.2008) (**) **(X)**

25. - **(S. Sayısı: 131)** Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/487) (Dağıtma tarihi: 4.4.2008) (**)

26. - **(S. Sayısı: 250)** Dopingle Mücadele Kanunu Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/562) (Dağıtma tarihi: 16.6.2008) **(X)**

27. - **(S. Sayısı: 260)** İl İdaresi Kanunu ile Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/477) (Dağıtma tarihi: 25.6.2008)

28. - **(S. Sayısı: 294)** Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/613) (Dağıtma tarihi: 1.10.2008)

29. - **(S. Sayısı: 382)** Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/582) (Dağıtma tarihi: 21.5.2009)

30. - **(S. Sayısı: 338)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/532) (Dağıtma tarihi: 26.2.2009) **(X)**

31. - **(S. Sayısı: 341)** Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesel Ofisi ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye'de Bir DSÖ Ülke Ofisi Kurulması Üzerine Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/614) (Dağıtma tarihi: 26.2.2009) **(X)**

32. - **(S. Sayısı: 342)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik, Petrol, Gaz ve Maden Kaynakları Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/615) (Dağıtma tarihi: 26.2.2009) **(X)**

33. - **(S. Sayısı: 346)** Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/580) (Dağıtma tarihi: 4.3.2009) **(X)**

34. - **(S. Sayısı: 347)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Jeoloji Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/408) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

35. - **(S. Sayısı: 348)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kadının, Ailenin ve Çocukların Statülerinin Geliştirilmesi Üzerine İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

36. - **(S. Sayısı: 349)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Görsel-İşitsel ve Yazılı İletişim ile Belgelendirme Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/634) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

37. - **(S. Sayısı: 350)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile Tunus Cumhuriyeti Milli Arşivi Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/658) (Dağıtma tarihi: 20.3.2009) **(X)**

38. - **(S. Sayısı: 22)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İktisadi Kalkınma İşbirliği Fonu Kredilerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/288) (Dağıtma tarihi: 10.10.2007) **(X)**

39. - **(S. Sayısı: 78)** Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 17 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Deniz Yoluyla Yapılan Kaçakçılıkla Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/295) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007) **(X)**

40. - **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/302) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007) **(X)**

41. - **(S. Sayısı: 62)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/339) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007) **(X)**

42. - **(S. Sayısı: 73)** Irak'a Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/347) (Dağıtma tarihi: 7.12.2007) **(X)**

43. - **(S. Sayısı: 136)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı Arasında Savunma Uzay İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/395) (Dağıtma tarihi: 15.4.2008) **(X)**

44. - **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik İlişkiler Ajansı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/284) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007) **(X)**

45. - **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/287) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007) **(X)**

46. - **(S. Sayısı: 59)** Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007) **(X)**

47. - **(S. Sayısı: 66)** Güneydoğu Avrupa Sivil-Asker Acil Durum Planlama Konseyi Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/300) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007) **(X)**

48. - **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/299) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007) **(X)**

49. - **(S. Sayısı: 86)** Malatya Milletvekili Mahmut Mücahit Fındıklı ve 7 Milletvekilinin; Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; 24.06.2006 Tarih ve 5522 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/103, 2/104) (Dağıtma tarihi: 27.12.2007)

50. - **(S. Sayısı: 92)** Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 20 Milletvekilinin; Muhtar Ödeneklerinin Arttırılmasına ve Sosyal Güvenliklerine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/42) (Dağıtma tarihi: 10.1.2008)

51. - **(S. Sayısı: 106)** Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 2 Milletvekilinin; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/47) (Dağıtma tarihi: 11.2.2008)

52. - **(S. Sayısı: 107)** Zonguldak Milletvekili Köksal Toptan'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/122) (Dağıtma tarihi: 12.2.2008)

53. - **(S. Sayısı: 122)** İstanbul Milletvekili Atila Kaya ve 10 Milletvekilinin; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin (2/121), İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 25.3.2008)

54. - **(S. Sayısı: 132)** Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/116) (Dağıtma tarihi: 7.4.2008)

55. - **(S. Sayısı: 235)** Çorum Milletvekili Agah Kafkas ve 6 Milletvekilinin; 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/240) (Dağıtma tarihi: 28.5.2008) **(X)**

56. - **(S. Sayısı: 245)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Yemen Cumhuriyeti Balıkçılık Bakanlığı Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanlarında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/488) (Dağıtma tarihi: 11.6.2008) **(X)**

57. - **(S. Sayısı: 286)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/317) (Dağıtma tarihi: 1.10.2008) **(X)**

58. - **(S. Sayısı: 139 ve 139'a 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/102) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

59. - **(S. Sayısı: 140 ve 140'a 1 inci Ek)** Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Burdur Milletvekili R. Kerim Özkan ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/103) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

60. - **(S. Sayısı: 141 ve 141'e 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Burdur Milletvekili R. Kerim Özkan ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/104) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

61. - **(S. Sayısı: 142 ve 142'ye 1 inci Ek)** Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/105) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

62. - **(S. Sayısı: 143 ve 143'e 1 inci Ek)** Düzce Milletvekili Metin Kaşıkoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Afyonkarahisar Milletvekili Halil Ünlütepe ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/106) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

63. - **(S. Sayısı: 144 ve 144'e 1 inci Ek)** Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/107) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

64. - **(S. Sayısı: 145 ve 145'e 1 inci Ek)** Denizli Milletvekili Mehmet Salih Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/108) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

65. - **(S. Sayısı: 146 ve 146'ya 1 inci Ek)** Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet Koca'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/109) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

66. - **(S. Sayısı: 147 ve 147'ye 1 inci Ek)** Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/110) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

67. - **(S. Sayısı: 148 ve 148'e 1 inci Ek)** Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/111) (Dağıtma tarihleri: 28.4.2008, 19.6.2008)

68. - **(S. Sayısı: 149 ve 149'a 1 inci Ek**) Hatay Milletvekili Sadullah Ergin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/112) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

69. - **(S. Sayısı: 150 ve 150'ye 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/113) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

70. - **(S. Sayısı: 151 ve 151'e 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/114) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

71. - **(S. Sayısı: 152 ve 152'ye 1 inci Ek)** Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün ve Osman Pepe'nin Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/115) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

72. - **(S. Sayısı: 153 ve 153'e 1 inci Ek)** Gaziantep Milletvekili Mehmet Sarı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/116) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 19.6.2008)

73. - **(S. Sayısı: 154 ve 154'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/117) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

74. - **(S. Sayısı: 156 ve 156'ya 1 inci Ek)** Karabük Milletvekili Mehmet Ceylan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/119) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

75. - **(S. Sayısı: 157 ve 157'ye 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/120) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

76. - **(S. Sayısı: 158 ve 158'e 1 inci Ek)** Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/121) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

77. - **(S. Sayısı: 159 ve 159'a 1 inci Ek)** Mersin Milletvekili Ali Er'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/122) (Dağıtma tarihleri: 7.5.2008, 20.6.2008)

78. - **(S. Sayısı: 160 ve 160'a 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili İdris Naim Şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/123) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

79. - **(S. Sayısı: 161 ve 161'e 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Mehmet Sekmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/124) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

80. - **(S. Sayısı: 162 ve 162'ye 1 inci Ek)** Şanlıurfa Milletvekili Abdurrahman Müfit Yetkin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/125) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

81. - **(S. Sayısı: 163 ve 163'e 1 inci Ek)** Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/126) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

82. - **(S. Sayısı: 164 ve 164'e 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/127) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

83. - **(S. Sayısı: 165 ve 165'e 1 inci Ek)** Eskişehir Milletvekili Kemal Unakıtan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/128) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

84. - **(S. Sayısı: 166 ve 166'ya 1 inci Ek)** Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/129) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

85. - **(S. Sayısı: 167 ve 167'ye 1 inci Ek)** Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/130) (Dağıtma tarihleri: 20.5.2008, 20.6.2008)

86. - **(S. Sayısı: 168 ve 168'e 1 inci Ek)** Bursa Milletvekili Mehmet Emin Tutan ve Giresun Milletvekili Ali Temür'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Sivas Milletvekili Malik Ecder Özdemir ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/131) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 20.6.2008)

87. - **(S. Sayısı: 169 ve 169'a 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekilleri Recep Tayyip Erdoğan, İdris Naim Şahin, Sivas Milletvekili Mehmet Mustafa Açıkalın ve Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Sivas Milletvekili Malik Ecder Özdemir ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/132) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 20.6.2008)

88. - **(S. Sayısı: 170 ve 170'e 1 inci Ek)** Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/133) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 23.6.2008)

89. - **(S. Sayısı: 171 ve 171'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/134) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 23.6.2008)

90. - **(S. Sayısı: 172 ve 172'ye 1 inci Ek)** Şanlıurfa Milletvekili Abdurrahman Müfit Yetkin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adıyaman Milletvekili Şevket Köse ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/135) (Dağıtma tarihleri: 22.5.2008, 23.6.2008)

91. - **(S. Sayısı: 173 ve 173'e 1 inci Ek)** Tokat Milletvekili Zeyid Aslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/136) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

92. - **(S. Sayısı: 174 ve 174'e 1 inci Ek)** Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/137) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

93. - **(S. Sayısı: 175 ve 175'e 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/138) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

94. - **(S. Sayısı: 176 ve 176'ya 1 inci Ek)** Diyarbakır Milletvekili Mehmet Mehdi Eker'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/139) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

95. - **(S. Sayısı: 177 ve 177'ye 1 inci Ek)** Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/140) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

96. - **(S. Sayısı: 178 ve 178'e 1 inci Ek)** Afyonkarahisar Milletvekilleri Ahmet Koca ve Sait Açba'nın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/141) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

97. - **(S. Sayısı: 179 ve 179'a 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/142) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

98. - **(S. Sayısı: 180 ve 180'e 1 inci Ek)** Karabük Milletvekili Mehmet Ceylan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/143) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

99. - **(S. Sayısı: 181 ve 181'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/144) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

100. - **(S. Sayısı: 182 ve 182'ye 1 inci Ek)** Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/145) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

101. - **(S. Sayısı: 183 ve 183'e 1 inci Ek)** Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/146) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

102. - **(S. Sayısı: 184 ve 184'e 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/147) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

103. - **(S. Sayısı: 185 ve 185'e 1 inci Ek)** Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/148) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

104. - **(S. Sayısı: 186 ve 186'ya 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Mehmet Sekmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/149) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

105. - **(S. Sayısı: 187 ve 187'ye 1 inci Ek)** Eskişehir Milletvekili Kemal Unakıtan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/150) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 23.6.2008)

106. - **(S. Sayısı: 262)** Sivas Milletvekili Hamza Yerlikaya ve 2 Milletvekilinin; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Kars Milletvekili Zeki Karabayır ve 2 Milletvekilinin; Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/274, 2/272) (Dağıtma tarihi: 25.6.2008)

107. - **(S. Sayısı: 188 ve 188'e 1 inci Ek)** Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/151) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

108. - **(S. Sayısı: 189 ve 189'a 1 inci Ek)** Ordu Milletvekilleri Eyüp Fatsa ve Enver Yılmaz'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Ankara Milletvekili Zekeriya Akıncı ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/152) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

109. - **(S. Sayısı: 190 ve 190'a 1 inci Ek)** Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/153) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

110. - **(S. Sayısı: 191 ve 191'e 1 inci Ek)** Samsun Milletvekili Haluk Koç'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Haluk Koç'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/155) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

111. - **(S. Sayısı: 192 ve 192'ye 1 inci Ek)** İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Bülent Baratalı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/156) (Dağıtma tarihleri: 29.5.2008, 9.7.2008)

112. - **(S. Sayısı: 193 ve 193'e 1 inci Ek)** Samsun Milletvekili Haluk Koç'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Haluk Koç'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/157) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

113. - **(S. Sayısı: 194 ve 194'e 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Nesrin Baytok ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/158) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

114. - **(S. Sayısı: 195 ve 195'e 1 inci Ek)** Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Zekeriya Akıncı ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/159) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

115. - **(S. Sayısı: 196 ve 196'ya 1 inci Ek)** Mersin Milletvekili Ali Oksal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Mersin Milletvekili Ali Oksal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/160) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

116. - **(S. Sayısı: 197 ve 197'ye 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/161) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

117. - **(S. Sayısı: 198 ve 198'e 1 inci Ek)** İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun, Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/162) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

118. - **(S. Sayısı: 199 ve 199'a 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/163) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

119. - **(S. Sayısı: 200 ve 200'e 1 inci Ek)** Edirne Milletvekili Rasim Çakır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Edirne Milletvekili Rasim Çakır'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/164) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

120. - **(S. Sayısı: 201 ve 201'e 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/165) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

121. - **(S. Sayısı: 202 ve 202'ye 1 inci Ek)** Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Zekeriya Akıncı ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/166) (Dağıtma tarihleri: 6.6.2008, 9.7.2008)

122. - **(S. Sayısı: 203 ve 203'e 1 inci Ek)** Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/167) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

123. - **(S. Sayısı: 204 ve 204'e 1 inci Ek)** İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

124. - **(S. Sayısı: 205 ve 205'e 1 inci Ek)** Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Binici'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/188) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

125. - **(S. Sayısı: 206 ve 206'ya 1 inci Ek)** Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/189) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

126. - **(S. Sayısı: 207 ve 207'ye 1 inci Ek)** Hakkâri Milletvekili Hamit Geylani'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/209) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

127. - **(S. Sayısı: 208 ve 208'e 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/215) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

128. - **(S. Sayısı: 209 ve 209'a 1 inci Ek)** Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/217) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

129. - **(S. Sayısı: 211 ve 211'e 1 inci Ek)** Hakkâri Milletvekili Hamit Geylani'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/220) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

130. - **(S. Sayısı: 212 ve 212'ye 1 inci Ek)** Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/221) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

131. - **(S. Sayısı: 213 ve 213'e 1 inci Ek)** Niğde Milletvekili Mümin İnan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Atila Emek ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/234) (Dağıtma tarihleri: 12.6.2008, 9.7.2008)

132. - **(S. Sayısı: 278)** Mersin Milletvekili Zafer Üskül ve 21 Milletvekilinin; İnsan Hakları Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/263) (Dağıtma tarihi: 28.7.2008)

133. - **(S. Sayısı: 285)** Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 2 Milletvekilinin; 26 Şubat 1992 Tarihinde Ermeniler Tarafından Azerbaycan'ın Hocalı Kentinde Gerçekleştirilen Katliamın "Katliam" Olarak Tanınması, 26 Şubat'ın "Hocalı Katliamını Anma Günü" Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/148) (Dağıtma tarihi: 1.10.2008)

134. - **(S. Sayısı: 355)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/325) (Dağıtma tarihi: 24.4.2009) **(X)**

135. - **(S. Sayısı: 358)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/588) (Dağıtma tarihi: 24.4.2009) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

136. - **(S. Sayısı: 363)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kırgız Cumhuriyetindeki TİKA Program Koordinasyon Ofisinin Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/600) (Dağıtma tarihi: 27.4.2009) **(X)**

137. - **(S. Sayısı: 365)** Türkiye Cumhuriyeti ile Slovakya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/471) (Dağıtma tarihi: 29.4.2009) **(X)**

138. - **(S. Sayısı: 367)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/662) (Dağıtma tarihi: 29.4.2009) **(X)**

139. - **(S. Sayısı: 368)** Karadeniz Çevre Karayolunun Koordineli Olarak Geliştirilmesine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/667) (Dağıtma tarihi: 4.5.2009) **(X)**

140. - **(S. Sayısı: 369)** Karadenize Sahildar Devletlerin Sınır/Sahil Güvenlik Makamları Arasındaki İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (Dağıtma tarihi: 4.5.2009) **(X)**

141. - **(S. Sayısı: 374)** Erzurum Milletvekili Muzaffer Gülyurt'un; 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/401) (Dağıtma tarihi: 7.5.2009)

142. - **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/650) (Dağıtma tarihi: 3.6.2009) **(X)**

143. - **(S. Sayısı: 393)** Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/574) (Dağıtma tarihi: 10.6.2009)

144. - **(S. Sayısı: 396)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/712) (Dağıtma tarihi: 11.6.2009)

145. - **(S. Sayısı: 398)** Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/369) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

146. - **(S. Sayısı: 399)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

147. - **(S. Sayısı: 400)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Çevre Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/376) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

148. - **(S. Sayısı: 401)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Moğolistan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Arasında Petrol, Doğal Gaz ve Mineral Kaynaklar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/400) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

149. - **(S. Sayısı: 402)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında, Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/401) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

150. - **(S. Sayısı: 404)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/495) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

151. - **(S. Sayısı: 405)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile Haşimi Ürdün Krallığı Kraliyet Dokümantasyon Merkezi Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/555) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

152. - **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/697) (Dağıtma tarihi: 12.6.2009) **(X)**

153. - **(S. Sayısı: 422)** Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Makedonya Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Arasında Makedonya Cumhuriyetinde Yer Alan Bazı Osmanlı Dönemi Eserlerinin Onarımı ve Rekonstrüksiyonuna Yönelik Yapılan Görüşmelere İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/362) (Dağıtma tarihi: 9.11.2009) **(X)**

154. - **(S. Sayısı: 425)** 2007 Uluslararası Kahve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/741) (Dağıtma tarihi: 9.11.2009) **(X)**

155. - **(S. Sayısı: 434)** Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesini Değiştiren Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/270) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

156. - **(S. Sayısı: 435)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

157. - **(S. Sayısı: 437)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Ekvator Cumhuriyeti Enerji ve Maden Bakanlığı Arasında Enerji Sektöründe İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/403) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

158. - **(S. Sayısı: 438)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gelişen Sekiz Ülke Sekretaryası Arasında Merkez Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/701) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

159. - **(S. Sayısı: 439)** Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/757) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009) **(X)**

160. - **(S. Sayısı: 440)** Muğla Milletvekili Gürol Ergin ve 13 Milletvekilinin; 5179 Sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/316) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009)

161. - **(S. Sayısı: 441)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/758) (Dağıtma tarihi: 2.12.2009)

162. - **(S. Sayısı: 448)** Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresinde Kamulaştırma veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/1) (Dağıtma tarihi : 16.12.2009)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

163. - **(S. Sayısı: 449)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/365) (Dağıtma Tarihi: 21.12.2009) **(X)**

164. - **(S. Sayısı: 450)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Arnavutluk Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/405) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

165. - **(S. Sayısı: 451)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı Yardım ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/660) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

166. - **(S. Sayısı: 452)** Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/734) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

167. - **(S. Sayısı: 454)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/765) (Dağıtma tarihi: 21.12.2009) **(X)**

168. - **(S. Sayısı: 459)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Irak Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/781) (Dağıtma tarihi: 5.1.2010) **(X)**

169. - **(S. Sayısı: 461)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/790) (Dağıtma tarihi: 14.1.2010) **(X)**

170. - **(S. Sayısı: 464)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluklarda Çalışan Diplomatik ve Konsüler Kadro ile İdari ve Teknik Personel Yakınlarının İstihdamına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/659) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

171. - **(S. Sayısı: 465)** Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/694) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

172. - **(S. Sayısı: 466)** Türkiye Cumhuriyeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Hükümlülerin Nakline Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/722) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

173. - **(S. Sayısı: 467)** Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/723) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

174. - **(S. Sayısı: 468)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyonlarda Çalışan Diplomatik, Konsüler, İdari ve Teknik Personelin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/724) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

175. - **(S. Sayısı: 470)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Konut ve İnşaat Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/791) (Dağıtma tarihi: 02.02.2010) **(X)**

176. - **(S. Sayısı: 478)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malavi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/345) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

177. - **(S. Sayısı: 480)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

178. - **(S. Sayısı: 481)** Türkiye Cumhuriyeti ile Filipinler Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/738) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

179. - **(S. Sayısı: 482)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna ve Hersek Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Değiştirilmesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/754) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

180. - **(S. Sayısı: 483)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/792) (Dağıtma tarihi: 5.3.2010) **(X)**

181. - **(S. Sayısı: 488)** Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/685) (Dağıtma tarihi: 26.3.2010)

182. - **(S. Sayısı: 489)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Pakistanda Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) Tarafından Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/807) (Dağıtma tarihi: 26.3.2010) **(X)**

183. - **(S. Sayısı: 491)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyon Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/677) (Dağıtma tarihi: 1.4.2010) **(X)**

184. - **(S. Sayısı: 492)** Bursa Milletvekili Ali Koyuncu ve 4 Milletvekilinin; 5683 Sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/644) (Dağıtma tarihi: 1.4.2010)

185. - **(S. Sayısı: 493)** Kamu Hastane Birlikleri Pilot Uygulaması Hakkında Kanun Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (1/439) (Dağıtma tarihi: 5.4.2010) **(X)**

186. - **(S. Sayısı: 494)** Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına Dair Nahçıvan Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/800) (Dağıtma tarihi: 5.4.2010) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

187. - **(S. Sayısı: 495)** Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak ve 3 Milletvekilinin; 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (2/371) (Dağıtma tarihi: 7.4.2010) **(X)**

188. - **(S. Sayısı: 499)** Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Bayram Meral ve 20 Milletvekilinin; 5539 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/788, 2/226) (Dağıtma tarihi: 19.04.2010) **(X)**

189. - **(S. Sayısı: 500)** Tarım ve Gıda Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Hasan Macit'in; Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Değiştirilerek Toprak Bankası Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/795, 2/529) (Dağıtma tarihi: 24.4.2010) **(X)**

190. - **(S. Sayısı: 501)** Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı; Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür'ün, Askeri Öğrencilerden Başarı Gösteremeyenler Hakkında Kanun, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Harp Okulları Kanunu ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; İzmir Milletvekili Kamil Erdal Sipahi'nin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; Ankara Milletvekili Zekeriya Akıncı ve Antalya Milletvekili Osman Kaptan'ın, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Milli Savunma Komisyonu Raporu (1/843, 1/433, 2/634, 2/664, 2/665) (Dağıtma tarihi: 27.4.2010)

Dönem: 23 **Yasama Yılı: 4**

TBMM **(S. Sayısı: 497'ye 1'inci Ek)**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

(İKİNCİ GÖRÜŞMEYE ESAS OLACAK METİN)

MADDE 1- 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." cümlesi ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz."

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."

MADDE 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 23 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir."

MADDE 4- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 41 inci maddesinin kenar başlığı "I. Ailenin korunması ve çocuk hakları" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır."

MADDE 5- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 51 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 53 üncü maddesinin kenar başlığı "A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı" olarak değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir."

MADDE 7- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 54 üncü maddesinin üçüncü ve yedinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 69 uncu maddesinin üçüncü, dördüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrasının sonuna "Meclis çalışmalarındaki oy ve sözler, Mecliste ileri sürülen düşünceler ile idarenin eylem ve işlemleri, odaklaşmanın tespitinde gözetilemez." cümlesi eklenmiş, dokuzuncu fıkrasındaki "beş yıl" ibaresi "üç yıl" şeklinde değiştirilmiş, beşinci, altıncı ve dokuzuncu fıkralarındaki "temelli" sözcükleri, onuncu fıkrasındaki "temelli olarak" ibaresi ile sekizinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Siyasî partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gereklidir. Bu kuralın uygulanması kanunla düzenlenir. Siyasî partilerin malî denetimi Sayıştay tarafından yapılır. Sayıştayca siyasî partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. Sayıştayın bu denetim sonunda vereceği kararlar kesindir.

Siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalar, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının talebi üzerine, talebin Türkiye Büyük Millet Meclisine ulaştığı tarihte Mecliste grubu bulunan her bir siyasî partinin beşer üye ile temsil edildiği Komisyonun üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ve gizli oyla vereceği izin üzerine açılır ve Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır. Meclis Başkanı, bu Komisyona Başkanlık eder; ancak, oy kullanamaz. Komisyonun kararları, yargı denetimi dışındadır. İzin talebinin Meclise ulaşmasından itibaren otuz gün içinde Komisyon oluşturulur ve Komisyon, kararını izin talebinin Meclise ulaşmasından itibaren en geç altmış gün içinde verir. Meclisteki siyasî parti gruplarınca, izin talebiyle ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz. İzin talebini karara bağlayacak Komisyonun oluşumu, izin talebinin görüşülme usul ve esasları Meclis İçtüzüğüyle düzenlenir."

"Anayasa Mahkemesi, yukarıdaki fıkralara göre kapatma yerine, dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebilir. Devlet yardımından yoksun bırakılma, bağlı olduğu kapatma davasının ve kararının usulüne tabi olup tek başına dava konusu yapılamaz."

MADDE 9- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 74 üncü maddesinin kenar başlığı "VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" şeklinde değiştirilmiş, maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Herkes bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur.

Bu maddede sayılan hakların kullanılma biçimi, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu, görevi, çalışması, inceleme sonucunda yapacağı işlemler ile Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir."

MADDE 10- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 84 üncü maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder."

MADDE 12- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 125 inci maddesinin ikinci fıkrasına "Ancak, Yüksek Askerî Şuranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır." şeklindeki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz."

MADDE 13- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 128 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır."

MADDE 14- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 129 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz."

MADDE 15- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 144 üncü maddesi kenar başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"G. Adalet hizmetlerinin denetimi

MADDE 144- Adalet hizmetleri ile savcıların idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetimi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri eliyle yapılır. Buna ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir."

MADDE 16- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 145 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 145- Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler; asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir. Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür.

Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askerî mahkemelerde yargılanamaz.

Askerî mahkemelerin savaş halinde hangi suçlar ve hangi kişiler bakımından yetkili oldukları; kuruluşları ve gerektiğinde bu mahkemelerde adlî yargı hâkim ve savcılarının görevlendirilmeleri kanunla düzenlenir.

Askerî yargı organlarının kuruluşu, işleyişi, askerî hâkimlerin özlük işleri, askerî savcılık görevlerini yapan askerî hâkimlerin görevli bulundukları komutanlıkla ilişkileri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir."

MADDE 17- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 146 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 146- Anayasa Mahkemesi onyedi üyeden kurulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay, bir üyeyi Askerî Yargıtay, bir üyeyi Askerî Yüksek İdare Mahkemesi genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer.

Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday göstermek için yapılacak seçimlerde, her boş üyelik için, bir üye ancak bir aday için oy kullanabilir; en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday için yapılacak seçimde de her bir baro başkanı ancak bir aday için oy kullanabilir ve en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör veya doçent unvanını kazanmış, avukatların en az yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcıların adaylık dahil en az yirmi yıl çalışmış olması şarttır.

Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir Başkan ve iki başkanvekili seçilir. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Anayasa Mahkemesi üyeleri aslî görevleri dışında resmi veya özel hiçbir görev alamazlar."

MADDE 18- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 147 nci maddesinin kenar başlığı "2. Üyelerin görev süresi ve üyeliğin sona ermesi" şeklinde, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Anayasa Mahkemesi üyeleri oniki yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez. Anayasa Mahkemesi üyeleri altmışbeş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar. Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir."

MADDE 19- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 148 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin sonuna "ve bireysel başvuruları karara bağlar" ibaresi, üçüncü fıkrasındaki "Cumhurbaşkanını," sözcüğünden sonra gelmek üzere "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını," ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrası "Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir." şeklinde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere "Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile Jandarma Genel Komutanı da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar." şeklinde yeni bir fıkra eklenmiştir.

"Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir."

MADDE 20- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 149 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 149- Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az oniki üye ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve işbölümü kendi yapacağı İçtüzükle düzenlenir.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hallerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler."

MADDE 21- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 156 ncı maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Askerî Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir."

MADDE 22- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 157 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin kuruluşu, işleyişi, yargılama usulleri, mensuplarının disiplin ve özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir."

MADDE 23- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 159 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 159- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşur; üç daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabiî üyesidir. Kurulun, dört asıl üyesi, nitelikleri kanunda belirtilen; yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri, üst kademe yöneticileri ile avukatlar arasından Cumhurbaşkanınca, üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca, bir asıl ve bir yedek üyesi Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca kendi üyeleri arasından, yedi asıl ve dört yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcıları arasından adlî yargı hâkim ve savcılarınca, üç asıl ve iki yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından idarî yargı hâkim ve savcılarınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılır. Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden altmış gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır. Diğer üyeliklerin boşalması halinde, asıl üyenin yedeği tarafından kalan süre tamamlanır.

Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üyenin, birinci sınıf adlî ve idarî yargı hâkim ve savcıları arasından seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcının; ancak bir aday için oy kullanacağı seçimlerde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilir. Bu seçimler her dönem için bir defada ve gizli oyla yapılır.

Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki asıl üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

Kurul, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcıları, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir."

MADDE 24- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 166 ncı maddesinin kenar başlığı "I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında hükümete istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir."

MADDE 25- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının geçici 15 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 26- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 18- Bu Kanunun 8 inci maddesiyle Anayasanın 69 uncu maddesinde yapılan değişiklikler, Anayasa Mahkemesinde görülmekte olan davalarda da uygulanır. Ancak, siyasî partilerin malî denetiminin Sayıştay tarafından yapılacağına ilişkin hükümleri, siyasî partilerin 2009 yılına ait denetimleri hakkında uygulanmaz; 2009 yılına ilişkin malî denetimler Anayasa Mahkemesince yapılır.

GEÇİCİ MADDE 19- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Anayasa Mahkemesinin mevcut yedek üyeleri asıl üye sıfatını kazanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi bir üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun ve bir üyeyi de baro başkanlarının gösterecekleri üçer aday içinden seçer.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapacağı üye seçimi için aday göstermek amacıyla;

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Sayıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Sayıştay Genel Kurulunca seçim yapılır. Her Sayıştay üyesinin ancak bir aday için oy kullanabileceği bu seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığının ilanında gösterilen yer ve zamanda baro başkanları tarafından seçim yapılır. Her bir baro başkanının ancak bir aday için oy kullanabileceği bu seçimde, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.

c) (a) ve (b) bentleri uyarınca yapılan seçimlerin sonucunda aday gösterilmiş sayılanların isimleri seçimin yapıldığı günü takip eden gün Sayıştay ve Türkiye Barolar Birliği başkanlıklarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirilir.

ç) (c) bendi uyarınca yapılan bildirimden itibaren on gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde seçim yapılır. Her boş üyelik için yapılacak seçimde, ilk oylamada üye tamsayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır; ikinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı, birer üyeyi Yargıtay ve Danıştay kontenjanlarından olan ilk üyeliklerin boşalmasından sonra Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden seçer.

Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday gösteren kurumların halen mevcut üyeleri ile kendi kontenjanlarından seçilmiş yedek üyeler, tamamlama seçiminde göz önünde bulundurulur.

Anayasa Mahkemesinde halen belli görevlere seçilmiş olanların bu sıfatları seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üye olanlar yaş haddine kadar görevlerine devam ederler.

Bireysel başvuruya ilişkin gerekli düzenlemeler iki yıl içinde tamamlanır. Uygulama kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bireysel başvurular kabul edilir.

GEÇİCİ MADDE 20- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde aşağıda belirtilen esas ve usuller dahilinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri seçilir:

a) Cumhurbaşkanı, hâkimlik mesleğine alınmasına engel bir hali olmayan; yüksek öğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında en az onbeş yıldan beri görev yapan öğretim üyeleri, üst kademe yöneticileri ile meslekte fiilen onbeş yılını doldurmuş avukatlar arasından dört üye seçer. Cumhurbaşkanı, üst kademe yöneticileri arasından seçeceği Kurul üyesini, bakanlık, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, valilik, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, kamu kurum ve kuruluşlarında genel müdürlük veya teftiş kurulu başkanlığı görevlerini yapanlar arasından seçer.

b) Yargıtay Genel Kurulu, Yargıtay üyeleri arasından üç asıl ve üç yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Yargıtay Birinci Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Birinci Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Yargıtay Genel Kurulu seçim yapar. Her Yargıtay üyesinin sadece bir aday için oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

c) Danıştay Genel Kurulu, Danıştay üyeleri arasından iki asıl ve iki yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Danıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Danıştay Genel Kurulu seçim yapar. Her Danıştay üyesinin sadece bir aday için oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

ç) Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu, kendi üyeleri arasından, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bir asıl ve bir yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Başkanı adaylık başvurusunu ilan eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu seçim yapar. Her üyenin sadece bir aday için oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

d) Yedi asıl ve dört yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş olan adlî yargı hâkim ve savcıları arasından, adlî yargı hâkim ve savcıları tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adaylık başvurularını ilân eder. İlân tarihinden itibaren üç gün içinde adaylar Yüksek Seçim Kuruluna başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adayların başvurularını inceler ve aday listesini belirleyerek ilân eder. Takip eden iki gün içinde bu listeye karşı itiraz edilebilir. İtiraz süresinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde itirazlar incelenir, sonuçlandırılır ve kesin aday listesi ilân edilir. Yüksek Seçim Kurulunun kesin aday listesini ilân ettiği tarihten sonraki ikinci Pazar günü her ilde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak seçimlerde, o ilde ve ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcılar oy kullanır. İl seçim kurulları o ilde oy kullanacak hâkim ve savcıların sayısına göre sandık kurulları oluşturur. Sandık kurullarının işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazlar il seçim kurulunca karara bağlanır. Adaylar propaganda yapamazlar; sadece, Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde özgeçmişlerini bu iş için tahsis edilmiş bir

internet sitesinde yayımlayabilirler. Bu seçimlerde her seçmen sadece bir aday için oy kullanabilir. Seçimlerde en çok oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. Kullanılacak oy pusulalarıyla ilgili diğer hususlar Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir. Yüksek Seçim Kurulu, oy pusulalarını kendisi bastırabileceği gibi gerektiğinde uygun göreceği il seçim kurulları vasıtasıyla bastırmaya da yetkilidir. Yapılacak seçimlerde, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun bu bende aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

e) Üç asıl ve iki yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından, idarî yargı hâkim ve savcıları tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak bu seçimlerde, o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresi içerisinde kalan yerlerde görev yapan idarî yargı hâkim ve savcıları oy kullanır. Bu seçimler hakkında da (d) bendi hükümleri uygulanır.

Birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun asıl üyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki otuzuncu günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Yargıtay ve Danıştaydan gelen asıl ve yedek üyelerinin görevleri, seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bunlardan, Yargıtaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fıkranın (b) bendi uyarınca seçilenler; Danıştaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fıkranın (c) bendi uyarınca seçilenler, sırayla göreve başlarlar.

Birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri uyarınca seçilen üyelerden, üçüncü fıkra uyarınca göreve başlayanların görev süresi, birinci fıkranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen diğer Kurul üyelerinin görev süresinin bittiği tarihte sona erer.

İlgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna seçilen asıl üyeler, Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatında öngörülen tüm malî ve sosyal haklar ile emeklilik hakkından aynen yararlanırlar. Ayrıca, Kurulun Başkanı dışındaki asıl üyelerine, (30000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat ödenir.

İlgili kanunlarda düzenleme yapılıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu;

a) Anayasa hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, yürürlükteki kanun hükümlerine göre Kurul şeklinde çalışır.

b) İkinci fıkra uyarınca asıl üyelerinin göreve başladığı tarihten itibaren bir hafta içinde Adalet Bakanının başkanlığında toplanır ve bir geçici Başkanvekili seçer.

c) En az onbeş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir.

ç) Sekreterya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yürütülür.

Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri atanıncaya kadar, mevcut adalet müfettişleri, Kurul müfettişi ve adalet müfettişi sıfatıyla görev yaparlar.

Bu madde hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılıncaya kadar uygulanır."

MADDE 27- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halkoyuna sunulması halinde tümüyle oylanır.

BİRİNCİ GÖRÜŞME SONUNDA YAPILAN OYLAMA SONUÇLARI

MADDELERE GEÇİŞ	: Oylamaya katılan üye	:	410
	Kabul	:	333
	Ret	:	73
	Çekimser	:	2
	Boş	:	2
	Geçersiz	:	-
MADDE 1	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	336
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	1
MADDE 2	: Oylamaya katılan üye	:	405
	Kabul	:	337
	Ret	:	68
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 3	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	337
	Ret	:	71
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 4	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	336
	Ret	:	69
	Çekimser	:	2
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	1
MADDE 5	: Oylamaya katılan üye	:	405
	Kabul	:	333
	Ret	:	70
	Çekimser	:	1
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	1

MADDE 6	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	336
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	1
MADDE 7	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	335
	Ret	:	69
	Çekimser	:	3
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-
MADDE 8	: Oylamaya katılan üye	:	414
	Kabul	:	337
	Ret	:	72
	Çekimser	:	5
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 9	: Oylamaya katılan üye	:	406
	Kabul	:	334
	Ret	:	70
	Çekimser	:	2
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 10	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	335
	Ret	:	70
	Çekimser	:	3
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 11	: Oylamaya katılan üye	:	409
	Kabul	:	338
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	1

MADDE 12	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	336
	Ret	:	70
	Çekimser	:	1
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-
MADDE 13	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	338
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 14	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	336
	Ret	:	71
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-
MADDE 15	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	335
	Ret	:	71
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-
MADDE 16	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	337
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 17	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	331
	Ret	:	72
	Çekimser	:	-
	Boş	:	2
	Geçersiz	:	2

MADDE 18	: Oylamaya katılan üye	:	406
	Kabul	:	335
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-
MADDE 19	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	337
	Ret	:	69
	Çekimser	:	1
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 20	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	338
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 21	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	338
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 22	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	335
	Ret	:	70
	Çekimser	:	1
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-
MADDE 23	: Oylamaya katılan üye	:	409
	Kabul	:	336
	Ret	:	72
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-

MADDE 24	: Oylamaya katılan üye	:	409
	Kabul	:	340
	Ret	:	69
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 25	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	336
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-
MADDE 26'ya bağlı GEÇİCİ MADDE 18	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	338
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 26'ya bağlı GEÇİCİ MADDE 19	: Oylamaya katılan üye	:	409
	Kabul	:	336
	Ret	:	71
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	1
MADDE 26'ya bağlı GEÇİCİ MADDE 20	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	337
	Ret	:	70
	Çekimser	:	1
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-

MADDE 26			
(Çerçeve)	: Oylamaya katılan üye	:	408
	Kabul	:	338
	Ret	:	70
	Çekimser	:	-
	Boş	:	-
	Geçersiz	:	-
MADDE 27	: Oylamaya katılan üye	:	407
	Kabul	:	335
	Ret	:	71
	Çekimser	:	-
	Boş	:	1
	Geçersiz	:	-

Not: Kanun Teklifinin birinci görüşmelerinde, tüm maddeler üzerinde değişiklik önergeleri ve yeni geçici madde eklenmesine dair önergeler verilmiştir.